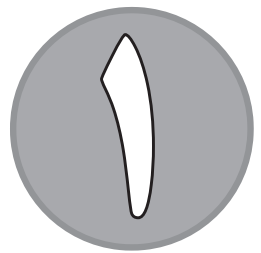

صبح جمعه

۱۴۰۵/۱/۲۸

دفترچه شماره (۱)

آزمون ۲۸ فروردین ماه ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۲۰ صبح
۷۰ سؤال در ۸۰ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اجباری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۴	اجباری	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۵	اجباری	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	سامان اسپهرم، محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده‌جانی، احمد حسن‌زاده‌فرد، محمد حمیدی، امیر زراندوز، شکیب رجبی، علی شهرابی، پیمان طیار، سعید عزیزخانی، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتیری، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، امیرحسین سعیدی‌پور، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، علیرضا حیدری، امیرحسین خزایی، مریم خسروی دهنوی، الهام رضایی، یاسین ساعدی، فاطمه صفری، فاطمه قرببیان، سید آرش مرتضائی‌فر
عربی زبان قرآن	نوید امساک، ولی برجی، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، رضا راشدنیا، حسین رضائی، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، امیرعلی فردین، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، محمد ابوالحسنی، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، مریم خسروی دهنوی، یاسین ساعدی، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهسا عفتی، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عرشیا محمدی	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: مهسا محمدنیا، معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهره توکلی	مسئول درس: فریبا رثوفی ویراستار: محسن جمشیدی، زهرا شمسانی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	—	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	—	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: زهرا شمسانی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	علیرضا سالمی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

ریشهٔ n ام و توان گویا
صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- ریشهٔ پنجم عددی با ریشهٔ چهارم مثبت همان عدد برابر است. چند مقدار مختلف برای این عدد وجود دارد؟

(۱) صفر (۲) ۱

(۳) ۲ (۴) ۴

۲- ریشهٔ حاصل عبارت $\left(\frac{g^{-0.5}}{g^{0.25}}\right)^{-2}$ برابر ۸ می‌باشد، مقدار g کدام است؟

(۱) $\sqrt{8}$ (۲) ۴

(۳) ۲ (۴) $\sqrt{2}$

۳- حاصل $\frac{\left(m^{\frac{-7}{3}} \times n^{-1}\right)^3 \times \left(m^{21} \times n^9\right)^{\frac{1}{3}}}{mn}$ همواره کدام است؟ ($m, n \neq 0$)

(۱) $m^7 \times n^3$ (۲) $m \times n$

(۳) $\frac{1}{mn}$ (۴) صفر

۴- معکوس مقدار x از معادلهٔ $\frac{1}{(\sqrt{3})^x} \times 81^{2x-1} = 9^{\frac{x}{3}}$ کدام است؟

(۱) $\frac{41}{24}$ (۲) $\frac{24}{41}$

(۳) $\frac{3}{5}$ (۴) $\frac{7}{8}$

۵- مقداری آب به حجم $\frac{16\pi}{3}$ واحد در یک منبع کروی ریخته‌ایم که دقیقاً نصف منبع را پر کرده است. اگر این حجم آب را در منبع جدیدی با شعاع ۲ برابر منبع

اول بریزیم، چند درصد حجم آن پر می‌شود؟ (حجم کره به شعاع r برابر $V = \frac{4}{3}\pi r^3$ است.)

(۱) $6/25$ (۲) $12/5$

(۳) ۲۵ (۴) ۳۲

محل انجام محاسبات

۶- a و b ، به ترتیب ریشه دوم و ششم عدد ۶۴ هستند. حداکثر مقدار $a - b$ کدام است؟

(۲) ۶

(۱) ۴

(۴) ۱۰

(۳) ۸

۷- اگر $\left(\frac{3}{4}\right)^{x-1} = (0.75)^2 \times \left(1\frac{1}{3}\right)^{2x}$ باشد، مقدار x کدام است؟

(۲) $\frac{1}{2}$ (۱) $-\frac{1}{3}$

(۴) ۱

(۳) $\frac{2}{3}$

۸- اگر $a = \sqrt[3]{125\sqrt{5}} \times (45)^{-1/5}$ باشد، حاصل $\left(\frac{1}{15a}\right)^{-\frac{1}{2}}$ کدام است؟

(۲) ۳

(۱) $\frac{1}{3}$

(۴) ۵

(۳) $\frac{1}{5}$

۹- کدام عدد زیر دارای ریشه چهارم نیست؟

(۴) $(-2)^4$ (۳) $\sqrt[3]{-27}$ (۲) $\sqrt{(-3)^2}$ (۱) $\sqrt{16}$

۱۰- حاصل عبارت $\sqrt[3]{3} \times \sqrt[3]{72} + \sqrt{3}(\sqrt{96} - \sqrt{12}) - \sqrt{162}$ کدام است؟

(۴) $\sqrt{6}$ (۳) $\sqrt{18}$ (۲) $\sqrt{2}$ (۱) $\sqrt{3}$

محل انجام محاسبات

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- در معادله $x^2 - (b-2)x + 2b = 0$ مجموع ریشه‌ها برابر ۱۰ است. ریشه بزرگتر کدام است؟

(۲) ۷

(۱) ۸

(۴) ۵

(۳) ۶

۱۲- حاصل ضرب ریشه‌های معادله $\frac{-3}{x^2+2} + \frac{x^2+5}{3} = 1$ کدام است؟

(۲) ۱

(۱) صفر

(۴) معادله ریشه ندارد.

(۳) -۱

۱۳- به‌ازای کدام مقدار a ، جواب معادله $\frac{x-3}{x+1} - \frac{2}{x} = \frac{a^2}{x(x+1)}$ برابر $x=2$ می‌باشد؟

(۲) $2\sqrt{2}$

(۱) ۱

(۴) هیچ مقدار a

(۳) ۲

۱۴- معادله خطی که محور طول‌ها را در نقطه‌ای به طول ۲ قطع کرده و با خط $y = 4x + 8$ موازی باشد، کدام است؟

(۲) $y = -4x - 8$ (۱) $y = 4x + 12$ (۴) $y = 4x - 8$ (۳) $y = 8 - 4x$

۱۵- طول نقاط محل تقاطع دو سهمی $y = (2x-2)^2 + 1$ و $y = (x+1)^2 - 3$ کدام است؟

(۲) $\begin{cases} x=1 \\ x=\frac{3}{7} \end{cases}$ (۱) $\begin{cases} x=1 \\ x=-1 \end{cases}$ (۴) $\begin{cases} x=-1 \\ x=\frac{5}{3} \end{cases}$ (۳) $\begin{cases} x=1 \\ x=\frac{7}{3} \end{cases}$

محل انجام محاسبات

۱۶- مقیاس متغیرهای زیر در کدام گزینه به ترتیب به درستی آمده است؟

«دمای هوای شهرهای یک استان برحسب سانتی گراد» - «وضعیت تأهل» - «درآمد یک معلم در یک ماه» - «رتبه دانش آموزان در یک آزمون»

(۱) کمی فاصله‌ای - کیفی اسمی - کمی نسبتی - کیفی ترتیبی (۲) کمی فاصله‌ای - کیفی ترتیبی - کمی فاصله‌ای - کیفی اسمی

(۳) کمی نسبتی - کیفی ترتیبی - کمی نسبتی - کیفی اسمی (۴) کمی نسبتی - کیفی اسمی - کمی فاصله‌ای - کیفی ترتیبی

۱۷- اگر میانگین داده‌های $m, m, m, \dots, m$ برابر ۵ باشد، میانه داده‌های $2m+1, m+1, 5m-2, 4m$ ، $\frac{2m}{5}$ کدام است؟

(۱) ۲۵ (۲) ۱۸

(۳) ۲ (۴) ۱۷

۱۸- در یک نمودار حبابی با ۳ داده A، B و C داریم $r_C = \frac{3}{4}r_B = r_A$. اگر متغیر سوم برای داده A برابر ۳۶ باشد، اختلاف متغیر سوم

داده‌های B و C کدام است؟

(۱) ۶ (۲) ۷

(۳) ۹ (۴) ۱۶

۱۹- در نمودار جعبه‌ای داده‌های $16, 5/17, 14, 17, 13, 10, 5/12, 9, 15$ و ۱۳، تفاضل داده‌های ابتدا و انتهای جعبه، کدام است؟

(۱) ۳ (۲) $3/25$ (۳) $3/5$ (۴) ۴

۲۰- اگر تعداد متغیرها در یک نمودار راداری a باشد، زاویه بین نیم خطها $3a+6$ درجه خواهد شد. اگر تعداد متغیرها $a+2$ باشد، زاویه بین نیم خطها

چند درجه خواهد شد؟

(۱) ۱۰ (۲) ۱۵ (۳) ۲۰ (۴) ۳۰

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۳)

سبک‌شناسی دوره معاصر و

انقلاب اسلامی

وزن در شعر نیمایی

صفحه‌های ۹۵ تا ۱۱۱

علوم و فنون ادبی (۱)

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱) و (۳)

۲۱- با توجه به تاریخ ادبیات قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، در متن زیر چند اشتباه وجود دارد؟

«رایج‌ترین انواع شعر فارسی در این دوره، حماسی و مدحی و عرفانی بود. حماسه ملی ایران و شعر حماسی با فردوسی به اوج رسید. شعر حکمی و اندرزی هم در این دوره به وجود آمد، ولی در دوره سلجوقیان به پختگی رسید.

آوردن موعظه و نصیحت در شعر فارسی از اوایل قرن پنجم متداول گردید و در این باب قطعه‌های کوتاهی سروده شد. کسی که قصیده تمام و کمال در این موضوع سرود، کسایی مروزی بود. سپس ناصر خسرو شیوه او را ادامه داد.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۲- «نهایی» هر یک از عبارات زیر، به ترتیب معرف کدام اثر در عصر سامانی است؟

- این کتاب به دست عده‌ای از دانشوران خراسان نوشته شد. موضوع کتاب تاریخ گذشته ایران است.

- این کتاب به دستور منصور بن نوح سامانی از عربی به فارسی برگردانده شد، و با حذف و اضافه مطالب، به صورت تألیفی مستقل درآمد.

- اصل کتاب عربی است، اما جمعی از دانشمندان آن زمان، این کتاب را به فارسی برگرداندند.

(۱) شاهنامه ابومنصوری - تاریخ بلعمی - ترجمه تفسیر طبری (۲) شاهنامه ابومنصوری - تاریخ الرسل و الملوك - تاریخ طبری

(۳) تاریخ الرسل و الملوك - تفسیر طبری - هزار و یک‌شب (۴) تاریخ الرسل و الملوك - تاریخ طبری - ترجمه کلیله و دمنه

۲۳- از دیدگاه تاریخ ادبیات کدام یک از بخش‌های مشخص شده نادرست است؟

«فارسی باستان در دوره هخامنشیان (۵۵۹ تا ۳۳۰ ق.م.) رایج بود. آثار برجای‌مانده این زبان فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی به خط میخی است.

۲

۱

زبان پارتی در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است. آثار ادبی منثور و منظوم زبان پهلوی از میان

۳

رفته است، ولی ترجمه عربی و فارسی بعضی از آنها مانند «یادگار زریران» و «هزار و یک شب» در دست است.»

۴

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۲۴- در میان عبارات زیر کدام موارد مربوط به سبک عراقی (سده‌های پنجم و ششم) هستند؟

الف) تأثیرپذیری از شعرای عرب

ب) فکر و کلام ساده

ج) واقع‌گرایی

د) تنوع موضوعات شعری و سبک گویندگی

ه) بدبینی به دنیا

و) سادگی قافیه و ردیف

(۱) «الف»، «د»، «ه» (۲) «الف»، «ب»، «ج» (۳) «د»، «ه»، «و» (۴) «ب»، «ج»، «د»

۲۵- **نهایی** با توجه به ویژگی‌های قلمروهای سه‌گانه شعر و نثر ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی کدام مورد نادرست است؟

- (۱) پسندیده‌بودن ابهام در شعر و معنی‌گریزی (قلمرو ادبی)
- (۲) توصیف پدیده‌ها و شخصیت‌ها در نثر این دوره عینی، کوتاه، بیرونی و مشخص است. (قلمرو فکری)
- (۳) مدح و ذم و هجو در شعر این دوره بسیار کم است. (قلمرو فکری)
- (۴) نثر داستانی به‌شدت تحت تأثیر گفتار و محاوره اقشار اجتماعی ایران است. (قلمرو زبانی)

۲۶- **نهایی** کدام گزینه درباره سبک شعر دوره انقلاب اسلامی نادرست است؟

- (۱) باستان‌گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژگان کهن در زبان شعر این دوره محسوس است.
- (۲) روح حماسه و عرفان در شعر این دوره آشکار است. در حماسه بعد زمینی غلبه دارد و در عرفان بعد آسمانی.
- (۳) در شعر سنتی این دوره تقلید از سبک عراقی و هندی و تمایل به آنها زیاد است و گرایش به خیال‌بندی، شعر برخی شاعران این دوره را گاه به شعر بیدل و صائب نزدیک کرده است.
- (۴) آشنایی‌زدایی زبانی و روی‌آوردن به ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه یکی از مشخصه‌های شعر این دوره است که در نتیجه روی‌آوردن به مفاهیم انتزاعی حاصل شده است.

۲۷- در همه گزینه‌ها فعل به شکل قدیمی و تاریخی به کار رفته است؛ به جز ...

- (۱) همچون آن جادو باشم که بر نابکاری مواظبت همی‌نماید.
- (۲) اگر شما را بر آن قوم چشم افتادی همه در چشم شما دیوانه نمودندی.
- (۳) گفتند عجب چنین عاشق تو، و او به خدمت تو نشتافته است؟
- (۴) اگر این آمدن شما نبودی، برقع درنپوشیدمی.

۲۸- سبک کدام بیت متفاوت است؟

(۱) مرا ز مهر رخت کی ملال خواهد بود	که عشق لم‌یزل و لایزال خواهد بود
(۲) طلسمی که ضحاک سازیده بود	سرش با آسمان برفرازیده بود
(۳) از احمد پا کشید جبریل	از سدره سفر چو ماورا بود
(۴) یکی را کرم بود و قوت نبود	کف افش به قدر مروت نبود

۲۹- با توجه به ویژگی‌های انواع نثر (ساده، فنی، مصنوع و موزون) کدام گزینه نمونه‌ای از نثر فنی است؟

- (۱) چون گیومرث، اول ملوک عجم، به پادشاهی بنشست، خواست که ایام سال و ماه را نام نهد و تاریخ سازد.
- (۲) خداوندا داغ تو دارم و بدان شادم، اما از بود خود به فریادم، کریمای بود من از پیش من برگیر که بود تو راست کرد همه کارم.
- (۳) و پس از بلوغ، غم مال و فرزند و اندوه آرزو و شره و خطر کسب و طلب در میان آید.
- (۴) چون دور ششصد و اند رسید از مبعث او به کافه خلاق کثرت مال و منحت آمال سبب طغیان و اختزال شد.

۳۰- آرایه‌های مقابل همه ابیات درست‌اند؛ به جز ...

(۱) بشوی ای خردمند از آن دوست دست	که با دشمنانت بود هم‌نشست (جناس، کنایه)
(۲) این جزر و مد چیست که تا ماه می‌رود	دریای درد کیست که تا چاه می‌رود (تلمیح، جناس)
(۳) دل چو در محراب ابرو چشم مست دید گفت	کافر سرمست در محراب بین چون خفته است (استعاره، اشتقاق)
(۴) بیننده انوار تو بس دوخته‌چشم است	گوینده اسرار تو بس گنگ‌زبان است (موازنه، تشبیه)

۳۱- همه ابیات به هر دو نوع جناس، تشبیه و کنایه آراسته شده‌اند؛ به جز:

(۱) هست سر بر دوش من باری و باری می‌کشم	تا مگر اندازمش در پای خوبان عاقبت
(۲) فلک ز قوس و قزح بر هوا کشیده کمان	هوا ز برق جهان بر جهان گشاده کمین
(۳) ای همه انصاف‌جویان بنده بیداد تو	زاد راه رادمردان حسن مادرزاد تو
(۴) با صبا همراه بفرست از رخت گلدسته‌ای	بو که بویی بشنویم از خاک بستان شما

۳۲- به ترتیب، آرایه‌های شاخص در ابیات زیر کدام‌اند؟

(الف) بادی که از رضای خدایش بود نصیب	آن باد بر درخت بقای تو جسته باد
(ب) امل گوید که آمد رهبر من	اجل گوید که آمد خنجر من
(ج) گفت که این نقش دگر چیست پر از خون جگر؟	گفتم این نقش من خسته دل و پای به گل
(د) تو در آسایش عیشی مدام از خرمن خوبی	بهل تا خوشه‌چینی هم از این خرمن بیاساید
(ه) یکی سفله را ده درم بر من است	که دانگی از او بر دلم ده من است

(۱) جناس ناقص - ترصیع - سجع - تکرار - واج‌آرایی	(۲) واژه‌آرایی - موازنه - سجع - اشتقاق - جناس تام
(۳) جناس ناقص - ترصیع - تکرار - سجع - جناس	(۴) تکرار - موازنه - جناس افزایشی - اشتقاق - واج‌آرایی

۳۳- گزاره مقابل کدام بیت درباره آن، نادرست است؟

(۱) چنان وزید ز بستان نسیم فصل بهار	کزان رسید به یاران شمیم وصل بهار (دارای ترصیع و یک جناس)
(۲) زهی ز مایه رایت منور انجم و چرخ	زهی ز سایه تیغت مظفر آتش و آب (فاقد ترصیع و دارای تکرار)
(۳) نرسد در صفات او اوهام	ناتوان در مقام او اذهام (دارای موازنه و فاقد جناس)
(۴) از فلک در سینۀ من آتشی است	کز سر دل تا میانم سوخته‌است (فاقد تکرار و دارای دو جناس)

۳۴- با توجه به بدیع لفظی، آرایه‌های شاخص بیت زیر در کدام گزینه مشاهده می‌شود؟

«خواهی که بر نخیزدت از دیده رود خون	دل در وفای صحبت رود کسان مبند»
(۱) بر شمع روی یار چو پروانه نیستی	پروانه‌وار بر سر آتش مکان مکن
(۲) ساربان تندمران، ورنه چنان می‌گیریم	که تو و ناقه و محمل، همه در گل برود
(۳) گر دست رود در سر زلفین تو بازم	چون گوی چه سرها که به سودای تو بازم
(۴) کنار باشد باران نوبهاری را	فضایل و هنرش را پدید نیست کنار

۳۵- کدام توضیح در رابطه با ابیات زیر نادرست است؟

- «تاب سرما که بُرد از آتش تاب» آب را تیغ و تیغ را کرد آب»
 «دل نام سر زلف تو را مشک ختا کرد» الحق که در این نکته غلط رفت و خطا کرد»

(۱) یک جناس تام در بیت اول یافت می‌شود.

(۲) در بیت دوم «خطا» تکرار شده و واج‌آرایی در مصوّت کوتاه گوش‌نواز است.

(۳) در بیت اول دو بار واژه‌آرایی مشهود است.

(۴) «ختا و خطا» در بیت دوم و «تاب و آب» در بیت اول سازنده جناس هستند.

۳۶- آرایه ابیات زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- الف) چند از او سرخ چون عقیق یمانی چند از او لعل چون نگین درخشان
 ب) چنان وزید ز بستان نسیم فصل بهار کزان رسید به یاران شمیم وصل بهار
 ج) روز هجرانت بدانستم قدر شب وصل عجب ار قدر نبود آن شب و نادان بودم
 د) زبان را درکش ای سعدی ز شرح علم او گفتن تو در علمش چه دانی باش تا فردا علم گردد

(۱) ترصیع، جناس ناقص، جناس همسان، استعاره

(۲) تشبیه، تناسب، تضاد، جناس همسان

(۳) موازنه، سجع متوازی، تکرار، جناس حرکتی

(۴) استعاره، حس آمیزی، تناقض، سجع مطرف

۳۷- آرایه‌های روبه‌روی کدام ابیات درست‌اند؟

- (۱) چون بگویم صلح کن، گوید بگیرم در کنار راستی صلحی چنین بنیاد جنگی دیگرست (پارادوکس، استعاره)
 (۲) چون مگس دوریم از محفل او تلخ بود زانکه شیرینی عالم همه در محفل اوست (تشبیه، حس آمیزی)
 (۳) ای نصیحت‌گو، دمی چنگ از گریبانم بدار کین زمانم دامن خاطر به چنگی دیگرست (جناس تام، مجاز)
 (۴) جز یک شراب هر دو نخوردیم، پس چرا چشم تو مست گشت و دل اوحدی خراب؟ (حسن تعلیل، تشخیص)

۳۸- خط عروضی کدام مصراع نادرست نوشته شده است؟

(۱) بر خاک چو من بی دل و دیوانه نشاندش: بِرْ خَاکِ چُ من بی دِلْ دیوانِ نشاندش

(۲) ای از کمال حسن تو جزوی در آفتاب: ای از کَمالِ حُسنِ تْ جُزوی دَرآفتاب

(۳) نظر ز روی تو خواهد نکویی از هر باب: نَظَرِ ز رویِ تْ خاَهدِ نِکویی از هر باب

(۴) شمس دولت زین ملت کهف امت شه طغان: شمس دُولتِ زینِ مِلّتِ کَهِفِ اَمّتِ شَهِ طُغان

۳۹- مصوت بلند در کدام ابیات کوتاه تلقی می‌شود؟

- الف) در من این عیب قدیم است و به در می‌نرود
 ب) باز آ و آن جان شیرین از من ستان به خدمت
 ج) دست‌خون است در این قمره خاکی که منم
 د) گذشت بر من مسکین و با رقیبان گفت
 ه) در پرده پندار چو بازی و خیال است
 و) من به گیتی اختیار شاهم اندر هر هنر
 که مرا بی می و معشوق به سر می‌نرود
 دیگر چه برگ باشد درویش بی‌نوا را!
 آه اگر شش دره دور قمر بگشایید
 دریغ حافظ مسکین من چه جانی داد
 جز عشق تو هرچیز که در هر دو جهان است
 با من اندر هر هنر خصمی که یارد در گرفت

(۱) «ج» - «الف» - «د» (۲) «د» - «ج» - «ب» (۳) «و» - «الف» - «ه» (۴) «ب» - «و» - «ج»

۴۰- بیت زیر دقیقاً با کدام بیت هم‌وزن است؟

- «ز صورت پرستیدنت می‌هراسم»
 (۱) مقیمش در انصاف و تقوی بدار
 (۲) چنان بود در عهد اول که دیدی
 (۳) مکن عیب خلق، ای خردمند، فاش
 (۴) درازای شب از ناخفتگان پرس
 که تا زنده‌ای ره به معنی ندانی
 مرادش به دنیا و عقبی برآر
 جهانی پر آشوب و تشویش و تنگی
 به عیب خود از خلق مشغول باش
 که خواب‌آلوده را کوته نماید

۴۱- قافیه در کدام بیت نادرست است؟

- (۱) گوش من از غیر گفت او کر است
 (۲) روزی که ز خاک من برون آید خار
 (۳) که ای برداشته سود از یکی شصت
 (۴) خلاصه دو جهان است آن پری‌چهره
 او مرا از جان شیرین جان‌تر است
 گلبرگ رخم چو خاک ره گردد خوار
 درین خرمن مرا هم حاصلی هست
 چو او نقاب گشاید فنا شود زهره

۴۲- کدام سروده وزن‌واژه متفاوتی دارد؟

- (۱) ماه بالای سر آبادی است / اهل آبادی در خواب
 (۲) نیمه‌شب خسته از این راه / مردمان هر یک به برفی برده سر را همچو کبک
 (۳) باغ همسایه چراغش روشن / من چراغم خاموش
 (۴) یاد من باشد تنها هستم / ماه بالای سر تنهایی است

۴۳- وزن کدام سروده در مقابل آن نادرست است؟

- (۱) میان مشرق و مغرب ندای محتضری ست (مفاعِلن فعلاتن مفاعِلن فعِلن)
- (۲) ما هیچ نیستیم جز سایه‌ای ز خویش (مستفعلن فعل، مستفعلن فعل)
- (۳) در خون گرم سینۀ قرقاول جوان (مستفعلن مفاعل مستفعلن فَعْل)
- (۴) نفسم گرفت ازین شب در این حصار بشکن (فعلات فاعلاتن، فعلات فاعلاتن)

۴۴- کدام سروده نیمایی فاقد اختیار زبانی است؟

- (۱) ای صبح ای بشارت فریاد / امشب خروس را / در آستان آمدنت سر بریده‌اند
- (۲) ناگهان حس کردم / که کسی / آن‌جا بیرون در باغ / در پس پنجره‌ام می‌گرید
- (۳) اگر تو پرتو خورشید حقیقت باید / وقتی از جنگل گم / پا نهادی بیرون / و رها گشتی
- (۴) تو چون شهاب گذشتی بر آن سکوت سیاه / تو چون شهاب نوشتی به خون روشن خویش

۴۵- کدام گزاره درباره سروده زیر نادرست است؟

«بانگ خروس از سرای دوست برآمد / خیز و صفا کن که مژده سحر آمد / چشم تو روشن / باغ تو آباد / دست مرزاد / همت حافظ به همراه تو که آخر
دست به کاری زدی و غصه سرآمد»

- (۱) قافیه بر اساس قاعده ۲ و حرف روی آن «ر» است.
- (۲) کاربرد نماد، تلمیح و حسن تعلیل مشهود است.
- (۳) در دو مصراع نخست، اختیار زبانی وجود دارد.
- (۴) کاربرد واژه همت با بیت «به پای همت او نارسیده دست ملک / به شاخ دولت او ناگذشته باد فتن» متفاوت است.

۴۶- همه ابیات مفهوم مشترکی را بیان می‌کنند؛ به جز بیت گزینه

(۱) ما وفاداری به اسباب جهان نسپرده‌ایم	لنگر تمکین به این ریگ روان نسپرده‌ایم
(۲) سراپا اگر زرد و پژمرده‌ایم	ولی دل به پاییز نسپرده‌ایم
(۳) عمری گذشت تا به امید اشارتی	چشمی بدان دو گوشۀ ابرو نهاده‌ایم
(۴) در گوشۀ امید چو نظارگان ماه	چشم طلب بر آن خم ابرو نهاده‌ایم

۴۷- پیام کدام بیت از دیگر بیت‌ها دورتر است؟

(۱) هرچه بر نفس خویش، نپسندی	نیز بر نفس دیگری، مپسند
(۲) چون نخواهی کت ز دیگر کس جگر خسته شود	دیگران را خیره خیره دل چرا باید خلید
(۳) آنچ بر تو خواه آن باشد پسند	بر دگر کس آن کن از رنج و گزند
(۴) هر که اندر شیخ تیغی می‌خلید	بازگشته از تن خود می‌درید

۴۸- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) گر سست گیرم عهد تو از هجر خود داغم بنه
گر سخت گویم با غمت از وصل خود شادم مکن
- (۲) ای غم اگر مو شوی پیش منت بار نیست
پُرشکرست این مقام هیچ تو را کار نیست
- (۳) طرفه می‌دارند یاران صبر من بر داغ و درد
داغ و دردی کز تو باشد خوش‌تر است از باغ و ورد
- (۴) جان من از مایهٔ غم‌های تو پرورده شد
خلق غم گویند و نزد بنده جان پروردن است

۴۹- مفهوم مقابل بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- «همیشه تا برآید ماه و خورشید
مرا باشد به وصل یار امید»
- (۱) گفتم ای بخت بختیدی و خورشید دمید
گفت بالاین‌همه از سابقه نومید مشو
- (۲) در عین ناامیدی گفتم، امید من داد
نومید عشق او را امیدوار کردم
- (۳) به راه عشق به حدی است ناامیدی من
که ناامید کند هر امیدواری را
- (۴) چنان که از کرم او سزد مرا بنواخت
امید داد و کرم داد و کرد کار آسان

۵۰- منظومهٔ زیر، با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

«دست‌ها می‌سایم / تا دری بگشایم / بر عبث می‌پایم / که به در کس آید»

- (۱) مشکل بود گرفتن چیزی ز دست خلق
دست کسی بگیر اگر دست می‌دهد
- (۲) هر چند شمع راهروانم چو آفتاب
از احتیاط دست به دیوار می‌کشم
- (۳) یا مرا یک روزگاری دست ده
یا که دست از روزگار من بدار
- (۴) نشسته‌ام در انتظار این غبار بی‌سوار
دریغ کز شی چنین سپیده سر نمی‌زند

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس هشتم: سیاست هویت
درس نهم: پیشینه علوم اجتماعی در
جهان اسلام
صفحه‌های ۸۲ تا ۱۰۴

۵۱- کدام گزینه در مورد سیاست هویت در دوره پسامدرن درست نیست؟

- (۱) هویت‌های خرد، محلی و فردی مورد تأکید قرار می‌گرفت.
- (۲) بی‌ثباتی و تغییرات مداوم هویت‌ها پسندیده دانسته می‌شد.
- (۳) بر هویت‌های ملی و وحدت میان گروه‌های مختلف تمرکز شده است.
- (۴) هویت از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آنها تعریف شده است.

۵۲- نسل‌کشی در کامبوج و کشتار مسلمانان میانمار نشان‌دهنده کدامیک از مدل‌های سیاست‌گذاری هویتی است؟

- (۱) همانندسازی
- (۲) تنوع هویت‌ها
- (۳) تکثرگرایی
- (۴) تعارف هویت‌ها

۵۳- رشد و شکوفایی جهان اسلام از قرن سوم و چهارم هجری به دلیل پیروی از کدام الگو بود؟

- (۱) الگوی همانندسازی
- (۲) الگوی تنازع هویت‌ها
- (۳) الگوی تعارف هویت‌ها
- (۴) الگوی تکثرگرا

۵۴- چگونه سرنوشت ارزش‌ها به مناسبات قدرت و ثروت سپرده می‌شود؟

- (۱) در صورتی که راه‌رهای انسان در درون علم جست‌وجو شود.
- (۲) در صورتی که بشر به سرکوبی که از طریق ثروت و قدرت صورت می‌گیرد حساس باشد.
- (۳) در صورتی که داوری ارزش‌ها بیرون از دایره علم صورت گیرد.
- (۴) در صورتی که ظرفیت افشاگری و رهایی‌بخشی برای علوم اجتماعی نگه داشته شود.

۵۵- در کدامیک از مدل‌های سیاست‌گذاری هویتی، تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد؟

- (۱) مدل تکثرگرا
- (۲) مدل یکسان‌سازی
- (۳) مدل تعارف
- (۴) مدل شناخت متقابل

۵۶- هنگامی که در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای اصلاح یک رابطه ظالمانه استفاده می‌کنیم، از کدام نوع عقل استفاده می‌نماییم؟

- (۱) عقل تفسیری
- (۲) عقل تجربی
- (۳) عقل انتقادی
- (۴) عقل ابزاری

۵۷- کدام گزینه به‌ترتیب ویژگی‌های مدینه ضاله و مدینه جاهله فارابی را نشان می‌دهد؟

- (۱) در اثر انحراف از مدینه فاضله شکل می‌گیرد - مردم حقیقت و عدالت را می‌شناسند ولی براساس آنها عمل نمی‌کنند.
- (۲) در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می‌گیرد - از علوم عقلی بی‌بهره‌اند یعنی با آنکه علوم وحیانی و عقلانی را می‌شناسند اما از آنها بهره نمی‌گیرند.

- (۳) در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله شکل می‌گیرد - علوم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد ولی علوم عقلانی و وحیانی وجود ندارد.

- (۴) آرمان‌ها و ارزش‌ها و امور غیرعقلانی ارزش‌ها و آرمان‌های عقلانی معرفی می‌شوند - علم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد ولی علمی که از ارزش‌ها و آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید وجود ندارد.

۵۸- به‌ترتیب ابوریحان بیرونی و ابن‌خلدون با کدام روش جوامع و فرهنگ‌ها را مطالعه می‌کردند؟

- (۱) حسی و تجربی - عقلی
- (۲) عقلی - تفهیمی
- (۳) حسی و تجربی - انتقادی
- (۴) عقلی - حسی و تجربی

۵۹- در کدامیک از انواع عقل در معنای عام، معنای برخاستن یک فرد در جمع فهمیده می‌شود؟

- (۱) عقل ابزاری
- (۲) عقل انتقادی
- (۳) عقل تفسیری
- (۴) عقل تجربی

۶۰- در علم مدنی فارابی پدیده‌های زیر چگونه مطالعه می‌شوند؟

- کنش‌ها و ساختارهای جوامع

- واقعیت‌های اجتماعی و بررسی تغییرات و تحولات آنها

- (۱) داوری علمی - رویکرد انتقادی
- (۲) توصیف و فهم - تبیین و علت‌یابی

- (۳) علت‌یابی - فهم
- (۴) تجویزی - داوری

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۶۱- کدامیک از موارد زیر درباره قلمرو آرمانی جهان اجتماعی درست است؟

- (۱) قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مرز آنها براساس باور مردم تغییر می‌کند.
- (۲) اگر مردم به ارزش‌هایی که در قلمرو آرمانی جامعه رعایت آنها را لازم می‌دانند عمل نکنند، قلمرو آرمانی از آرمان‌ها فاصله می‌گیرد.
- (۳) برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه تلاش می‌کنند زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها و ورود آنها به قلمرو آرمانی را فراهم کنند.
- (۴) ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانب‌داری می‌کنند و رعایت آنها را لازم می‌دانند قلمرو آرمانی جهان اجتماعی را شکل می‌دهد.

۶۲- به‌ترتیب تصویر جهان‌های «دنیوی» و «اساطیری» از طبیعت چگونه است؟

- (۱) منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات - ماده خامی در اختیار انسان
- (۲) طبیعت هیچ‌گونه معنا، هدف و غایتی ندارد - طبیعت موجودی زنده و آیت خداوند است
- (۳) طبیعت صرفاً ماده خامی در اختیار انسان است - امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد
- (۴) انسان خلیفه الهی و مسئول عمران و آبادانی است - بحران‌های زیست‌محیطی کنونی

۶۳- پاسخ پرسش‌های زیر به‌ترتیب کدام است؟

- بیت «قوت افرونگ از علم و فن است / از همین آتش چراغش روشن است» با کدام موضوع در ارتباط است؟

- طبقه سوم در جوامع فئودالی چه گروهی بودند؟

- فقدان کدامیک از شرایط تحقق جهان اجتماعی توحیدی، جامعه فاسق می‌سازد؟

- (۱) گسترش عقلانیت ابزاری - شامل صراف، بنا، کفاش و ... - افراد و اعضای فرهنگ حاملان و عاملان معانی حق باشند.
- (۲) قفس آهنین - اشراف - افراد و اعضای فرهنگ حاملان و عاملان معانی حق باشند.
- (۳) جهان صرفاً از مواد و موجودات خالی ساخته شده است - رعیت - فرهنگ و معنایی که با افزایش جمعیت، بسط می‌یابد، فرهنگ حق باشد، نه فرهنگ باطل
- (۴) قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی - هویت منفی و پست داشت - فرهنگ و معنایی که با افزایش جمعیت، بسط می‌یابد، فرهنگ حق باشد، نه فرهنگ باطل

۶۴- به‌ترتیب «در شرایط اقلیمی متفاوت، شیوه زندگی اجتماعی مردم متفاوت است»، «تهادهای اجتماعی» و «عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی» با کدام گزینه در ارتباط است؟

- (۱) تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان - اقتصاد
- (۲) تأثیر جهان نفسانی بر جهان طبیعی - اقتصاد - سرمایه‌داری
- (۳) تأثیر جهان طبیعی بر جهان نفسانی - تعلیم و تربیت - اقتصاد
- (۴) تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم - سرمایه‌داری

۶۵- از میان عبارت‌های زیر کدام عبارت نادرست است؟

- (الف) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های «جامعه‌پذیری» و «کنترل اجتماعی» را ضروری می‌سازند.
- (ب) مادامی که هویت اجتماعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های اساسی جامعه شکل می‌گیرد، تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت جهان اجتماعی سازگار است.

(ج) مشروعیت قدرت به این معناست که قدرت بدون اکراه و با رضایت اعمال شود.

(د) این عبارت که «برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند» مؤید نگاه طولی به جوامع است.

- (۱) «ج» و «د»
- (۲) «ب» و «ج»
- (۳) «الف» و «ب»
- (۴) «الف» و «د»

۶۶- «ازخودبیگانگی تاریخی» با کدامیک از عبارت‌های زیر در ارتباط قرار می‌گیرد؟

- (۱) قرآن کریم فراموش کردن خداوند را سبب فراموشی انسان از خود می‌داند.
- (۲) کتاب‌های منتشرشده ابن‌عربی در غرب
- (۳) برپایی سفره افطار در مصر
- (۴) رواج غذاهای آماده و نوشیدنی‌های گازدار ناسالم

۶۷- متفکران جهان غرب، طی قرن بیستم، از شکل‌گیری دوران پسامدرن چگونه سخن گفته‌اند؟

(۱) بسیاری از متفکران، شکل‌گیری دوران پسامدرن را تحول هویت جهان متجدد می‌دانند و برخی آن را تغییری می‌دانند که درون این جهان اتفاق افتاده و پذیرفته شده است.

(۲) دوران پسامدرن از نظر بسیاری از متفکران تغییری است که درون جهان متجدد اتفاق افتاده اما پذیرفته نشده است و برخی آن را تحول جهان متجدد می‌دانند.

(۳) از دیدگاه بسیاری از متفکران، زمانی که تغییرات هویتی جهان متجدد مطابق با عقاید و ارزش‌های جامعه نباشد و فراتر از فرصت‌هایی باشد که در جهان مدرن وجود دارد، دوران پسامدرن شکل می‌گیرد.

(۴) شکل‌گیری دوران پسامدرن از نظر بسیاری از متفکران، زمانی اتفاق می‌افتد که شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی مداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد.

۶۸- هر یک از عبارت‌های زیر به‌ترتیب، با مفاهیم کدام گزینه مرتبط است؟

الف) پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی

ب) حیات معنوی اسلام

ج) هویت ایرانی قبل از اسلام

د) اکثریت مردم الجزایر به حاکمیت اسلامی رأی دادند.

(۱) پذیرش معیار ارزیابی براساس مفید بودن یا نبودن توسط عموم مردم - اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید - هویتی مشترکانه - در جوامع سکولار امکان رأی به قوانین الهی وجود دارد.

(۲) جامعه آپارتاید - افق جدید اندیشمندان غربی - هویت کاملاً اساطیری - در یک جهان سکولار هویت دینی نمی‌تواند ظهور کند.

(۳) پذیرش معیار ارزیابی براساس مفید بودن یا نبودن توسط عموم مردم - تأمل در نظریه‌های غربی قرن بیستم - هویت توحیدی - وضعیتی همانند جلوگیری از تحصیل دختران محجبه در جوامع غربی

(۴) طبقه سوم در جوامع فئودالی غربی - جست‌وجوی هویت اسلام بیرون از تصاویر غرب - هویتی مشترکانه - مواجهه با کودتای نظامی

۶۹- به‌ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- «تندرستی» جزء کدام دسته از پیامدهای کنش «ورزش کردن» است؟

- بحران هویت فرهنگی چه زمانی به وجود می‌آید؟

- شیوه رسمی پاداش و مجازات توسط چه گروهی صورت می‌گیرد؟

(۱) پیامدهای غیرارادی - زمانی که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند مورد تردید قرار گیرند - عموم افراد جامعه

(۲) پیامدهای غیرارادی - زمانی که جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد. - سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی

(۳) پیامد ارادی وابسته به اراده دیگری - زمانی که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند مورد تردید قرار گیرند - سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی

(۴) پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر - زمانی که جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد - عموم افراد جامعه

۷۰- به‌ترتیب، هر عبارت با کدام مفهوم در ارتباط است؟

الف) مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب

ب) حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایران در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب

ج) لزوم مدرسه رفتن برای دانا شدن، در نهاد تعلیم و تربیت

(۱) ازخودبیگانگی حقیقی - انقلاب اسلامی ایران - هنجار

(۲) ازخودبیگانگی تاریخی - انقلاب مشروطه - ارزش

(۳) ازخودبیگانگی تاریخی - انقلاب مشروطه - ارزش

(۴) ازخودبیگانگی تاریخی - انقلاب اسلامی ایران - ارزش

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه

۱۴۰۵/۱/۲۸

آزمون ۲۸ فروردین ماه ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۲۰ تا ۱۰:۴۰ صبح

۹۰ سؤال در ۸۰ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳) و (۱)	۲۰	۷۱	۹۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ (۳)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۵
۳	اجباری	تاریخ (۱)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	
۴	اجباری	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۵
۵	اجباری	جغرافیای ایران (دهم)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	
۶	اجباری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۷	اجباری	منطق	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۸	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	سامان اسپهرم، محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده‌جانی، احمد حسن‌زاده‌فرد، محمد حمیدی، امیر زراندوز، شکیب رجبی، علی شهرابی، پیمان طیار، سعید عزیزخانی، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتیری، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، امیرحسین سعیدی‌پور، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، علیرضا حیدری، امیرحسین خزایی، مریم خسروی دهنوی، الهام رضایی، یاسین ساعدی، فاطمه صفری، فاطمه قرببیان، سید آرش مرتضائی‌فر
عربی زبان قرآن	نوید امساک، ولی برجی، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، رضا راشدنیا، حسین رضائی، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، امیرعلی فردین، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، محمد ابوالحسنی، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، مریم خسروی دهنوی، یاسین ساعدی، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهسا عفتی، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عرشیا محمدی	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: مهسا محمدنیا، معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهره توکلی	مسئول درس: فریبا رثوفی ویراستار: محسن جمشیدی، زهرا شمسانی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	—	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	—	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: زهرا شمسانی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	علیرضا سالمی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

عربی (۳):

نِظَامُ الطَّبِيعَةِ

(درس ۴)

صفحه‌های ۵۳ تا ۷۰

عربی (۱):

کل کتاب

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۷۱ - ۷۹)

۷۱- ﴿وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ

عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ﴾:

(۱) خوبی و بدی را برابر به شمار نیاور؛ (بدی را) از خود دور کن که آنگاه (مشاهده می‌کنی) کسی که بین تو و او دشمنی هست، تبدیل به یک دوست می‌شود!

(۲) نیکی و بدی برابر نیستند؛ (بدی را) به گونه‌ای که بهتر است دفع کن که آنگاه (می‌بینی) کسی که میان تو و او دشمنی هست، گویی دوستی صمیمی می‌شود!

(۳) خوبی و بدی یکسان نیستند؛ (بدی را) به روشی دفع کن که نیکو است که آنگاه (می‌بینی) کسی که بین تو و او دشمنی هست، گویی یک دوست صمیمی می‌شود!

(۴) نیکی و بدی یکسان نیستند؛ (بدی را) به روشی دور کن که بهتر است. آنگاه (می‌بینی) کسی که میان تو و او دشمنی وجود دارد، گویی از یاران صمیمی می‌شود!

۷۲- «الَّذِينَ يَعْمَلُونَ بِوَأْجَابَتِهِمْ وَيَهْتَمُّونَ بِالْحِفَافِ عَلَى الْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ هُمْ مُوَاطِنُونَ يَشْعُرُونَ بِأَنَّ لَهُمْ مَسْئُولِيَّةَ مُشْتَرَكَةٍ فِي مَدِينَةٍ يَعِيشُونَ فِيهَا!»: کسانی که . . .

(۱) به وظایفشان عمل می‌کنند و به نگهداری از تأسیسات عمومی اهمیت می‌دهند شهروندانی هستند که احساس می‌کنند یک مسئولیت مشترک در شهری دارند که در آن زندگی می‌کنند!

(۲) وظایف خود را انجام می‌دهند و از تأسیسات عمومی حفاظت می‌کنند شهروندانی هستند که در شهری که در آن زندگی می‌کنند احساس مسئولیت مشترک می‌نمایند!

(۳) وظایفشان را انجام می‌دهند و به حفاظت از تأسیسات عمومی می‌پردازند شهروندانی هستند که در شهری که زندگی می‌کنند مسئولیت مشترکی احساس می‌نمایند!

(۴) به وظایف خود عمل می‌کنند و به تأسیسات عمومی اهتمام می‌ورزند شهروندانی هستند که احساس می‌کنند مسئولیت مشترکی در برابر شهری دارند که در آن زندگی می‌کنند!

۷۳- **نهایی** « في مزرعة والدي كانت الفئران قد هجمت على الخضراوات هجوماً واسعاً، فلذلك راجعتُ أعلمُ خبراءَ الزراعة في مدينتنا لأستشيرهم! »:

- (۱) موش‌ها در مزرعه پدرم به سبزیجات یورش وسیعی بردند که به همین دلیل، به داناترین کارشناسان کشاورزی در شهرستان مراجعه کردم تا از آنان مشورت بگیرم!
- (۲) در مزرعه پدرم موش‌ها به سبزی‌ها یورش وسیعی برده بودند که به همین دلیل، به داناترین کارشناسان کشاورزی در شهرستان مراجعه کردم تا از آنان مشورت بگیرم!
- (۳) بدون شک موش‌ها در مزرعه پدرم به سبزی‌ها هجوم آورده بودند که به همین خاطر، به داناترین کارشناسان کشاورزی در شهرستان مراجعه کردم تا با آنها شور و مشورت کنم!
- (۴) در مزرعه پدرم موش‌ها به سبزیجات حمله گسترده‌ای کرده بودند که به همین خاطر، به کارشناسان کشاورزی دانایی در شهر خودمان مراجعه کردم تا با ایشان مشورت نمایم!

۷۴- « ما أضعف الكاذب! إنه يُحصي كلَّ كلمةٍ قالها بالأسسِ و يخافُ منها، كي لا تنكشفَ حقيقتُها اليوم! »:

- (۱) دروغگو چقدر ضعیف است؛ چه او تمام کلمه‌هایی را که دیروز گفته است می‌شمارد و از آن می‌ترسد تا حقیقتش امروز کشف نشود!
- (۲) چه ناتوان است دروغگو؛ چه او هر سخنی را که روز گذشته گفته است می‌شمارد و از آن بیم دارد تا حقایق آن را امروز آشکار نکند!
- (۳) چه ناتوان است دروغگو؛ او هر کلمه‌ای را که دیروز گفته است می‌شمارد و از آن می‌ترسد تا امروز حقیقت آن را آشکار ننماید!
- (۴) چقدر دروغگو ضعیف است؛ او هر کلمه‌ای را که دیروز گفته است می‌شمارد و از آن می‌ترسد تا حقیقت آن امروز آشکار نگردد!

۷۵- **نهایی** « لا يُسمحُ للمزارعِ سماحاً أن يُكثرَ في استخدامِ الأسمدة الكيماويةِ لأنه سيؤدِّي إلى تهديدِ نظامِ الطبيعةِ تأديةً مؤلِّمةً! »:

- (۱) قطعاً به کشاورز اجازه نمی‌شود که در بکارگیری کود شیمیایی زیاده‌روی کند زیرا منجر به تهدید نظام طبیعت به‌طور دردناک خواهد شد!
- (۲) بی‌شک به کشاورز نباید اجازه اسراف در بکارگیری کودهای شیمیایی داده شود زیرا به تهدیدی دردناک برای نظام طبیعت منجر می‌شود!
- (۳) بی‌شک به کشاورز نباید اجازه داده شود که در استفاده از کودهای شیمیایی زیاده‌روی کند زیرا به‌طور دردناکی منجر به تهدید نظام طبیعت خواهد شد!
- (۴) کشاورز به کسی اجازه نمی‌دهد که در استعمال کودهای شیمیایی اسراف کند زیرا آن به‌طور قطع به تهدید دردآوری برای نظام طبیعت منجر خواهد گردید!

۷۶- عَيْنِ الصَّحِيح:

- (۱) إِنَّ صَنَاعَاتِ إِيْرَانَ الْيَدَوِيَّةَ تَجْذِبُ السَّائِحِينَ مِنْ سَائِرِ الدَّوَلِ لِشَاهِدِ جَمَالِهَا!: صنایع دستی ایرانی از سایر کشورها جذب گردشگر می کند تا زیبایی آن دیده شود!
- (۲) ذَهَبْتُ إِلَى الصَّيْدَلِيِّ وَ اشْتَرَيْتُ مِحْرَاراً وَ حُبُوباً مُهْدَّتَةً وَ مَرَهْماً لِحَلْدِي!: به داروخانه رفتم و یک دماسنج، چند قرص آرامبخش و یک پماد برای پوستم خریدم!
- (۳) يُنْقَلُ النَّفْطُ مِنَ الْمَوَانِي إِلَى الْمَصَافِي عَبْرَ الْأَنْبَابِ لِأَنَّهُ أَقَلُّ خَطَرًا بِالنَّسْبَةِ إِلَى طُرُقِ أُخْرَى!: انتقال نفت از بنادر به پالایشگاهها از طریق لوله‌ها، بی شک نسبت به روش‌های دیگر کم خطرتر است!
- (۴) تُعَدُّ بِلَادُنَا إِحْدَى أَكْبَرِ الدَّوَلِ الْمُصَدِّرَةِ لِلْفُسْتِقِ بَعْدَ تَصْدِيرِ الْمَوَادِّ الْوَقُودِيَّةِ!: کشور ما یکی از بزرگترین کشورهای صادرکننده پسته بعد از صادرات مواد سوختی به شمار می آید!

۷۷- عَيْنِ الْخَطَأ:

- (۱) يَهْتَمُّ الْمَوَاطِنُ الْفَهِيمُ بِنِظَافَةِ الْبَيْئَةِ إِهْتِمَاماً بِالْعَالِ!: اهتمام شهروند فهیم به پاکیزگی محیط زیست، زیاد است!
- (۲) لَا يُتْرَكُ الصَّدِيقُ بِسَبَبِ زَلَّةٍ أَوْ عَيْبٍ فِيهِ!: دوست به علت لغزشی یا عیبی که در او هست نباید ترک شود!
- (۳) تَرَى الصَّعُوبَةَ فِي كُلِّ فُرْصَةٍ إِنْ كُنْتَ مُتَشَائِماً!: در هر فرصتی دشواری می بینی اگر بدبین باشی!
- (۴) إِضْحَكِي وَ ابْتَسِمِي لِأَنَّ الْحَيَاةَ مُسْتَمِرَّةٌ!: بخند و لبخند زن، چرا که زندگی ادامه دارد!
- ۷۸- « کشاورز تصمیم گرفت از جوجه‌ها نگهداری کند و به جغدها اجازه ورود به مزرعه‌اش را بدهد! »:

- (۱) عَزَمَ الْفَلَّاحُ أَنْ يُحَافِظَ عَلَى الْفَرَخِ وَ يَسْمَحَ لِلْبُومَاتِ بِدُخُولِ حَقْلِهِ!
- (۲) قَرَّرَ الْمُزَارِعُ الْحِفَافُ عَلَى الْأَفْرَاحِ وَ السَّمَاحِ لِلْبُومَاتِ بِدُخُولِ مَزْرَعَتِهِ!
- (۳) قَرَّرَ فَلَاحُ الْحِفَافُ عَلَى الْفَرَاخِ وَ السَّمَاحِ لِلْبُومَاتِ بِأَنْ تَدْخُلَ مَزْرَعَتَهُ!
- (۴) تَصْمِيمُ الْمُزَارِعِ هُوَ الْحِفَافُ عَلَى الْأَفْرَاحِ وَ السَّمَاحِ لِلْبُومَاتِ بِدُخُولِ الْمَزْرَعَةِ!

۷۹- « الدَّهْرُ يَوْمَانِ؛ يَوْمَ لَكَ وَ يَوْمَ عَلَيْكَ! »؛ مَا هُوَ الْأَقْرَبُ مِنْ مَفْهُومِ الْعِبَارَةِ؟

- (۱) گریک نفست ز زندگانی گذرد مگذار که جز به شادمانی گذرد
- (۲) سپرده‌ام دل خود را به هر که رهگذر است ز بی‌وفایی دنیا هلاک و لبریزم
- (۳) روزگار است آنکه گه عزت دهد گه خوار دارد چرخ بازیگر از این بازیچه‌ها بسیار دارد
- (۴) سعدیا دی رفت و فردا همچنان معلوم نیست در میان این و آن، فرصت شمار امروز را

■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٨٠ - ٨٤) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

تُعتبر زراعة النباتات المنزلية من الأنشطة المفيدة التي يمكن لأي شخص القيام بها في منزله. إن هذا النشاط لا يقتصر فقط على تحسين مظهر المنزل، بل يوفر أيضاً فوائد صحية و نفسية. يمكن للأشخاص الذين يعيشون في المنازل الصغيرة الاستفادة من زراعة النباتات؛ على سبيل المثال، نبات النعناع هو أحد النباتات السهلة الزراعة التي لا تحتاج إلى مساحة كبيرة، إذ يمكن زراعته في وعاء صغير على الشرفة أو حتى داخل المنزل.

تتميز زراعة النباتات بفوائدها العديدة: فهي تنقي الهواء، و تقلل من التوتر (= الإضطراب)، و تعزز من الشعور بالسعادة. في دراسة أجراها مجموعة من الباحثين، وُجد أن الأشخاص الذين يزرعون النباتات في منازلهم يشعرون براحة أكبر و يزيد لديهم مستوى الإبداع، كما أن الاعتناء بالنباتات يعزز المسؤولية و الانضباط، لأنها تتطلب رعاية مستمرة و اهتماماً.

٨٠- عَيِّنِ الصَّحِيحَ (حَسَبِ النَّصِّ): الدَّرَاسَةُ الْعِلْمِيَّةُ . . .

- (١) تُثَبِّتُ أَنَّ زِرَاعَةَ النَّبَاتَاتِ تُوَدِّي إِلَى زِيَادَةِ الثَّرْوَةِ!
- (٢) تُبَيِّنُ أَنَّ زِرَاعَةَ النَّبَاتَاتِ تَوَثِّرُ عَلَى الصَّحَةِ الْجَسَدِيَّةِ فَقَطْ!
- (٣) تَوَكَّدُ عَلَى أَنَّ الْفَوَائِدَ النَّفْسِيَّةَ لَزِرَاعَةِ النَّبَاتَاتِ الْمَنْزِلِيَّةِ تَفُوقُ فَوَائِدَهَا الْمَادِيَّةَ!
- (٤) تُشِيرُ إِلَى وَجُودِ عِلَاقَةٍ إِبْجَابِيَّةٍ بَيْنَ زِرَاعَةِ النَّبَاتَاتِ وَ زِيَادَةِ الشُّعُورِ بِالرَّاحَةِ!

٨١- عَيِّنِ مَا يَجْعَلُ النَّعْنَاعَ خِيَاراً مُنَاسِباً لِأَصْحَابِ الْمَنَازِلِ الصَّغِيرَةِ:

- (١) قُدْرَتُهُ عَلَى التَّكَيِّفِ مَعَ الظَّرُوفِ الْبَيْئِيَّةِ الصَّعْبَةِ!
- (٢) إِحْتِيَاجُهُ الْقَلِيلَ إِلَى الْمَاءِ طَوَالَ الْيَوْمِ!
- (٣) سَهُولَةُ زِرَاعَتِهِ وَ عَدَمُ حَاجَتِهِ لِمَسَاحَةٍ وَاسِعَةٍ!
- (٤) إِنتَاجُهُ الْمُسْتَمَرَّ لِلْأَزْهَارِ الْعَطْرِيَّةِ!

٨٢- عَيِّنِ الصَّحِيحَ:

- (١) عَمَلِيَّةُ زِرَاعَةِ النَّبَاتَاتِ فِي الْمَنْزِلِ تَتَطَلَّبُ مَعْرِفَةً عِلْمِيَّةً مُتَخَصَّصَةً!
- (٢) إِنَّ زِرَاعَةَ النَّبَاتَاتِ الْمَنْزِلِيَّةِ وَ الْإِهْتِمَامَ بِهَا تُوَدِّي إِلَى نَتَاجٍ فَوْرِيَّةٍ لِلْفَرْدِ!
- (٣) لَا تَرْتَبِطُ الْفَوَائِدُ الْمَذْكُورَةُ لِلْإِعْتِنَاءِ بِالنَّبَاتَاتِ إِلَّا بِالْجَوَانِبِ الْخَارِجِيَّةِ لِلْمَنْزِلِ!
- (٤) إِنَّ الْعَنَایَةَ الْمُسْتَمْرَّةَ بِالنَّبَاتَاتِ تَسَاعِدُنَا فِي تَقْوِيَةِ مَهَارَاتِ شَخْصِيَّةٍ أَسَاسِيَّةٍ!

■ عَيْنُ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٨٣ و ٨٤)

۸۳- « تَتَمَيَّزُ - المنزل - وَجَد - النَّبَاتَاتِ »:

- (١) تَتَمَيَّزُ: مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - مزيد ثلاثي؛ من مصدر: تَمَيَّزَ - معلوم / فعل و فاعله: زراعة
- (٢) المنزل: اسم - مفرد مذكر - اسم مكان من مَادَّة: ن ز ل - معرب - معرّف بأل / مضاف إليه و مجرور
- (٣) وَجَدَ: فعل ماضٍ - للمفرد المذكر الغائب - مجرد ثلاثي - مجهول / فعل و مع نائب فاعله جملة فعلية
- (٤) النَّبَاتَاتِ: جمع سالم للمؤنث - معرّف بأل - معرب / مضاف إليه و مجرور بالكسرة، مضافه: أحد

۸۴- « تُقَلِّلُ - الباحثين - يشعرون - مُسْتَمِرَّةٌ »:

- (١) تُقَلِّلُ: فعل مضارع - مزيد ثلاثي، و له حرف زائد واحد (تكرار عين الفعل) - معلوم / فعل و فاعل؛ و الجملة فعلية
- (٢) الباحثين: جمع سالم للمذكر - اسم فاعل؛ من مصدر مجرد ثلاثي - معرب - معرفة / مجرور بحرف الجرّ بعلامة الكسرة
- (٣) يشعرون: فعل مضارع - للجمع المذكر الغائب - مجرد ثلاثي - معلوم - لازم / فعل و فاعل، خبر «أنّ» المشبهة بالفعل
- (٤) مُسْتَمِرَّةٌ: مؤنث - اسم فاعل من مصدر مزيد ثلاثي - نكرة - معرب / صفة، و منصوب بالتبعية من موصوفها

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٨٥ - ٩٠)

۸۵- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) الْغُرَابُ يُحَدِّرُ حَيَوَانَاتِ الْغَابَةِ لِلْوَقَايَةِ مِنْ خَطَرٍ يَقْتَرِبُ مِنْهَا!
- (٢) قَدْ أَنْشَدَ شَاعِرَانِ كَبِيرَانِ قَصِيدَتَيْنِ عِنْدَ مُشَاهَدَةِ إِيوَانَ كَسْرَى!
- (٣) فِي لِسَانِ الْقَطِّ غُدَّةٌ طَبِيعِيَّةٌ تُفَرِّقُ سَائِلًا مُطَهَّرًا لِلِاتِّتَامِ الْجُرُوحِ!
- (٤) الْحِرْبَاءُ ذَاتُ عُيُونٍ مُتَحَرِّكَةٍ وَلِهَذَا تَرَى فِي اتِّجَاهَيْنِ فِي وَقْتٍ وَاحِدٍ!

۸۶- عَيْنُ مَا فِيهِ الْمُثَنَّى وَ الْجَمْعُ مَعًا:

- (١) النَّسِيَانُ هُوَ مِنْ آفَاتِ الْعِلْمِ فِي الْإِنْسَانِ! (٢) انصروا الإخوان في مشاكل الدهر يا زملاء!
- (٣) لَا تَدْخُلَا بَيْنَ الْأَخْوِيْنَ عِنْدَ التَّنَاجِيِ يَا وَلَدَيَّ! (٤) وَقَعْتَ عَيْنَايَ عَلَى كَلِمَاتٍ قَدْ كُتِبَتْ عَلَى اللَّوْحَةِ!

۸۷- عَيْنُ الْمَجْهُولِ (= المَبْنِي لِلْمَجْهُولِ):

- (۱) هَاتَانِ الْبَنْتَانِ لَا تُجَالِسَانِ الْمَتَكَبِّرَاتِ فِي كُلِّ الْأَحْوَالِ!
- (۲) مَنْ لَمْ يُؤَدِّبُوا فِي الصَّغَرِ لَا يُؤَدِّبُهُمْ فِي الْكِبَرِ إِلَّا الدَّهْرُ!
- (۳) أُخْتِي لَا تُرِيدُ أَنْ تُتَّفِقَ مِمَّا لَا تُحِبُّ بَلْ تُحِبُّ أَنْ تُعْطِيَ أَحْسَنَ مَا عِنْدَهَا!
- (۴) إِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْمُخْتَرَعِينَ لَمْ تُضَعَّفْ عِزُّهُمْ حَادِثَةً بَلْ تُوصِلُهُمْ إِلَى هَدْفِهِمْ!

۸۸- عَيْنُ «الْبَاءِ» تَخْتَلِفُ فِي التَّرْجُمَةِ:

- (۱) نَسْتَطِيعُ أَنْ نُعَوِّضَ قَلَّةَ اسْتِعْدَادِنَا بِالْاجْتِهَادِ وَالسَّعْيِ!
- (۲) يُخْرِجُ اللَّهُ بِالْمَاءِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لِعِبَادِهِ كَرِيمًا!
- (۳) لِلْبَطَّةِ غُدَّةٌ بِالْقُرْبِ مِنْ ذَنْبِهَا تَحْتَوِي زَيْتًا خَاصًّا!
- (۴) أَيُّهَا الْمُحْسِنُونَ؛ لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى!

۸۹- عَيْنُ عِبَارَةٍ يُوجَدُ فِيهَا فِعْلٌ مُؤَكَّدٌ:

- (۱) إِنَّ لِلْكَائِنَاتِ رَوَابِطَ مُتَدَاخِلَةً تُؤَدِّي إِلَى التَّوَازُنِ!
- (۲) هُمْ تَعَدَّوْا عَلَى نِظَامِ الطَّبِيعَةِ وَتَوَازَنَهَا تَعَدِّي الظَّالِمِينَ!
- (۳) يَبْتَغِدُ الْحَيَوَانَ الْمَفْتَرَسُ عَنْ عُشِّ الطَّائِرَةِ ابْتِعَادًا بِسَبَبِ خِدَاعِهِ!
- (۴) لَا يَنْجَحُ أَحَدٌ مِنْ هَؤُلَاءِ اللَّاعِبِينَ فِي الْمُبَارَاةِ إِلَّا اللَّاعِبُ الْحَاقِقُ!

۹۰- عَيْنُ الصَّحِيحِ عَنِ الْمَفْعُولِ الْمَطْلُوقِ:

- (۱) أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَى النَّاسِ (أَنْعُمًا) وَافَرَةً وَ أَحْسَنَ إِلَيْهِمْ (مُحْسِنًا)!
- (۲) عَاشَ أَبُونَا الشَّهِيدُ فِي حَيَاتِهِ (عِيشَ) الْعَارِفِينَ!
- (۳) أَخْبَرَ الْقُرْآنُ مِنَ ظُلْمَةِ الْبَحْرِ (أَخْبَارًا) عَجِيبًا!
- (۴) تَعَلَّمَ الطَّالِبُ فِي الْمَدْرَسَةِ (عِلْمًا) نَافِعًا!

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

درس دهم: انقلاب اسلامی
درس یازدهم: استقرار و تثبیت
نظام جمهوری اسلامی
صفحه‌های ۱۲۸ تا ۱۵۲

۹۱- موارد مطرح شده در کدام گزینه درست است؟

- (الف) هدف آمریکا از اجرای اصلاحات در ایران، جلوگیری از نفوذ شوروی در ایران و در عین حال حفظ حکومت پهلوی بود.
(ب) لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی در نخستین گام اصلاحات، با تصویب مجلس شورای ملی به اجرا گذاشته شد.
(ج) امام‌خمینی (ره) همه‌پرسی انقلاب سفید را تحریم و آن را غیرقانونی اعلام کردند.
(د) اصول شش‌گانه انقلاب سفید، پیش از برگزاری همه‌پرسی، با استقبال دولت‌های آمریکا، انگلستان و شوروی روبه‌رو شد.
(هـ) پس از عقب‌نشینی دولت در ماجرای انجمن‌های ایالتی و ولایتی، روند تقابل حکومت و روحانیت متوقف و به سازش انجامید.
(۱) «الف» و «ج» و «د» (۲) «الف» و «ب» و «ج» (۳) «ب» و «ج» و «هـ» (۴) «الف» و «د» و «هـ»

۹۲- از بین عبارتهای داده شده، کدام عبارت‌ها اشتباه است؟

- (الف) آزادی امام‌خمینی پس از ده ماه زندان و حصر، موجب تقویت روحیه مبارزان و تداوم اعتراض‌ها شد.
(ب) قانون کاپیتولاسیون با استناد به توافق‌نامه وین، همان مصونتهای شناخته شده برای مأموران سیاسی را به مستشاران نظامی تعمیم داد؛ اما این مصونیت‌ها محدود به انجام وظایف رسمی آنان بود.
(ج) امام‌خمینی در ۴ آبان ماه ۱۳۴۳ کاپیتولاسیون را مغایر استقلال کشور دانست و مخالفت صریح ایشان، زمینه تبعید امام را در ۱۳ آبان ماه همان سال فراهم کرد.
(د) پس از تبعید امام خمینی، رژیم پهلوی با افزایش درآمدهای نفتی و اقداماتی مانند برگزاری جشن‌های ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی و تشکیل حزب رستاخیز در پی تحکیم اقتدار سیاسی خود برآمد.
(هـ) تغییر تقویم رسمی کشور از هجری شمسی به تاریخ شاهنشاهی، هم‌زمان با برگزاری جشن‌های ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی و در همان سال‌ها انجام شد.
(۱) «الف» و «د» (۲) «الف» و «ج» (۳) «ج» و «د» (۴) «ب» و «هـ»

۹۳- **نهایی** هریک از موارد زیر، به‌ترتیب مربوط به کدام حزب، سازمان یا گروه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی است؟

- (الف) از ابتدا با الهام از افکار مارکسیستی به مبارزه مسلحانه روی آوردند.
(ب) بعد از قیام ۱۵ خرداد فعالیت سیاسی را کنار گذاشته و مسلح شدند.
(ج) ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرار دادند.
(د) در سال ۱۳۵۰ بیشتر اعضای این سازمان دستگیر شدند.
(۱) سازمان مجاهدین خلق - سازمان چریک‌های فدایی خلق - جبهه ملی و نهضت آزادی - حزب ملل اسلامی
(۲) سازمان مجاهدین خلق - سازمان مجاهدین خلق - هیئت‌های مؤتلفه اسلامی - حزب ملل اسلامی
(۳) سازمان مجاهدین خلق - سازمان چریک‌های فدایی خلق - جبهه ملی و نهضت آزادی - سازمان چریک‌های فدایی خلق
(۴) سازمان چریک‌های فدایی خلق - سازمان مجاهدین خلق - هیئت‌های مؤتلفه اسلامی - سازمان مجاهدین خلق

۹۴- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه صحیح است؟

- (الف) به دنبال انتشار مقاله توهین آمیزی علیه امام خمینی در روزنامه کیهان، مردم قم در ۱۹ دی ۱۳۵۶ قیام کردند.
(ب) علی شریعتی با برگزاری سخنرانی‌ها و نگارش کتاب‌های متعدد، نقشی اساسی در طرد اندیشه‌های مارکسیستی و بیداری نسل جوان و گرایش آنان به اسلام داشت.

- (ج) جیمی کارتر، رئیس‌جمهور آمریکا، در سال ۱۳۵۵ برای کاهش تنفر عمومی از سیاست‌های آمریکا به شعار دفاع از صلح جهانی متوسل شد.
(د) با گسترش قیام‌های مردم، جعفر شریف امامی در مرداد ۱۳۵۷ در تهران حکومت نظامی برقرار کرد؛ اما این تدبیر ثمری نداشت.

- (۱) موارد «د» و «ب» همانند «الف» و برخلاف «ج» از منظر تاریخی درست است.
(۲) مورد «الف» برخلاف «ب» و همانند «ج» و «د» از منظر تاریخی درست است.
(۳) مورد «ب» برخلاف «د» و همانند «الف» و «ج» از منظر تاریخی نادرست است.
(۴) مورد «ج» همانند «د» و «الف» و برخلاف «ب» از منظر تاریخی نادرست است.

۹۵- کدام گزینه درباره شخصی که امام خمینی، وی را «از الطاف خفیه الهی برای انقلاب اسلامی» معرفی کرده بود، نادرست است؟

- (۱) امام خمینی او را به جهت جامعیت، شجاعت، بی‌اعتنایی به زرق و برق دنیا و تهذیب نفس، امید و آینده اسلام می‌دانست.
 - (۲) وی توسط گروهک تروریستی منافقین دستگیر و پس از چند ماه در زندانی در کاشمر کشته شد.
 - (۳) در نهضت پانزده خرداد، مردم قم را به حرکت به سوی صحن حرم حضرت معصومه (س) هدایت کرد.
 - (۴) از ابتدای مبارزات، یعنی ماجرای انجمن‌های ایالتی، حضوری کاملاً محسوس داشت.
- ۹۶- در کدام گزینه تقدم و تاخر زمانی رویدادهای پس از انقلاب اسلامی به درستی ذکر شده است؟

(الف) برگزاری همه‌پرسی تعیین نظام سیاسی جدید

(ب) برگزاری انتخابات مجلس شورای اسلامی

(ج) اقامه اولین نماز جمعه در تهران

(د) برگزاری انتخابات اولین دوره مجلس خبرگان رهبری

(۱) «الف» - «ج» - «ب» - «د»

(۳) «ب» - «د» - «الف» - «ج»

۹۷- مورخی به پژوهش درباره «نهادهای انقلابی» پرداخته است. کدام مورد از نتایج پژوهش او درست است؟

- (۱) تأسیس نهادهای انقلابی یکی از گام‌های مهم و تأثیرگذار در روند استقرار نظام جمهوری اسلامی محسوب می‌شود که بعد از شکل‌گیری ارکان سیاسی اتفاق افتاد.
- (۲) تنوع و گستره وسیع این نهادها که ابعاد مختلف سیاسی، امنیتی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جامعه را در بر می‌گرفت، بیانگر ضرورت و جامع بودن آنان بود.
- (۳) کمی بعد از تأسیس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، کمیته انقلاب اسلامی که وظیفه حفظ نظم و امنیت و دستگیری سران رژیم پهلوی را بر عهده داشت، تأسیس شد.
- (۴) جهاد سازندگی برای عمران، آبادانی و رفع فقر و محرومیت از روستاها و نهضت سوادآموزی با هدف ترویج فرهنگ سوادآموزی و کاهش و رفع بی‌سوادی شروع به کار کردند.

۹۸- کدامیک از موارد زیر، درباره «توطئه‌های دشمنان داخلی و خارجی» صحیح است؟

(الف) خشم دولتمردان آمریکایی با حادثه طبس دو چندان شد.

(ب) گروهک تروریستی فرقان، استاد مطهری را به شهادت رساندند.

(ج) پس از دستگیری گروهک فرقان، سازمان چریک‌های فدایی خلق ترور را آغاز کردند.

(د) سازمان منافقین، امروزه سعی دارند ناامیدی و ترس از دشمن را ترویج کنند.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «د» (۳) «ب» و «الف» (۴) «ج» و «د»

۹۹- پاسخ صحیح هریک از سؤالات زیر، به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(الف) طراحان کودتای نوژه چه کسانی بودند؟

(ب) یکی از اهداف عملیاتی کودتای نوژه چه بود؟

(ج) «نفوذ» در کتاب درسی با چه ویژگی اصلی تعریف شده است؟

(د) در جنگ نرم، چه چیزی در برابر یکدیگر قرار می‌گیرد؟

(۱) افسران پهلوی بدون حمایت خارجی - کودتا علیه نظام جمهوری اسلامی - روش تبلیغاتی علنی - افکار عمومی جهانی

(۲) افسران رژیم پهلوی با حمایت خارجی - تصرف سفارت آمریکا - عملیات آشکار و نظامی - تجهیزات نظامی

(۳) افسران حزب توده - اشغال خوزستان - اقدام سریع و پرهزینه - مرزهای جغرافیایی

(۴) افسران وابسته به رژیم پهلوی و سازمان سیا - مباران مراکز حساس از جمله محل سکونت امام - روش خاموش و تدریجی - باورها و اراده‌ها

۱۰۰- کدامیک از رویدادهای زیر، مربوط به دوره ریاست جمهوری ابوالحسن بنی‌صدر است؟

(۱) برگزاری همه‌پرسی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و تأیید آن توسط اکثریت مردم

(۲) آغاز جنگ تحمیلی رژیم بعثی عراق علیه ایران و اشغال خرمشهر توسط ارتش عراق

(۳) برگزاری انتخابات اولین دوره مجلس خبرگان رهبری و تشکیل مجلس خبرگان

(۴) بازگشایی دانشگاه‌ها که پس از پیروزی انقلاب اسلامی تعطیل شده بودند.

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

تاریخ (۱)

۱۰۱- در ارتباط با تاریخ و تاریخ‌نگاری، کدام عبارت‌ها صحیح است؟

الف) نسبت دادن «پارسه» به «جمشید»، پیامد مستقیم فقدان «روش علمی و شواهد باستان‌شناختی» تا دویست سال پیش بود.
 ب) رویدادهای تاریخی با وجود ماهیت مجزا و مستقل خود، از طریق مشاهده مستقیم باستان‌شناسان در محوطه‌های باستانی قابل درک و تحلیل هستند.

ج) تشکیل لایه باستانی در تپه‌ها، همانند سنگ نوشته‌های صخره‌ای، محصول اراده آگاهانه و اندیشه انسان برای انتقال فرهنگ به نسل‌های آینده بوده است.

د) در حالی که کتیبه‌های هخامنشی نظیر سنگ‌نوشته بیستون جنبه گزارشگری تاریخی و شرح وقایع سیاسی را دارند، لوح‌های گلی ایلامی کشف شده در تخت‌جمشید بر ارائه جزئیات مربوط به نظام اداری و مناسبات اقتصادی و اجتماعی تمرکز یافته‌اند.

۱) «الف» و «ب» ۲) «ب» و «ج» ۳) «الف» و «د» ۴) «ج» و «د»

۱۰۲- کدام گزینه درباره تقدم و تأخر زمانی عبارت‌های زیر، درست است؟

الف) در این دوره گاه‌شماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی متداول بود.

ب) پاپ گرگوار سیزدهم گاه‌شماری مسیحیان را اصلاح کرد.

ج) برای رفع اختلاف، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.

د) بعد از هر ۱۲۰ سال، یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌کردند.

۱) «د» بعد از «الف» و قبل از «ج» روی داد. ۲) «ب» بعد از «الف» و «ج» قبل از «د» به وقوع پیوست.

۳) «د» بعد از «ج» و قبل از «الف» روی داد. ۴) «ج» قبل از «د» و «الف» بعد از «ب» به وقوع پیوست.

۱۰۳- کدام یک از موارد زیر، به‌ترتیب توصیفی از «تمدن‌های باستانی چین، مصر و یونان» است؟

الف) «وداها» مهم‌ترین اثر به‌جای مانده درباره عقاید آنان است که شامل سروده‌هایی در ستایش آفرینش و خدایان است.

ب) در قرن‌های پنجم و ششم قبل از میلاد، نوعی از مردم‌سالاری را جایگزین شاهنشاهی موروئی کردند.

ج) به زندگی پس از مرگ باور داشتند و معتقد بودند روح پس از مرگ به جسم بازمی‌گردد.

د) به سبب موقعیت جغرافیایی ویژه خود، کمتر تحت تأثیر نفوذ خارجی قرار گرفتند.

۱) «ب» - «الف» - «ج» ۲) «د» - «ج» - «ب»

۳) «د» - «الف» - «ب» ۴) «ب» - «ج» - «د»

۱۰۴- کدام گزینه از عوامل تداوم و در عین حال فروپاشی «تمدن ایلام» است؟

۱) تمرکز ایلامیان بر چندخدایی و ساخت معابد بزرگ سبب انسجام اجتماعی سرزمین ایران شد، اما همین تمرکز دینی باعث غفلت از توسعه نظامی و سقوط شد.

۲) موقعیت جغرافیایی ایلام و ارتباط با تمدن‌های بین‌النهرینی باعث شکوفایی سیاسی، اقتصادی و فرهنگی میان آنان شد، اما همین مجاورت زمینه تضعیف تدریجی قدرت سیاسی و در نهایت فروپاشی آن را فراهم کرد.

۳) شکوفایی شهرهایی چون شوش و وجود مراکز مذهبی مانند چغازنبیل، نشان می‌دهد ساختار حکومت ایلام کاملاً متمرکز بوده است.

۴) گستردگی روابط تجاری ایلام با سرزمین‌هایی چون آسیای صغیر و هند، جایگزین کامل کشاورزی و تولید داخلی شد و وابستگی اقتصادی، علت اصلی سقوط آن به‌شمار می‌رود.

۱۰۵- در نتیجه کدام واقعه، حکومت هخامنشیان به ثروت هنگفتی دست یافت؟

۱) تسخیر تمامی بین‌النهرین و کسب فلزات و سنگ‌های قیمتی ۲) فتوحات کوروش بزرگ در آسیای صغیر و تصرف شهر سارد

۳) فتح مسالمت آمیز شهر ثروتمند بابل توسط کوروش بزرگ ۴) فتح سرزمین مصر و گسترش قلمرو هخامنشیان به قاره آفریقا

۱۰۶- با توجه به گزاره‌های زیر و نظام قضاوت و دادرسی حاکم بر ایران باستان، کدام گزینه درست است؟

«قانون شماره (۱): هرکس علیه شاه توطئه کند، به اعدام محکوم خواهد شد.»

«قانون شماره (۲): اگر فرمانده ارتش از دستور شاه سرپیچی کند، از مقامش خلع می‌شود.»

«قانون شماره (۳): از اموال متوفی (شخص فوت شده)، یک چهارم برای پسر ارشد خانواده است.»

«قانون شماره (۴): اگر زمینی دو مالک داشته باشد، هر دو سهم مساوی از آن زمین را دارند.»

«قانون شماره (۵): هرکس در مکان عمومی با نیزه یا شمشیر اقدام به ترساندن مردم کند، اعدام می‌شود.»

(۱) اگر «الف» و «ب» پیرامون قانون (۳) اختلاف داشته باشند، توسط قاضی شاهی رسیدگی می‌شود.

(۲) اگر خانواده شاه جرم مذکور در قانون (۱) را انجام بدهند، ممکن است شاه مجازات مقرر را اعمال نکند.

(۳) اگر «ج» و «الف» پیرامون قانون (۴) اختلاف داشته باشند، حتماً توسط روحانیون رسیدگی خواهد شد.

(۴) اگر پسر پادشاه جرم مذکور در قانون (۵) را انجام دهد، توسط قاضی شاهی مجازات می‌شود.

۱۰۷- کدام گزینه درباره صنعت و تجارت در زمان اشکانیان (۱)، هخامنشیان (۲) و سلوکیان (۳) در دوره ایران باستان، درست است؟

الف) منحصر و محدود به اشیای تجملی و گران‌قیمت

ب) کسب درآمد هنگفت از ابریشم چین و ادویه هند

ج) رونق مجدد بازرگانی خارجی

د) شامل انواع مختلفی از مواد اولیه و دامی و تولیدات صنعتی

(۱) «الف» و «د» از اشتراکات (۱) و (۲) «ب» از نقاط مشترک (۲) و (۳) است.

(۲) «ج» و «د» از نقاط مشترک (۱) و (۳) «ب» از اشتراکات (۱) و (۲) است.

(۳) «ب» و «ج» از ویژگی‌های (۱) و «الف» از ویژگی‌های (۳) و «د» از ویژگی‌های (۲) است.

(۴) «الف» از وجوه پیوند ۱ و ۳ و «د» از وجوه اشتراک ۲ و ۳ است.

۱۰۸- کدام گزینه در تفسیر و تحلیل گزاره‌های زیر درست است؟

الف) اشکانیان با نفوذ دین بودایی در شرق ایران مخالف بودند و مانع فعالیت مبلغان بودایی شدند.

ب) براساس مندرجات سنگ‌نوشته‌ها و دیگر شواهد تاریخی، هخامنشیان پیرو دین زرتشتی بوده‌اند.

ج) در دوره اشکانی، ستایش ایزدمهر (میترا) ابتدا به قلمرو روم در آسیای صغیر راه یافت و سپس در قالب کیشی مستقل به اروپا رسید.

(۱) «الف» درست و «ج» نادرست است، اما «ب» محل اختلاف نظر است.

(۲) «ج» درست و «الف» نادرست است، اما «ب» محل اختلاف نظر است.

(۳) «ب» درست و «الف» نادرست است، اما «ج» محل اختلاف نظر است.

(۴) «الف» درست و «ب» نادرست است، اما «ج» محل اختلاف نظر است.

۱۰۹- کدام یک از موارد زیر، درباره علم‌آموزی در دوران ساسانیان درست است؟

الف) فرزندان خاندان شاهی و اشراف می‌توانستند به مدرسه بروند اما فرزندان موبدان از آن محروم بودند.

ب) بنا به منابع مکتوب موجود، بازرگانان شهرها تا حد خوبی خواندن، نوشتن و حساب را بلد بودند.

ج) در آن دوران، مسئولیت اداره آموزشگاه‌ها و مدارس عموماً به دبیران سپرده می‌شد.

د) فرزندان دبیران آموزش ویژه‌ای پیرامون خط، زبان و ادبیات می‌دیدند.

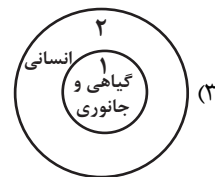
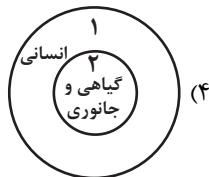
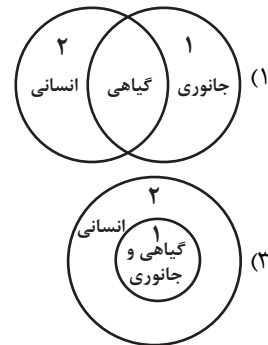
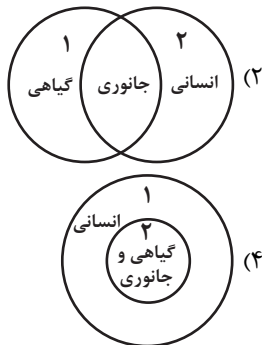
(۴) «ب» و «ج»

(۳) «ب» و «د»

(۲) «ج» و «د»

(۱) «الف» و «ج»

۱۱۰- کدام شکل استفاده از نقوش گیاهی، جانوری و انسانی را در آثار هنرمندان عهد هخامنشی (۱) و نقاشان دوره ساسانی (۲) به درستی نشان داده است؟

درس ششم: مدیریت
مخاطرات طبیعی
صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۱۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

جغرافیا (۳)

۱۱۱- کدام گزینه در رابطه با مخاطرات طبیعی و مدیریت آن صحیح است؟

- (۱) هرگونه عامل محیطی یا انسانی که سلامتی، حیات بشر و موجودات زنده را تهدید کند، مخاطره است.
- (۲) بحران رویدادی است که به صورت ناگهانی رخ می‌دهد و ممکن است وضعیتی ناپایدار را برای فرد و جامعه رقم بزند.
- (۳) مخاطرات طبیعی به طور معمول می‌توانند بحران ایجاد کنند و منجر به ایجاد خسارت شوند.
- (۴) مدیریت مخاطرات، کلیه اقداماتی است که بعد از وقوع حوادث بتوان آثار آن‌ها را کاهش داد.

۱۱۲- **نهایی** کدام گزینه از نشانه‌های قبل از وقوع زمین‌لرزه نمی‌باشد؟

- (۱) بروز زلزله خفیف و مکرر
- (۲) بررسی تغییر اندازه فاصله بین شکستگی‌های پوسته زمین
- (۳) تغییر در آب‌های زیرزمینی
- (۴) کاهش لرزش‌های کوچک زمین در راستای گسل‌ها

۱۱۳- **نهایی** کدام گزینه تصویر بهتری از مدیریت پیش از وقوع زمین‌لرزه را نشان می‌دهد؟

- (۱) تمرکز اصلی مدیریت بر پیش‌بینی شدت و زمان وقوع آن با وسایل پیشرفته است.
- (۲) شامل مقاوم‌سازی ساختمان‌ها، رعایت مقررات مهندسی، آموزش مردم و آماده‌سازی امکانات اضطراری است.
- (۳) تنها راه کاهش تلفات زلزله، جلوگیری از سکونت افراد در مناطق دارای گسل است.
- (۴) ایجاد مراکز امداد و توزیع لوازم اضطراری پیش از زلزله، مهم‌تر از اقدامات پس از وقوع آن است.

۱۱۴- **نهایی** چنانچه در زمان وقوع زمین‌لرزه داخل یک ساختمان باشیم، بهترین اقدام کدام است؟

- (۱) از ساختمان سریع خارج شویم و دور از ساختمان‌های بلند یا تیرهای برق پناه بگیریم.
- (۲) با حفظ خونسردی، از طریق پله ساختمان را ترک کنیم و به زمین‌های باز پناه ببریم.
- (۳) داخل ساختمان بمانیم و در محل مناسب و امن در آن ساختمان پناه بگیریم.
- (۴) برای محافظت از خود در برابر سقوط اجسام، به طبقات زیرین آن ساختمان برویم.

۱۱۵- کدام گزینه پیرامون عبارت‌های زیر صحیح است؟

- (الف) آنچه در اغلب زلزله‌ها تلفات انسانی را بیشتر می‌کند، مشکلاتی است که پس از وقوع زلزله پیش می‌آید؛ برای مثال، آتش‌سوزی‌ها و سقوط اجسام
- (ب) از آنجایی که در بحران‌های شدید و زلزله‌های بزرگ، کمک‌رسانی از توان دولت خارج است، تقویت فرهنگ نوع دوستی و همیاری مردمی کمک زیادی به حل مشکلات مناطق زلزله‌زده می‌کند.

(ج) پس از وقوع زمین‌لرزه باید مواظب پس‌لرزه‌ها باشیم؛ ساختمان‌های نیمه مخروبه در پس‌لرزه‌ها فرو می‌ریزند.

(د) باید به سرعت برق را قطع کنیم، شیرهای آب و گاز را ببندیم و محل را ترک کنیم.

(ه) روی آوار حرکت نکنیم؛ چون امکان دارد افرادی زیر فضای خالی آوار باشند که حرکت ما باعث ریزش آوار روی آن‌ها شود.

- (۱) موارد «الف» و «د» همانند «ج» و «ه» و برخلاف «ب» پیرامون اقدامات پس از وقوع زمین‌لرزه درست هستند.
- (۲) موارد «الف» و «ج» همانند «ب» و «ه» و برخلاف «د» پیرامون اقدامات پس از وقوع زمین‌لرزه درست نیستند.
- (۳) موارد «ب» و «د» برخلاف «ه» و همانند «ج» و «الف» پیرامون اقدامات پس از وقوع زمین‌لرزه درست هستند.
- (۴) موارد «ج» و «ب» برخلاف «الف» و همانند «ه» و «د» پیرامون اقدامات پس از وقوع زمین‌لرزه درست نیستند.

۱۱۶- با توجه به موارد زیر که همگی مربوط به مدیریت وقوع سیل هستند، کدام گزینه به درستی تدوین شده است؟

الف) احداث سد تنظیمی

ب) اجرای روش‌های آبخیزداری

ج) نصب میله‌های تعیین حریم سیل گیر

۱) روش‌هایی مانند «الف» برخلاف روش‌های «ب» و «ج»، اثرات مخرب کمتری برای محیط زیست دارند.

۲) روش‌هایی مانند «الف» و «ج» برخلاف روش «ب»، معمولاً در بلندمدت هزینه بیشتر و فایده کمتری دارند.

۳) روش‌هایی مانند «ب» برخلاف روش‌های «الف» و «ج»، اثرات مخرب بیشتری برای محیط زیست دارند.

۴) روش‌هایی مانند «ب» و «ج» برخلاف روش «الف»، معمولاً در بلندمدت هزینه کمتر و فایده بیشتری دارند.

۱۱۷- شهر «الف» بعد از یک بارش ناگهانی و سریع، دچار سیل شده است و بعد از مدتی، بارش متوقف و سیل نیز فروکش کرده است. در این شرایط

امدادگران باید چند مورد از اقدامات زیر را انجام دهند؟

الف) برپا کردن چادرهای امداد و استقرار مراکز درمانی در سایر مناطق برای رسیدگی به مصدومان این حادثه

ب) توزیع امکانات و تجهیزات مورد نیاز مصدومان، به ویژه استقرار تانکرهای آب آشامیدنی بهداشتی برای جلوگیری از شیوع بیماری‌های عفونی

ج) مرمت فوری راه‌های ارتباطی برای دریافت خدمات و تجهیزات مورد نیاز پس از سیلاب و مکان‌یابی برای اسکان موقت و برپا کردن چادرهای امداد

۱) صفر ۲) یک ۳) دو ۴) سه

۱۱۸- به ترتیب، با در نظر گرفتن کاهش احتمال وقوع (الف)، کاهش خسارات در زمان بحران (ب) و پیشگیری از خطرات آتی و بازسازی پایدار (ج)، هر عبارت

ناظر به کدام بُعد از مدیریت زمین‌لغزش است؟

- ارزیابی مجدد استعداد لغزش منطقه

- بازسازی تأسیسات زیربنایی مانند خطوط آب، برق و گاز

- پایدارسازی دامنه‌ها و مقاوم‌سازی لوله‌های انتقال انرژی

- خروج فوری از محدوده خطر

- کاهش نفوذ آب باران با اصلاح شبکه زهکشی

۱) «ج» - «ج» - «الف» - «ب» - «ج» ۲) «الف» - «ج» - «الف» - «ب» - «ج»

۳) «ج» - «الف» - «ب» - «ب» - «الف» ۴) «ب» - «ج» - «الف» - «الف» - «ج»

۱۱۹- کدام عبارت، وضعیت «شبکه زهکشی» را در مدل زیر به درستی بیان می‌کند؟

۱) با اصلاح و مرمت شبکه، نفوذپذیری کاهش و سرعت تخلیه آب افزایش می‌یابد.

۲) شبکه زهکشی در سطح یک دامنه مستعد لغزش را نشان می‌دهد.

۳) سرعت تخلیه روان آب و نفوذپذیری افزایش می‌یابد.

۴) سرعت تخلیه روان آب و نفوذپذیری کاهش می‌یابد.

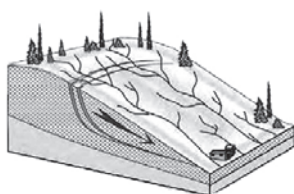
۱۲۰- کدام گزینه یک راهکار بلندمدت در مدیریت خشکسالی محسوب می‌شود که به‌طور غیرمستقیم به افزایش بهره‌وری آبیاری نیز کمک می‌کند؟

۱) پرهیز از مصرف بی‌رویه آب‌های سطحی و زیرزمینی

۲) جمع‌آوری و ذخیره‌سازی آب باران

۳) تغذیه مصنوعی سفره‌های آب زیرزمینی

۴) مدیریت آبخیزداری و حفاظت از مراتع

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیای ایران

۱۲۱- به‌ترتیب هر مورد زیر، مربوط به کدام شاخه از علم جغرافیا می‌باشد؟

- بررسی تأثیر منابع معدنی در شکل‌گیری ناحیه‌های صنعتی

- بررسی تأثیر رابطه معکوس میزان ارتفاع و میزان دما بر نوع مصالح ساختمانی

(۱) ژئومورفولوژی - هواشناسی

(۲) ژئومورفولوژی - هندسه

(۳) جغرافیای اقتصادی - کارتوگرافی

(۴) جغرافیای اقتصادی - آب و هواشناسی

۱۲۲- پژوهشگری قصد دارد علل مهاجرت روستاییان به شهرستان ساری را بررسی کند. او دو اقدام زیر را انجام می‌دهد:

الف) پژوهشگر پس از مطالعه نظریه‌های مهاجرت، این گونه استدلال می‌کند که «به نظر می‌رسد کمبود فرصت‌های شغلی در روستاها مهم‌ترین عامل مهاجرت به شهر ساری باشد.»

ب) پژوهشگر با مراجعه به آمارنامه‌های استان مازندران، اطلاعات مربوط به مهاجرت در دهه اخیر را استخراج و دسته‌بندی می‌کند.

براساس مراحل پژوهش در جغرافیا کدام گزینه صحیح است؟

(۱) «الف» پاسخی پیشنهادی به سؤال تحقیق است که تحت تأثیر دانش و تجربیات محقق انجام شده است و «ب» مرحله‌ای است که در آن پژوهشگر ناگزیر است ابزارهای سنجش خود را به مکان مورد نظر ببرد.

(۲) هر دو اقدام پس از مرحله‌ای انجام می‌شوند که در آن پژوهشگر اهمیت انجام پژوهش را از خود می‌پرسد، همچنین «ب» پیش‌نیاز مرحله‌ای است که در آن حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش انجام می‌شود.

(۳) «الف» دارای ویژگی جهت‌دهی به فعالیت‌های پژوهش است و لزوماً باید پیش از «ب» انجام شود؛ در حالی که «ب» می‌تواند هم‌زمان با مرحله بررسی سوابق و پیشینه مسئله انجام شود.

(۴) «الف» مربوط به گام دوم پژوهش است و بلافاصله پس از انجام «ب» پژوهشگر به تأیید یا رد فرضیه خود می‌پردازد.

۱۲۳- در کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر، به‌ترتیب بیان شده است؟

الف) به چه علت ایران از موقعیت نسبی ممتازی در منطقه خلیج فارس برخوردار است؟

ب) گسترش کشور ما در عرض‌های جغرافیایی منجر به کدام مورد شده است؟

ج) کدام مورد از جمله دلایل اهمیت خلیج فارس است؟

(۱) مجاورت با خلیج فارس و تنگه هرمز - به تنوع آب و هوایی منجر شده است. - درآمدها و دلارهای ناشی از صدور و فروش نفت خام

(۲) وجود منابع عظیم نفتی - به تعدیل آب و هوایی منجر شده است. - ارزش و نقش ارتباطی بین سه قاره آفریقا، اروپا و آمریکا

(۳) مجاورت با خلیج فارس و تنگه هرمز - به تعدیل آب و هوایی منجر شده است. - درآمدها و دلارهای ناشی از صدور و فروش نفت خام

(۴) وجود منابع عظیم نفتی - به تنوع آب و هوایی منجر شده است. - ارزش و نقش ارتباطی بین سه قاره آفریقا، اروپا و آمریکا

۱۲۴- با توجه به شکل زیر، کدام گزینه در خصوص ناهمواری‌های ایران صحیح است؟

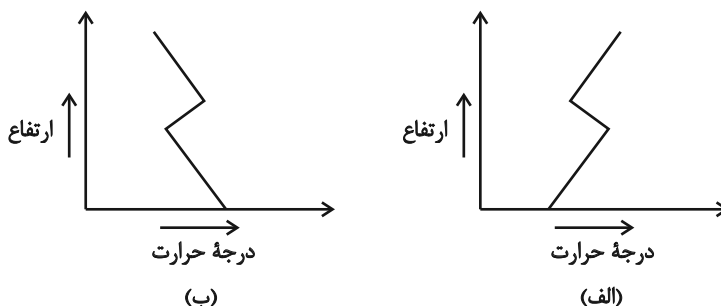
(۱) در ناحیه «الف»، رشته‌کوه قره‌داغ و جلگه میناب قرار گرفته است.

(۲) در ناحیه «ج»، توده‌ای از نمک به شکل تقریباً گنبدی وجود دارد.

(۳) در ناحیه «د»، رشته‌کوه‌های زاگرس در کنار جلگه خوزستان قرار گرفته‌اند.

(۴) در ناحیه «ب»، رشته‌کوه‌های مرکزی ایران با محوریت ماهی دشت قرار دارند.

۱۲۵- با توجه به نمودارهای زیر، کدام گزینه عبارت درستی را ارائه کرده است؟

(۱) نمودار «الف» نشان‌دهنده پدیده وارونگی دماست که معمولاً در فصل‌های سرد سال اتفاق می‌افتد.

(۲) در پدیده وارونگی دما، تغییرات دما در سطح زمین به صورت نمودار «ب» است و مبنای آن، سبکی یا سنگینی لایه‌های هوا در اثر تغییرات دما است.

(۳) نمودار «ب»، به پدیده وارونگی دما در فصل‌های سرد سال اشاره دارد و عامل وقوع آن، آلودگی هوا به خصوص در نواحی صنعتی است.

(۴) در پدیده وارونگی دما، تغییرات دما در سطح زمین به شکل نمودار «الف» است که در آن، وضعیت لایه‌های هوا متفاوت از شرایط عادی است.

۱۲۶- پاسخ صحیح سؤالات زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) طول دریای خزر چقدر است؟

ب) رودهای ولگا و کورا از کدام سمت به دریای خزر می‌ریزند؟

ج) کدام موارد از دریاچه‌های فصلی محسوب می‌شوند؟

(۱) ۵۰۰ کیلومتر - شرق، غرب - زریبار، مهارلو، هامون

(۲) ۱۲۰۰ کیلومتر - شمال، غرب - مسیله، هامون، نیریز

(۳) ۹۰۰ کیلومتر - شمال، غرب - پریشان، هامون، مهارلو

(۴) ۱۲۰۰ کیلومتر - شرق، غرب - جازموریان، مهارلو، نیریز

۱۲۷- با توجه به جدول زیر، کدام یک از موارد به درستی تدوین و تنظیم شده است؟

کشور	الف	ب	ج	د	هـ	و
نرخ رشد طبیعی (به درصد)	۰/۴	۱/۱	۱	۲/۱	۳	۴/۲

الف) کشور «هـ» نسبت به «ج» مهاجرپذیرتر است؛ یعنی به طور متوسط هر ساله، تعداد بیشتری مهاجر به این کشور وارد می‌شوند.

ب) هرچه از کشور «الف» به سمت کشور «و» حرکت می‌کنیم، میزان موالید نسبت به میزان مرگ و میر، بیشتر می‌شود.

ج) براساس داده‌های بالا، می‌توان گفت زمان لازم برای دو برابر شدن جمعیت کشور «ج»، سه برابر کشور «هـ» است.

د) با توجه به جدول فوق، نرخ نسبی تغییرات تولد و مرگ در کشور «و»، تقریباً دو برابر کشور «د» است.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «د» (۴) «ب» و «ج»

۱۲۸- با توجه به نمودار زیر، کدام گزینه از حیث تقدم و تأخر صحیح است؟

(۱) «الف»: ایران دارای ده استان بود. - «ب»: عناصر اصلی تقسیمات کشوری، ایالت، ولایت، بلوک و قصبه بود.

(۲) «ج»: ایران به چهار ایالت و دوازده ولایت تقسیم شد. - «د»: ایران به ۲۴ استان تقسیم شد.

(۳) «د»: یک آبادی کوچک را ویس می‌گفتند. - «الف»: ایران دارای ۳۱ ایالت بود.

(۴) «و»: دهستان تابع بخش، شهرستان تابع استان است. - «الف»: کشور به ۷۲ بخش تقسیم شد.

۱۲۹- به ترتیب، هریک از عبارتهای زیر، با کدام نوع از سکونتگاه‌ها یا اشکال شهری مرتبط است؟

(الف) زندگی اجتماعی قبیله‌ای، استفاده مستقیم از منابع طبیعی، جابه‌جایی دائمی و عدم یک‌جانشینی.

(ب) وابستگی فعالیت ساکنان به زمین، کشاورزی، همکاری در کاشت و برداشت محصول.

(ج) جمعیت زیاد، اشتغال در خدمات و صنعت، نیاز به تسهیلات، تفاوت ارزش‌ها و سبک زندگی.

(د) شهر دارای یک مرکز اصلی (میدان) که خیابان‌ها و شبکه‌های اصلی از آن به صورت شعاعی منشعب می‌شوند.

(ه) شبکه مستطیلی از راه‌ها که زمین‌ها را به بلوک‌ها و قطعات همسان تقسیم می‌کند.

(و) شهر در امتداد محورهای ریلی، جاده‌ای، رودخانه یا دریاچه، به صورت خطی شکل گرفته است.

(۱) عشایری - روستا - شهر - شعاعی - شطرنجی - خطی (۲) روستا - عشایری - شهر - شطرنجی - شعاعی - خطی

(۳) عشایری - شهر - روستا - خطی - شطرنجی - شعاعی (۴) شهر - روستا - عشایری - شعاعی - خطی - شطرنجی

۱۳۰- پژوهشگری به مطالعه «نحوه توزیع معادن و زیرساخت‌های صنعتی در ایران» پرداخته است. کدام یک از گزینه‌های زیر، می‌تواند بخشی از نتیجه پژوهش

وی باشد؟

(۱) براساس اطلاعات موجود، توزیع صنایع در ایران تا حد زیادی تابع پراکندگی توان و ظرفیت‌های محیطی طبیعی بوده است.

(۲) می‌توان دریافت که در نیمه شمالی کشور در قیاس با میانگین کشوری، زیرساخت‌های صنعتی توسعه مطلوبی نداشته‌اند.

(۳) با بررسی پراکندگی صنایع در نیمه غربی کشور، واضح است که زیرساخت‌ها باید متناسب با امکانات طبیعی و انسانی این مناطق توسعه چشمگیری

یابند.

(۴) در نواحی شرقی کشور، توسعه زیرساخت‌های صنعتی هماهنگ با معادن و مواد اولیه غنی نبوده است و نسبت به میانگین کشوری، نیازمند توسعه

است.

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس دهم: دوره میانی
درس یازدهم: دوران متأخر
صفحه‌های ۷۸ تا ۹۶

۱۳۱- چه تعداد از آثار زیر، اثر فلسفی ابن‌سینا است؟

«حکمة الاشراق، شفا، نجات، اسفار اربعه، قانون»

(۱) چهار (۲) دو (۳) یک (۴) سه

۱۳۲- **نهایی** درباره فلسفه ابن‌سینا کدام مورد نادرست است؟

(۱) روش او در تحلیل مسائل فلسفی عقلی و استدلالی است.

(۲) ابن‌سینا روش ارسطو را وارد جهان اسلام کرده و به اوج رساند.

(۳) ابن‌سینا فلسفه مشائی را به‌صورت مدون و نظام‌مند ارائه کرد.

(۴) او طبیعت را مرتبه‌ای از هستی، دارای حرکت و مقصدی خاص می‌داند.

۱۳۳- **نهایی** از نظر ابن‌سینا رسیدن به باطن و حقیقت پدیده‌ها از چه طریقی حاصل می‌شود؟

(۱) کنار گذاشتن عالم طبیعت و عبور از آن

(۲) تأمل در ماوراءالطبیعه و کشف خصیصه‌های وجودی آن

(۳) تأمل در رابطه وجودی طبیعت با خدا در کنار تحقیق در روابط پدیده‌ها

(۴) مطالعه عالم طبیعت برای کشف روابط و شکل دادن به علوم طبیعی

۱۳۴- کدام‌یک از گزاره‌های فلسفی زیر از دیدگاه ابن‌سینا نادرست است؟

(۱) مقصد طبیعت به علت ذاتی بودن برای عالم طبیعت از آن انفکاک ناپذیر است.

(۲) به علت اینکه اجزای عالم طبیعت هرکدام طبع و ذات خاصی دارند، این عالم به طبیعت نام گذاری شد.

(۳) عالم طبیعت چون با لطف و عنایت خداوند پدید آمده پس نمی‌تواند نظام احسن نباشد.

(۴) با بررسی تجربی هر موردی از عالم طبیعت می‌توان به این نتیجه رسید که نظام طبیعت بدون عیب است.

۱۳۵- در اندیشه‌های سهروردی دست‌یافتگان به معرفت ظاهری و استدلالی صرف، همان ... هستند که نمی‌توان ایشان را ... نامید و مسیر حرکت آنان ... است.

- (۱) فیلسوفان - عارف - گمراه‌کننده
(۲) فیلسوفان - حکیم متأله - بی‌حاصل
(۳) عارفان - فیلسوف - بی‌حاصل
(۴) عارفان - حکیم متأله - گمراه‌کننده

۱۳۶- کدام عبارت مطابق دیدگاه ملاصدرا است؟

- (۱) ماهیات متنوع جهان بازتابی از دامنه وجودی موجودات می‌باشند.
(۲) نقص وجودی موجودات سرانجام به امکان ذاتی و ماهوی آنها بازمی‌گردد.
(۳) این انسان است که واقعی و منشأ اثر است، نه وجود انسانی.
(۴) با علم به اینکه اصل هستی موجودات یکی است همه موجودات یکی هستند و هیچ‌گونه اختلافی ندارند.
۱۳۷- بر اساس دیدگاه ملاصدرا درباره «اصالت وجود»، کدام گزینه به درستی نسبت میان وجود و ماهیت را تبیین می‌کند؟

- (۱) وجود و ماهیت هر دو اموری واقعی‌اند که به‌طور مستقل در خارج تحقق دارند.
(۲) ماهیت امر اصیل و واقعی است و وجود مفهومی ذهنی است که از ماهیت انتزاع می‌شود.
(۳) وجود امر واقعی و خارجی است و ماهیت مفهومی اعتباری است که ذهن بر اساس تفاوت‌های وجودی انتزاع می‌کند.
(۴) وجود و ماهیت دو مفهوم لفظاً متفاوت و مصداقاً واحدند و هیچ‌کدام بر دیگری اصالت ندارند.

۱۳۸- کدام‌یک از گزینه‌های زیر در مورد «وحدت وجود» از منظر ملاصدرا، نادرست است؟

- (۱) نسبت موجودات این جهان در رابطه با وجود، همچون نسبت تصاویر یک انسان در آئینه‌های مختلف است.
(۲) مقدمه دوم استدلال ملاصدرا در اثبات «وحدت وجود»، اشاره به اصل «اصالت وجود» دارد.
(۳) ملاصدرا همان چیزی را که عارفان می‌دیدند با بیان استدلالی و فلسفی بیان می‌کرد.
(۴) میرداماد همچون ملاصدرا، وجود را وجه مشترک موجودات می‌داند.

۱۳۹- کدام عبارت با مبانی حکمت متعالیه در خصوص «هم‌بستگی وجود و کمالاتش» سازگار است؟

- (۱) مفاهیمی مانند علم، قدرت و حیات، کمالاتی هستند که وجود در مرتبه کمال خود واجد آنهاست و ماهیت موجود کامل را در واقعیت شکل می‌دهند.
(۲) هر کجا که حقیقتی از وجود تحقق داشته باشد، به همان میزان و مرتبه، کمالاتی نظیر علم و اراده نیز در آنجا حضور واقعی و متحد با وجود دارند.
(۳) کمالات وجودی اموری زائد بر حقیقت هستی هستند که ذهن انتزاعشان می‌کند و بر اساس آثار بیرونی موجودات، به وجود آنها نسبت می‌دهد.
(۴) تفاوت موجودات در برخورداری از علم و قدرت به دلیل تفاوت در شدت و ضعف ماهیت آنهاست؛ زیرا وجود حقیقتی واحد و بدون تمایز است.

۱۴۰- اگر فیلسوفی معتقد باشد که «کثرت‌های جهان ناشی از تفاوت ذاتی موجودات در هویت‌ها و تعین‌هایشان است»، دیدگاه او با کدام اصل از حکمت

متعالیه در تضاد مستقیم قرار می‌گیرد؟

- (۱) اصالت وجود و اعتباری بودن ماهیت
(۲) مراتب داشتن حقیقت واحد وجود
(۳) پیوند میان عقل و شهود عرفانی
(۴) متحد بودن وجود با کمالات هستی

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۴۱- کدام گزینه با توجه به مباحث تصور و تصدیق درست است؟

- (۱) «وجود داشتن اژدها در گذشته» تصدیق است؛ چون قابلیت کذب دارد.
- (۲) «واقعی بودن جادو» تصور است؛ چون به ذهن آوردن آن منوط به واقعیت داشتن آن است.
- (۳) «درک ما از جهان مردگان» تصور است؛ چون حکمی در آن داریم.
- (۴) «انقراض دایناسورها بر اثر شهاب‌باران» تصور است؛ چون چیزی را به چیزی نسبت نمی‌دهد.

۱۴۲- در کدام گزینه نوع مغالطه احتمالی یا رخ داده متفاوت است؟

- (۱) وقتی از این جوی پرسیدند خلیفه پس از پیامبر کیست؟ گفت: کسی که دخترش در خانه اوست.
- (۲) سعادت غایت زندگی انسان است، غایت زندگی انسان مرگ است؛ پس مرگ همان سعادت انسان است.
- (۳) او چند تا از غزل‌های سعدی را خوب و بدون اشکال خواند.
- (۴) دهمین و آخرین فصل این کتاب درباره فلسفه زندگی است.

۱۴۳- کدام گروه از مفاهیم یک طبقه‌بندی درست منطقی را شکل داده‌اند؟

- (۱) موجود < مادی < غیرمادی < روح
- (۲) آسیایی < ایرانی < تهرانی < شیرازی
- (۳) مادی < نموکننده < درخت < سرو
- (۴) آدم < دانش‌آموز < دبیرستانی < ابتدایی

۱۴۴- درباره تعریف، کدام یک از گزاره‌های زیر نادرست است؟

- (۱) دامنه تعاریف مفهومی گاهی بسیار محدودتر از تعاریف لفظی است.
- (۲) اموری را داریم که آنها را به هیچ‌یک از انواع تعریف نمی‌توان تعریف کرد.
- (۳) ممکن است تعریفی از یک مفهوم ارائه شود که مورد توافق همه نباشد.
- (۴) برای مفاهیم جزئی نمی‌توان تعریف مفهومی ارائه کرد.

۱۴۵- کدام یک از استدلال‌های زیر، استقرای تعمیمی نیست؟

- (۱) در بررسی‌ها ثابت شده جامدات و مایعات وزن دارند، پس ماده وزن دارد.
- (۲) قابلمه و دسته آن هر دو فلزی هستند، پس هیچ‌یک نمی‌سوزند.
- (۳) هر شبی که به میزان کافی نخوابیده‌ام، در طول روز خسته بوده‌ام، بنابراین به خواب کافی نیاز دارم.
- (۴) هر انسانی که تا به حال مشاهده شده است دستگاه تنفس داشته است؛ پس تمام انسان‌ها دستگاه تنفس دارند.

۱۴۶- در کدام یک از ابیات زیر هم قضیه محصوره وجود دارد و هم قضیه شخصیّه؟

- (۱) دردا که دگر ما را آن یار نمی پرسد احوال دل پر خون دلدار نمی پرسد
- (۲) دانی ز چه عاشق ز هر فقر و فنا رفت؟ سودای جهان با غم جانانه نمی شد
- (۳) گل بی خار میسر نشود در بستان گل بی خار جهان مردم نیکوسیرند
- (۴) هر که شد محرم دل در حرم یار بماند من که بدنام شدم هم به همین نام بمانم

۱۴۷- متناقض متداخل کدام قضیه عکس مستوی لازم الصدق ندارد؟

- (۱) هر الف ب است. (۲) هیچ الف ب نیست. (۳) بعضی الف ب نیست. (۴) بعضی الف ب است.

۱۴۸- کدام یک از گزینه های زیر قیاسی معتبر نیست؟

- (۱) هر الف ب است. هر ب ج است؛ نتیجه: بعضی ج الف است.
- (۲) هر الف ب است. هر الف ب است. هر الف ج است؛ نتیجه: بعضی ب ج است.
- (۳) هر ب الف است. بعضی ج ب است؛ نتیجه: بعضی ج الف است.
- (۴) هر ج ب نیست. هیچ ب الف نیست؛ نتیجه: بعضی ج الف نیست.

۱۴۹- در کدام گزینه، هر دو قضیه شرطی با تالی آغاز می شود؟

- (۱) بسم الله اگر حریف مایی - غم دل با تو بگویم چو بیایی
- (۲) هر که در این حلقه نیست فارغ از این ماجراست - اگر دنیا نباشد دردمندیم
- (۳) گر مرد رهی میان خون باید رفت - توانا بود هر که دانا بود
- (۴) گر در طلبت رنجی ما را برسد، شاید - چو بیایی غم دل با تو بگویم

۱۵۰- کدام مورد از نظر نوع مغالطه با سه مورد دیگر متفاوت است؟

- (۱) کسانی که با طرح جدید آموزشی مخالفت می کنند، معمولاً از معلمان بی حوصله و کم مطالعه اند که از به روز شدن واهمه دارند؛ در حالی که دنیای امروز، دنیای تحولات سریع است.
- (۲) درست است که این تصمیم ممکن است کمی هزینه داشته باشد، اما مگر نه اینکه آینده فرزندان در گرو همین تصمیم است و ارزشش از چند میلیون تومان بیشتر است؟
- (۳) طبق آمار منتشر شده، تمام رتبه های برتر این آزمون در کلاس های مؤسسه ما شرکت کرده اند؛ پس اگر می خواهید رتبه برتر شوید، راه تضمینی ثبت نام در این کلاس ها است.
- (۴) من مطمئنم شما که انسانی منصف و حقیقت جو هستید، هیچ گاه به نظریه ای که این همه متخصص آن را تأیید کرده اند، پشت نمی کنید و علم و تخصص را ارج می نهید.

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۱۵۱- با توجه به اطلاعات جدول زیر که مربوط به یک کارگاه تولیدی است، پاسخ صحیح سؤالات زیر کدام است؟

الف) نتیجه عملکرد این کارگاه در طی یک سال گذشته چگونه بوده است؟

ب) اگر مخارج سالیانه یکی از کارگران کارگاه ۴۵۰ میلیون تومان باشد، او باید در پایان سال چقدر خمس پرداخت کند؟

هزینه اجاره کارگاه	۵۰ میلیون تومان در سال
هزینه خرید سالیانه ماشین‌آلات	۷ برابر اجاره سالیانه کارگاه
هزینه استهلاک ماشین فرزند مدیر کارخانه	۱۰ میلیون تومان
هزینه خرید سالیانه مواد اولیه	$\frac{1}{3}$ هزینه خرید سالیانه ماشین‌آلات
درآمد سالیانه حاصل از فروش محصولات	۱۰ برابر هزینه سالیانه خرید ماشین‌آلات
مجموع حقوق کارگران (مجموعاً ۵ کارگر)	۲۲۵ میلیون تومان در ماه

(۱) ۲۲۵ میلیون تومان زیان - ۹۰ میلیون تومان

(۲) ۲۲۵ میلیون تومان سود - ۱۸ میلیون تومان

(۳) ۲۱۵ میلیون تومان سود - ۲۶/۱ میلیون تومان

(۴) ۲۱۵ میلیون تومان زیان - ۱۰/۸ میلیون تومان

۱۵۲- موارد کدام گزینه متضمن پاسخ صحیح عبارات زیر است؟

الف) پوست سمور، چای، صدف و غلات به ترتیب، در کدام مناطق به عنوان اولین پول مورد استفاده قرار گرفتند؟

ب) وقتی فردی کالایی را می‌فروشد، بابت آن پول دریافت می‌کند و به وسیله پول دریافتی، می‌تواند کالای مورد نیاز خود را بخرد. افراد پول را می‌پذیرند، زیرا می‌دانند که دیگران نیز هنگام فروش کالاها و خدمات خود، آن را خواهند پذیرفت. عنوان این وظیفه پول چیست و نقش اصلی پول در آن کدام است؟

ج) این‌که هر کشوری واحد پول خاص خود را دارد، کدام وظیفه پول را نشان می‌دهد؟

د) در صورت بروز تورم در جامعه، پول به عنوان وسیله مناسبی برای انجام کدام وظیفه، مورد تردید قرار می‌گیرد؟

(۱) الف) ایران، هندوستان، تبت، روسیه، ب) وسیله پرداخت‌های آینده - حفظ قدرت خرید، ج) وسیله پرداخت در مبادلات، د) سنجش ارزش

(۲) الف) روسیه، تبت، هندوستان، ایران، ب) وسیله پرداخت در مبادلات - آسان‌سازی مبادله، ج) وسیله سنجش ارزش، د) پرداخت‌های آینده

(۳) الف) روسیه، ایران، هندوستان، تبت، ب) وسیله پرداخت‌های آینده - حفظ قدرت خرید، ج) وسیله سنجش ارزش، د) سنجش ارزش

(۴) الف) روسیه، تبت، هندوستان، ایران، ب) وسیله پرداخت در مبادلات - آسان‌سازی مبادله، ج) وسیله پرداخت در مبادلات، د) پس‌انداز

۱۵۳- علی پس از ۵ سال فعالیت در بازار کار و پس‌انداز بخشی از حقوق خود، اکنون تصمیم دارد با سرمایه‌اش وارد یک فعالیت اقتصادی شود. او در طول

این ۵ سال، مبلغ ۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان پس‌انداز کرده است و ۳ گزینه پیش رو دارد:

- سپرده‌گذاری در بانک با نرخ سود سالیانه ۲۴ درصد

- سرمایه‌گذاری در سازمان بورس اوراق بهادار تهران با میانگین بازدهی سالیانه ۲۰ درصد

- تأسیس یک شرکت خدماتی (در صورت تأسیس شرکت خدماتی، پیش‌بینی می‌شود در طول سال ۷۰۰ نفر از خدمات شرکت استفاده کنند و قیمت هر خدمت ۶۵۰,۰۰۰ تومان باشد). با توجه به اطلاعات فوق:

الف) علی کدام گزینه را انتخاب خواهد کرد؟

ب) هزینه فرصت انتخاب او چقدر است؟

(۱) تأسیس شرکت خدماتی - ۴۵۵ میلیون تومان

(۳) تأسیس شرکت خدماتی - ۳۶۰ میلیون تومان

(۲) سرمایه‌گذاری در بانک - ۳۶۰ میلیون تومان

(۴) سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار - ۳۰۰ میلیون تومان

محل انجام محاسبات

۱۵۴- پاسخ صحیح سؤالات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(الف) کدام گزینه در ارتباط با خمس صحیح است؟

(ب) کدام مورد به مفهوم «اتلاف» اشاره می‌کند؟

(ج) کدام گزینه به یکی از معایب خرید مقایسه‌ای اشاره دارد؟

(۱) الف) هر درآمدی که به دست می‌آوریم؛ اگر بعد از یک سال از مجموع مخارج ما زیاد بیاید، به همان میزان که زیاد آمده است، مشمول خمس قرار می‌گیرد. (ب) مصرف در معصیت و مصرف فراتر از سطح زندگی عمومی (ج) دربارهٔ گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آنها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید.

(۲) الف) ۲۵ درصد درآمد سالانه به عنوان سهم امام و سادات به مرجع تقلید یا نمایندهٔ او باید داده شود. (ب) مصرف در معصیت و مصرف فراتر از سطح زندگی عمومی (ج) زمان‌بر است و این زمان را می‌توانستید برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم‌کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنید.

(۳) الف) هر درآمدی که به دست می‌آوریم؛ اگر بعد از یک سال از مجموع مخارج ما زیاد بیاید، به همان میزان که زیاد آمده است، مشمول خمس قرار می‌گیرد. (ب) دور ریختن و هدر دادن منابع (ج) زمان‌بر است و این زمان را می‌توانستید برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم‌کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنید.

(۴) الف) ۲۵ درصد درآمد سالانه به عنوان سهم امام و سادات به مرجع تقلید یا نمایندهٔ او باید داده شود. (ب) دور ریختن و هدر دادن منابع (ج) دربارهٔ گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آنها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید.

۱۵۵- کدام گزینه تفسیر علمی و اقتصادی گزاره‌های زیر است؟

- «با وجود هزینه بالای قهوه در کافه‌های تخصصی، روزبه‌روز تعداد این کافه‌ها افزایش یافته و استقبال مشتریان بیشتر می‌شود.»

- «با اعلام احتمال افزایش تعرفهٔ اینترنت، بسیاری از کاربران در زمان حال، اقدام به خرید بسته‌های بلندمدت کردند.»

(۱) پیش‌بینی قیمت در آینده و افزایش درآمد مصرف‌کنندگان باعث می‌شود تقاضا برای کالاهای پست کاهش یافته و به سمت کالاهای مرغوب منتقل شود.

(۲) انتظارات تورمی و سلیقهٔ خریداران، دو رفتار خلاف قانون تقاضا را توجیه می‌کند.

(۳) درآمد مصرف‌کننده بر روی کالاهای جانشین و کالاهای مکمل تأثیر متفاوتی دارد.

(۴) قانون تقاضا برای تمام محصولات یکسان است؛ به‌جز کالاهای لوکس.

۱۵۶- کدام گزینه دربردارندهٔ پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) عواقب رعایت نشدن مزیت‌های مطلق و نسبی چیست؟

(ب) کدام گزینه دربردارندهٔ گروه ویژگی‌هایی است که کشوری را به وضعیت «استقلال اقتصادی» نزدیک می‌کند؟

(ج) دولت‌ها برای گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، چه می‌کنند؟

(۱) الف) هدر رفتن منابع و سرمایه‌ها - کاهش رفاه جامعه (ب) از وضعیت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد. - امکان تأمین بعضی از نیازهای مهم و اساسی را در داخل فراهم کند. - بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند. (ج) وضع کردن پیمان‌های تجاری و کاهش تعرفه‌ها

(۲) الف) هدر رفتن منابع و سرمایه‌ها - افزایش تولید و کیفیت کالاها (ب) منابع تأمین کالاهای صادراتی یا بازارهای فروش کالاهایش را متنوع کند. - از وضعیت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد. - همهٔ نیازهایش را در داخل فراهم نماید. (ج) وضع کردن پیمان‌های تجاری و کاهش تعرفه‌ها

(۳) الف) گسترده‌تر شدن بازارهای فروش - افزایش تولید و کیفیت کالاها (ب) از وضعیت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد. - امکان تأمین بعضی از نیازهای مهم و اساسی را در داخل فراهم کند. - منابع تأمین بعضی از نیازها را در داخل فراهم کند. (ج) پایبندی به پیمان‌های بین‌المللی

(۴) الف) هدر رفتن منابع و سرمایه‌ها - کاهش رفاه جامعه (ب) امکان تأمین کلیهٔ نیازهایش را در داخل فراهم کند. - به کشوری «وابستگی سیاسی» نداشته باشد. - از وضعیت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد. (ج) گذاشتن تعرفه‌های گوناگون بر واردات برخی از کالاها

۱۵۷- با توجه به اطلاعات ارائه شده پیرامون سطح عمومی قیمت‌ها در یک سال مشخص برای سه کشور «A»، «B» و «C»:

الف) نرخ تورم در کشور «B» چند درصد است؟

ب) سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال برای کشور «A» و سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال برای کشور «C»، به ترتیب چند واحد پولی است؟

کشور	سطح عمومی قیمت‌ها	ابتدای سال (واحد پولی)	انتهای سال (واحد پولی)	نرخ تورم (به درصد)
A		۲۸,۵۰۰,۰۰۰	؟	دو برابر B
B		۵۲,۰۰۰,۰۰۰	۶۲,۴۰۰,۰۰۰	؟
C		؟	۱۰۴,۰۰۰,۰۰۰	$\frac{3}{4}A$

(۱) الف) ۱۵ درصد ب) ۳۹,۹۰۰,۰۰۰ - ۹۰,۰۰۰,۰۰۰ (۲) الف) ۲۰ درصد ب) ۳۴,۲۰۰,۰۰۰ - ۸۰,۰۰۰,۰۰۰

(۳) الف) ۱۵ درصد ب) ۳۴,۲۰۰,۰۰۰ - ۹۰,۰۰۰,۰۰۰ (۴) الف) ۲۰ درصد ب) ۳۹,۹۰۰,۰۰۰ - ۸۰,۰۰۰,۰۰۰

۱۵۸- جمعیت کشوری ۸۵ میلیون نفر است. ۲۵ میلیون نفر زیر ۱۵ سال و ۳۰ درصد جمعیت بالای ۱۵ سال، فعال هستند؛ چنانچه نرخ بیکاری ۱۵ درصد باشد:

الف) تعداد افراد شاغل چند نفر می‌باشد؟

ب) جمعیت غیرفعال چند نفر است؟

(۱) ۴۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۵,۳۰۰,۰۰۰ (۲) ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۸,۰۰۰,۰۰۰

(۳) ۴۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۸,۰۰۰,۰۰۰ (۴) ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۵,۳۰۰,۰۰۰

۱۵۹- جدول زیر، وضعیت توزیع درآمد کشور فرضی A را در سال ۱۹۹۰ میلادی نشان می‌دهد. اگر درآمد ملی این کشور در این سال برابر با ۸۵۰ هزار دلار باشد:

جدول وضعیت توزیع درآمد در کشور فرضی A در سال ۱۹۹۰ میلادی	
سهم دهک اول	۲ درصد
سهم دهک دوم	۳ درصد
سهم دهک سوم	۵ درصد
سهم دهک چهارم	۶ درصد
سهم دهک پنجم	۹ درصد
سهم دهک ششم	۱۱ درصد
سهم دهک هفتم	۱۲ درصد
سهم دهک هشتم	۱۵ درصد
سهم دهک نهم	۱۶ درصد
سهم دهک دهم	۲۱ درصد
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

الف) شاخص توزیع درآمد در این کشور چقدر است؟

ب) سهم دهک هفتم از درآمد ملی این کشور چقدر است؟

ج) چنانچه سهم دهک دهم و سهم دهک اول در کشور فرضی B به ترتیب برابر با

۲۴ و ۳ درصد باشد، توزیع درآمد در کدام کشور غیرعادلانه‌تر است؟

(۱) ۱۰/۵ - ۱۰۲,۰۰۰ دلار - کشور B

(۲) ۱۰/۵ - ۱۲۰,۰۰۰ دلار - کشور B

(۳) ۱۰/۵ - ۱۰۲,۰۰۰ دلار - کشور A

(۴) ۱۱/۵ - ۱۰۲,۰۰۰ دلار - کشور A

۱۶۰- آقای محمودی ۴۵۰ برگه سهم را در عرضه اولیه یک شرکت تولیدی به مبلغ ۱۸,۰۰۰,۰۰۰ تومان خریداری کرده است. اگر قیمت بازاری هر برگه

سهم ۳۰ درصد بیشتر از قیمت اسمی آن باشد، به ترتیب:

«قیمت بازاری هر برگه سهم» و «ارزش اسمی هر برگه سهم» چند تومان است؟

(۱) ۸۳,۰۰۰ و ۸۱,۰۰۰ (۲) ۶۰,۰۰۰ و ۴۵,۰۰۰ (۳) ۵۲,۰۰۰ و ۴۰,۰۰۰ (۴) ۱۸,۰۰۰ و ۱۵,۰۰۰

محل انجام محاسبات

صبح جمعه

۱۴۰۵/۱/۲۸

دفترچه شماره (۳)

اختیاری (پیشروی سریع تر)

آزمون ۲۸ فروردین ماه ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۱۰:۴۰ تا ۱۱:۱۵ صبح

۳۵ سؤال در ۳۵ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اختیاری (پیشروی سریع تر)	ریاضی و آمار (۳)	۵	۱۶۱	۱۶۵	۵
۲		علوم و فنون ادبی (۳)	۵	۱۶۶	۱۷۰	۵
۳		جامعه شناسی (۳)	۵	۱۷۱	۱۷۵	۵
۴		عربی، زبان قرآن (۳)	۵	۱۷۶	۱۸۰	۵
۵		تاریخ (۳)	۵	۱۸۱	۱۸۵	۵
۶		جغرافیا (۳)	۵	۱۸۶	۱۹۰	۵
۷		فلسفه دوازدهم	۵	۱۹۱	۱۹۵	۵

تابع نمایی
صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۴

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

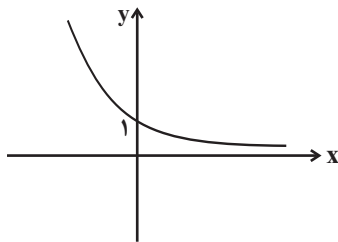
۱۶۱- با کدام یک از انتقال‌های زیر می‌توان نمودار تابع $f(x) = 4^{x+2}$ را بر نمودار تابع $g(x) = \frac{1}{4}(4^x)$ منطبق کرد؟

- (۱) ۶ واحد - به راست (۲) ۳ واحد - به راست (۳) ۶ واحد - به چپ (۴) ۳ واحد - به چپ

۱۶۲- **نهایی** اگر تابع $f(x) = 2^{x+1} + 2$ باشد، مقدار $f(0) + f(1)$ کدام است؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۸ (۳) ۶ (۴) ۴

۱۶۳- نمودار تابع نمایی f به صورت زیر است. ضابطه آن کدام می‌تواند باشد؟

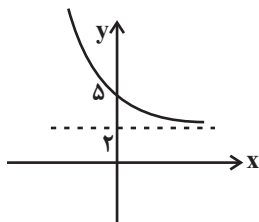
(۱) $f(x) = \left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^{-x}$

(۲) $f(x) = (\sqrt{2} - 1)^x$

(۳) $f(x) = \left(\frac{1}{2}\right)^x - 1$

(۴) $f(x) = 2^x$

۱۶۴- نمودار تابع نمایی $f(x) = \left(\frac{1}{3}\right)^{x-a} + b$ به صورت زیر است. مقدار $f(ab)$ کدام است؟

(۱) $\frac{11}{3}$

(۲) $\frac{7}{3}$

(۳) ۳

(۴) ۴

۱۶۵- یک شرکت خصوصی مبلغ یکصد و شصت میلیون تومان وام بانکی (با نرخ سود ثابت به صورت نمایی) از یک بانک دریافت می‌کند. پس از گذشت ۲

سال اصل پول و سود حاصل را که برابر دویست و پنجاه میلیون تومان است، به بانک عودت می‌دهد. نرخ سود سالیانه این وام چقدر بوده است؟

(۴) ۲۵٪

(۳) ۲۳٪

(۲) ۲۱٪

(۱) ۲۰٪

محل انجام محاسبات

حسن تعلیل، حس آمیزی، اسلوب
معادله و
کارگاه تحلیل فصل
صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۲۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۱۶۶- آرایه‌های مذکور در مقابل کدام گزینه هر دو درست است؟

- (۱) زان سینه که باشد تهی از کینه اغیار
(۲) شب تا سحر تو مست شکرخواب
(۳) می خورده‌ام و می خورم و خواهم خورد
(۴) نداد عشق گریبان به دست کس ما را
- ظلم است که بیرون نکنی کینه ما را (حسن تعلیل - جناس)
بی‌خواهیم کشت دور از تو دریاب (ایهام - حس آمیزی)
تا بوده و تا هستم و تا خواهم بود (لف و نشر - اغراق)
گرفت این می پر زور چون عَسَس (پاسبان) ما را (تشبیه - اسلوب معادله)

۱۶۷- آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه یافت می‌شود؟

«خاطرات تلخ را از یاد بردن ساده نیست»

میخ کج را از دل دیوار کندن مشکل است»

- (۱) استعاره، اسلوب معادله، حسن تعلیل
(۳) استعاره، اسلوب معادله، حس آمیزی
(۲) تشبیه، تضاد، لف و نشر
(۴) تشبیه، کنایه، ایهام

۱۶۸- **نهایی** آرایه‌های «تلمیح، حسن تعلیل، اسلوب معادله و حس آمیزی» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) وفا و مهر از آن گل طمع مدار ای دل
(ب) چو غنچه مشت زری عندلیب اگر می‌داشت
(ج) ابر از آن پیدا شود کز رشک خورشید رخت
(د) اسیر نفس و هوا مانند دل هزار افسوس
- توقع ثمر از بید بادپیمایی است
هزار نکته رنگین به یک دهن می‌گفت
آستین بر رخ نهد با دامن تر آفتاب
به دست دیو برآورد زنگ خاتم ما

- (۱) د - الف - ب - ج
(۳) ب - د - ج - الف
(۲) ب - الف - د - ج
(۴) د - ج - الف - ب

۱۶۹- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«قعود است مر فتنه را از قعودت»

قیامت بود آشکار از قیامت»

- (۱) استعاره، واژه‌آرایی، جناس تام، حسن تعلیل
(۳) واژه‌آرایی، تلمیح، تضاد، کنایه
(۲) تشخیص، حسن تعلیل، جناس، اسلوب معادله
(۴) واج‌آرایی، اغراق، تضاد، تشبیه

۱۷۰- آرایه‌های «حس آمیزی، حسن تعلیل، استعاره، پارادوکس، اسلوب معادله» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) مه ایدون زان همی پوید که مهر او همی جوید
(ب) نیشکر با همه شیرینی اگر لب بگشایی
(ج) تیر عاشق کش ندانم بر دل حافظ که زد
(د) با تهی‌دستان ندارد سختی ایام کار
(ه) کمند زلف تو سر حلقه نجات من است
- گه و بی‌گه همی گوید ز من طاعت وز او فرمان
پیش نطق شکرینت چو نی انگشت بخاید
این قدر دانم که از شعر ترش خون می‌چکید
سرو بی‌حاصل ز سنگ کودکان آزاد است
که رستم از همه تا صید این کمند شدم

- (۱) ب - ج - د - ه - الف
(۳) د - ه - الف - ب - ج
(۲) ج - الف - ب - ه - د
(۴) ب - د - ه - ج - الف

درس دهم: افق علوم اجتماعی در
جهان اسلام
صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۱۷۱- عبارت درست در رابطه با ویژگی‌های علوم اجتماعی جهان اسلام، کدام است؟

- (۱) علم اجتماعی جهان اسلام از منابع و ابزارهای تجربی برای توصیف و تبیین مسائل اجتماعی استفاده خواهد کرد.
- (۲) علم اجتماعی جهان اسلام به تبیین وضعیت موجود و آرمانی جامعه اسلامی پرداخته و درباره جامعه جهانی دآوری نمی‌کند.
- (۳) عقلانیت جهان اسلام در تبیین‌های علمی بدون استفاده از حس و تجربه، با استفاده از وحی و عقل به ساماندهی می‌پردازد.
- (۴) عقلانیت در جهان اسلام به رغم تعامل با فرهنگ و سنت‌های تاریخی محیط خود، ارزش‌ها و اعتبار روشنگرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان می‌گیرد.

۱۷۲- به ترتیب هر یک از موارد زیر با کدام عبارت در ارتباط است؟

- جهان اجتماعی زنده

- تأکید میرزای نایینی در نظریه مشروطه

- مشارکت مردم در نظام مطلوب عصر غیبت در نگاه امام خمینی

- (۱) عمل توأم با آگاهی - شرایط اجتماعی پایان قرن بیستم - قوانین عادلانه
- (۲) همبستگی، تعاون و همکاری - واقعیت‌های اجتماعی ایران - رهبری جامعه اسلامی
- (۳) آگاهی همراه عمل - حمایت مردم از تشکیل مجلس - مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان
- (۴) توجه به آینده و برنامه‌ریزی برای آن - فقه اسلامی - علم و عدالت مجریان قانون

۱۷۳- به ترتیب، کدام گزینه در رابطه با «پیامد تعامل متفکران مسلمان با علوم اجتماعی مدرن» و «اعتباریات» صحیح است؟

- (۱) این تعامل می‌تواند زمینه طرح نظریات جدید را فراهم آورد. - با قرارداد و اعتبار عقل نظری ایجاد می‌شوند.
- (۲) مانع گسترش علوم اجتماعی جهان اسلام می‌شود. - به خواست و اراده انسان به وجود می‌آیند.
- (۳) امکان تحلیل مسائل جامعه جهانی را به متفکران مسلمان می‌دهد. - در علوم طبیعی و ابزاری بررسی می‌شوند.
- (۴) موجب ارائه راه حل از سوی متفکران مسلمان برای برون رفت از بحران‌های جهانی می‌شود. - با قرارداد و اعتبار عقل عملی ایجاد می‌شوند.

۱۷۴- کدام گزینه در رابطه با «مقایسه علوم اجتماعی جهان متجدد و علوم اجتماعی جهان اسلام»، جدول مقابل را کامل می‌کند؟

علوم اجتماعی جهان متجدد	علوم اجتماعی جهان اسلام
انتقادی	الف
تبیینی	ب

(۱) تفاوت پدیده‌های اعتباری و تکوینی را در نظر می‌گیرد. - پژوهشگر به دنبال کشف حقایق است.

(۲) از ظرفیت جهان‌شمول عقل نظری و عقل عملی و وحی برای توصیف ارزش‌ها بهره می‌برد. - تفسیر را نیازمند استدلال می‌داند.

(۳) تفسیر و تبیین را در تقابل با هم قرار نمی‌دهد. - دانش علمی را به دانش حسی محدود نمی‌داند.

(۴) از ظرفیت جهان‌شمول عقل نظری، عقل عملی و وحی برای دآوری ارزش‌ها استفاده می‌کند. - علوم اجتماعی آنان از نوع تبیینی نیست و علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌داند.

۱۷۵- کدام عبارات صحیح است؟

- الف) در آغاز قرن بیستم، میرزای نایینی با توجه به واقعیت‌های اجتماعی ایران و با استفاده از فقه، مسئله ولایت فقیه را تبیین کرد.
- ب) مطابق نظریه فقه شیعی، مشروطه که مجلس را برقرار می‌سازد، نظام مطلوب در زمان غیبت امام معصوم نیست.
- ج) مردم در مشروطه با کمک مجلس شورا، ویژگی دوم نظام اسلامی را محقق کردند.
- د) در پایان قرن بیستم، امام خمینی به این نتیجه رسید که مردم ایران می‌توانند جامعه‌ای ایجاد کنند که هر دو ویژگی جامعه مطلوب را داشته باشد.

(۴) ج و ب

(۳) ب و د

(۲) د و الف

(۱) الف و ج

یا الهی
(درس ۵)

صفحه‌های ۷۱ تا ۸۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة (۱۷۶ - ۱۷۷)

۱۷۶- « كُنْتُ أَسْأَلُ اللَّهَ بِاِكْيَافٍ أَنْ يُنْقِذَنِي مِنَ الْجَهْلِ وَ يُنِيرَ سَوَادَ قَلْبِي بِالْعُلُومِ النَّافِعَةِ وَ يُعِينَنِي فِي الْقِيَامِ بِمَا هُوَ أَفْضَلُ لِي! »:

(۱) از خداوند با ناله و زاری خواستم که از نادانی نجاتم دهد و قلب سیاهم را با علوم سودمند پرنور کند و مرا در انجام چیزی که برایم بهتر باشد یاری نماید!

(۲) با گریه از خدا می‌خواستم که مرا از نادانی نجات بخشد و سیاهی قلبم را به وسیله دانش‌های سودمند نورانی کند و در انجام آنچه که برایم بهتر است یاری‌ام کند!

(۳) گریه می‌کردم که از خداوند خواستم من را از جهل‌رهایی دهد و تیرگی قلبم را با دانش‌های مفید روشن سازد و در انجام کاری که نیکوتر است به من کمک کند!

(۴) در حال گریه از خدا می‌خواستم که مرا از جهل نجات دهد و سیاهی قلبم را از علوم سودمند نورانی کند و در انجام آنچه که برایم نیکوتر است یاری‌گرم باشد!

۱۷۷- « مَا أَجْمَلَ التَّرَاخُمَ، فَعِنْدَمَا يُحِبُّ النَّاسُ لِلْآخِرِينَ مَا يُحِبُّونَ لَأَنْفُسِهِمْ، يُنْزِلُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ بَرَكَاتِهِ الْكَثِيرَةَ مِنَ السَّمَاءِ! »:

(۱) مهربانی کردن به همدیگر چه قدر زیباست، هنگامی که مردم برای دیگران دوست بدارند آنچه را که برای خودشان دوست می‌دارند، خداوند نعمت‌هایش را که فراوان است از آسمان برایشان نازل می‌کند!

(۲) مهربانی کردن به یکدیگر چه زیباست، وقتی که مردم آنچه را که برای خود دوست داشتند برای دیگران دوست بدارند، برکات بسیار خداوند از آسمان برای آن‌ها نازل می‌شود!

(۳) مهربانی کردن به یکدیگر چه زیباست، وقتی که مردم آنچه را که برای خود دوست دارند برای دیگران دوست بدارند، خداوند برکات بسیارش را از آسمان برای آن‌ها می‌فرستد!

(۴) چه زیباست مهربانی به یکدیگر، پس هرگاه مردم آنچه را که خودشان دوست می‌دارند برای دیگران دوست بدارند، خداوند برکات بسیار خود را از آسمان برای ایشان فرومی‌فرستد!

۱۷۸- عین العبارة التي ما حُذِفَ فيها حرف النداء أو ضمير الياء:

- (۱) ﴿... فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ (۲) حَافِظٌ عَلَى نِظَافَةِ الْبَيْتَةِ يَا وَلَدِي!
- (۳) أَيُّهَا الطَّالِبُ تَوَاضَعْ لِمَنْ عَلَّمَكَ حَرْفًا! (۴) اللَّهُمَّ؛ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ!

۱۷۹- عین الخطأ في المنادى:

- (۱) رَبِّ أَنْزِلْ عَقْلِي بِالْعُلُومِ النَّافِعَاتِ وَ يَا الرَّحِيمُ اجْعَلْ الْيَوْمَ سَعِيدًا!
- (۲) اللَّهُمَّ اَمَلًا الدُّنْيَا سَلَامًا وَ يَا اللَّهَ اجْعَلْ التَّوْفِيقَ حِظِّي فِي الْحَيَاةِ!
- (۳) يَا رَبِّ أَعْنِي فِي دُرُوسِي وَ يَا مَعْبُودِي سَاعِدْنِي فِي حَلِّ صَعَابِي!
- (۴) يَا إِلَهِي اِحْمِنِي فِي الصَّعُوبَاتِ وَ يَا رَحْمَنُ احْمِ بِلَادِي مِنْ شُرُورِ الْحَادِثَاتِ!

۱۸۰- عین المنادی ليس مضافاً:

- (۱) يَا زَمَلَانِي لَمْ لَا تَهْتَمُّونَ بِالرِّيَاضَةِ حَتَّى تَسْلَمُوا مِنَ الْآفَاتِ!
- (۲) رَبِّ اَمَلًا الدُّنْيَا سَلَامًا شَامِلًا وَ اِحْمِنَا مِنْ جَمِيعِ الشُّرُورِ!
- (۳) يَا أَيُّهَا الرَّجُلُ تَكَلَّمْ مَعَ كُلِّ شَخْصٍ عَلَى قَدْرِ عَقْلِهِ فَقَطْ!
- (۴) يَا قَوْمِ أَطِيعُوا هَذَا الرَّجُلَ يُنْجِيَكُمْ مِنْ عَذَابِ الْآخِرَةِ!

درس دوازدهم: جنگ تحمیلی و

دفاع مقدس

صفحه‌های ۱۵۳ تا ۱۶۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

تاریخ (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۱۸۱- در تیرماه ۱۳۶۷، امام خمینی (ره) پس از دریافت گزارش و نظر مشورتی فرماندهان نظامی و مسئولان سیاسی کشور، دست به چه اقدامی زدند؟

(۱) از پذیرش قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت به دلیل تعارض با منافع ملی ایران امتناع کردند.

(۲) به نیروهای مسلح و مردم دستور دادند تا در مقابل هجوم منافقین کوردل ایستادگی کنند.

(۳) قطعنامه شماره ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل متحد را پذیرفتند.

(۴) تمامی امکانات و تجهیزات مادی و معنوی را برای عملیات موسوم به مرصاد بسیج کردند.

۱۸۲- موارد کدام گزینه از اهداف و انگیزه‌های صدام برای تحمیل جنگ به ایران بوده است؟

(الف) جدایی استان‌های غربی ایران مانند کردستان، ایلام و خوزستان

(ب) تضعیف و نابودی انقلاب اسلامی و جلوگیری از انتشار آن

(ج) نابودی بنیان‌های اقتصادی و دولتی ایران اسلامی

(د) رسیدن به رهبری جهان عرب و ایفای نقش ژاندارمی در منطقه

(هـ) حاکمیت بر اروندرود و تسلط بر خلیج فارس

(۱) ب - د - هـ (۲) الف - ب - د (۳) ب - ج - د (۴) الف - ب - هـ

۱۸۳- کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد قرارداد ۱۹۷۵ م (۱۳۵۴ ش)، نادرست است؟

(۱) این قرارداد برای پایان دادن به اختلافات مرزی و رفع مناقشه بر سر اروندرود بین ایران و عراق بسته شد.

(۲) این معاهده با میانجی‌گری دولت الجزایر بین ایران و عراق منعقد شد.

(۳) ایران و عراق توافق کردند که خط تالوگ - خطی که از عمیق‌ترین نقاط رود می‌گذرد - مرز دو کشور در اروندرود باشد.

(۴) بر اساس این قرارداد حاکمیت ایران بر خرمشهر به رسمیت شناخته شد و به اختلافات مذهبی دو طرف پایان داده شد.

۱۸۴- **پایانی** پس از عزل بنی‌صدر از مقام فرماندهی کل قوا و ریاست‌جمهوری، امام خمینی (ره) به‌عنوان فرمانده کل قوا، فرمان شکستن محاصره کدام

شهر را صادر کردند؟

(۱) مهران (۲) سوسنگرد (۳) خرمشهر (۴) آبادان

۱۸۵- کدام گزینه در ارتباط با ترتیب زمانی عملیات‌های دوران دفاع مقدس صحیح آمده است؟

(۱) شکستن محاصره آبادان و نجات آن از نیروهای متجاوز صدام - انهدام اسکله‌های عراق در عملیات موسوم به «مروارید» و نابودی نیروی دریایی

صدام - عملیات بیت‌المقدس و آزادی خرمشهر

(۲) انهدام اسکله‌های عراق در عملیات موسوم به «مروارید» و نابودی نیروی دریایی صدام - شکستن محاصره آبادان و نجات آن از نیروهای متجاوز

صدام - عملیات بیت‌المقدس و آزادی خرمشهر

(۳) انهدام اسکله‌های عراق در عملیات موسوم به «مروارید» و نابودی نیروی دریایی صدام - عملیات بیت‌المقدس و آزادی خرمشهر - شکستن محاصره

آبادان و نجات آن از نیروهای متجاوز صدام

(۴) شکستن محاصره آبادان و نجات آن از نیروهای متجاوز صدام - عملیات بیت‌المقدس و آزادی خرمشهر - انهدام اسکله‌های عراق در عملیات موسوم

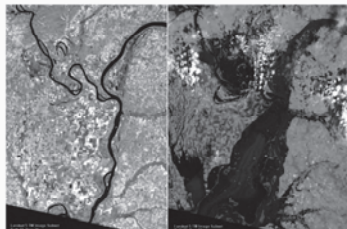
به «مروارید» و نابودی نیروی دریایی صدام

درس ششم: فنون و مهارت‌های
جغرافیایی (۳)
صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیا (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۱۸۶- تصاویر زیر با کدام‌یک از موارد استفاده از سنجش از دور در مطالعات مخاطرات طبیعی بیشترین ارتباط را دارد؟

(۱) با مقایسه زمانی تصاویر ماهواره‌ای می‌توان تغییرات محیطی را در زمان‌های متوالی بررسی کرد و مناطق در معرض مخاطره را شناسایی نمود.

(۲) از طریق تصاویر ماهواره‌ای ما می‌توانیم جهت حرکت سامانه‌های باران‌زا و زمان دقیق رسیدن آن‌ها به هر منطقه را حداقل چند روز قبل پیش‌بینی کنیم.

(۳) از طریق تصاویر ماهواره‌ای می‌توانیم موقعیت گسل‌های لرزه‌خیز را شناسایی کنیم و با استفاده از اقدامات پیشگیرانه مناسب، اثرات مخرب زلزله را کاهش دهیم.

(۴) به کمک تصاویر ماهواره‌ای می‌توان جابه‌جایی مواد سطح دامنه‌ها و حرکت توده‌های زمین‌لغزش را به‌طور دقیق اندازه‌گیری کنیم.

۱۸۷- همه موارد زیر استفاده از سنجش از دور در مطالعات مخاطرات طبیعی هستند؛ به جز ...

(۱) اندازه‌گیری جابه‌جایی مواد سطح دامنه‌ها و حرکت توده‌های زمین‌لغزش به‌طور دقیق

(۲) پیش‌بینی جهت حرکت سامانه‌های باران‌زا و زمان دقیق رسیدن آن در هر منطقه برای جلوگیری از مخاطرات سیل

(۳) مطالعه تصاویر حرارتی ماهواره‌ای و بررسی تغییرات دمایی در اطراف خطوط گسل‌های لرزه‌خیز

(۴) مطالعات اکتشافی از منابع نفت و گاز و معادن و منابع طبیعی مانند جنگلداری و مراتع

۱۸۸- کدام مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«امروزه با استفاده از بازتاب‌های طیف الکترومغناطیسی پدیده‌های سطح زمین که سنجنده‌ها دریافت می‌کنند، می‌توان اطلاعاتی را از سطح

خشکی‌ها و دریاها ...»

(۱) پردازش و ذخیره کرد و نمایش داد.

(۲) ذخیره و پردازش کرد و نمایش داد.

(۳) نمایش داد و پردازش و ذخیره کرد.

(۴) نمایش داد و ذخیره و پردازش کرد.

۱۸۹- در کدام گزینه، روند استفاده از ابزارهای سنجش از دور جهت تشخیص استعداد لرزه‌خیزی به درستی تدوین شده است؟

(۱) از طریق تصاویر ماهواره‌ای، میزان حرکت مواد سطح زمین در حد چند متر اندازه‌گیری می‌شود که خود نشان‌دهنده حرکت گسل‌هاست.

(۲) تنش‌های ایجادشده در امتداد خطوط گسل تولید گرما می‌کند، تصاویر حرارتی ماهواره‌ای این تغییرات دما را ثبت می‌کند که نشانگر هشدار است.

(۳) براساس تصاویر مربوط به طیف مرئی که در نرم‌افزار گوگل ارث ثبت می‌شوند، می‌توان حرکت گسل‌های اصلی منطقه را ثبت نمود.

(۴) عوارض سطح زمین، پرتوهای تابیده را به‌صورت امواج الکترومغناطیسی بازمی‌تابانند که تغییرات مقدار آن، وقوع زمین‌لرزه در آینده نزدیک را هشدار

می‌دهد.

۱۹۰- **نهایی** کاربرد سنجش از دور در مدیریت زمین‌لغزش (پیش از وقوع) کدام است؟

(۱) ساماندهی شبکه زهکشی سطح توده لغزشی

(۲) اندازه‌گیری جابه‌جایی مواد سطح دامنه‌ها و حرکت توده‌های زمین‌لغزش

(۳) هدایت انشعابات شبکه زهکشی به سوی یک کانال مصنوعی

(۴) محاسبه و تخمین جریان گل و لای براساس روش‌های هیدرولوژی

حکمت معاصر

صفحه‌های ۹۷ تا ۱۱۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فلسفه دوازدهم - پیش‌روی سریع‌تر

۱۹۱- **پایانی** در تاریخ فلسفه اسلامی، به‌خصوص در ایران، ... و ... به‌ترتیب موجب رکود فلسفه و رونق مجدد تدریس فلسفه شدند.

(۱) نابسامانی‌هایی که از ابتدای دوره صفویه آغاز شد - رونق گرفتن حکمت متعالیه به‌عنوان مکتب غالب فلسفی

(۲) نابسامانی‌هایی که تا اواخر دوره قاجار ادامه داشت - ورود فلسفه‌های اروپایی و سوق دادن حکیمان مسلمان به ارزیابی آن‌ها

(۳) نابسامانی‌هایی که از ابتدای دوره صفویه آغاز شد - ورود فلسفه‌های اروپایی و سوق دادن حکیمان مسلمان به ارزیابی آن‌ها

(۴) نابسامانی‌هایی که تا اواخر دوره قاجار ادامه داشت - رونق گرفتن حکمت متعالیه به‌عنوان مکتب غالب فلسفی

۱۹۲- کدام مورد درباره «تفسیر المیزان» درست است؟

(۱) درون خود دارای مجموعه‌ای پربار از مباحث مستقل فلسفی است که تبیین‌کننده آیات قرآن نیز به شمار می‌روند.

(۲) این تفسیر با ایجاد انسجام در آیات قرآن، نشان می‌دهد که هر آیه از قرآن را می‌توان به کمک آیات دیگرش تفسیر کرد.

(۳) این تفسیر که حاصل جلسات تفسیری علامه طباطبایی بود، سبکی جدید و بی‌سابقه داشت که از ابتکارات خود علامه بود.

(۴) در اصل کتاب فلسفی است که به قرآن هم می‌پردازد و عمق معارف قرآن را نشان می‌دهد و قرآن را به مسائل روز پیوند می‌زند.

۱۹۳- کدام گزینه جای خالی را به‌درستی کامل نمی‌کند؟

«پس از سقوط دولت صفویان در ایران ...»

(۱) بحران علمی و فرهنگی سراسر ایران را گرفت.

(۲) رکود علمی فقط به دانش فلسفه محصور نمی‌شد.

(۳) فلسفه از وجود افراد و فیلسوفان نام‌آشنا محروم ماند.

(۴) حیات و فکر فلسفی از شادابی چندانی برخوردار نبود.

۱۹۴- علامه طباطبائی بعد از بررسی نیازهای جامعه و شرایط حوزه، به چه کاری اقدام نمودند؟

(۱) استفاده از روح تفکر فیلسوفان اروپایی در بیان فلسفه اسلامی

(۲) ارائه مجموعه‌ای غنی از مباحث علمی در کنار تفسیر آیات قرآن

(۳) غنا بخشیدن به حیات علمی جامعه با تربیت شاگردانی مستعد و دانشمند

(۴) استفاده از ذخایر حکمت صدرایی و فلسفه مشائی در پاسخ به مسائل فلسفی روز

۱۹۵- کدام گزاره در مورد شاگردان امام خمینی (ره) صادق نیست؟

(۱) برای ایجاد تحول در جامعه پیش‌قدم بودند.

(۲) با مسائل فکری روز بیگانه نبودند.

(۳) تبحر در علوم عقلی و تجربی ویژگی بارز همگی آنان بود.

(۴) طلبایی بودند که بعدها به شخصیت‌های درجه اول حوزه تبدیل شدند.

دانش آموز عزیز، سؤالات عمومی از شماره ۲۱۱ شروع می شود، دقت نمایید تا گزینه ها را به درستی وارد پاسخ برگ کنید.

دفترچه سؤال ؟

عمومی دوازدهم

رشته انسانی

۲۸ فروردین ماه ۱۴۰۵

تعداد سؤالات و زمان پاسخ گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی ۳	۱۰	۲۱۱ - ۲۲۰	۱۰
دین و زندگی ۳	۱۰	۲۲۱ - ۲۳۰	۱۰
زبان انگلیسی ۳	۱۰	۲۳۱ - ۲۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۳۰	—	۳۰

طراحان

فارسی	حسن افتاده، حسین پرهیزگار، فاطمه جمالی آرائی، نازنین فاطمه حاجیلو، مرتضی منشاری
دین و زندگی	محسن بیاتی، فردین سماقی، مرتضی محسنی کبیر، میثم هاشمی
زبان انگلیسی	رحمت اله استیری، محمد طاهری، بیتا قربان پور، عقیل محمدی روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	مسئول درس های مستندسازی
فارسی	نازنین فاطمه حاجیلو	محسن اصغری، الهام محمدی، مرتضی منشاری	—	فریا رنوفی، امیر محمد کماسی، مهشید سعیدی
دین و زندگی	بهنام رسولی	امیرمهدی افشار، محمدرحان فخاریان	محمدرضا صادقی مقدم	سجاد حقیقی پور، علی ابراهیمی آرائی، سیدمجتبی رضازاده
اقلیت های مذهبی	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	—	—
زبان انگلیسی	رحمت اله استیری	طاها اصغریان، فاطمه نقدی	مانده سالاری	سپهر اشتیاقی، علیرضا رمضانزاده

کلاس های آنلاین عمومی

نام درس	نام دبیر	روز	ساعت
زبان انگلیسی ۳	محدثه مرآتی	سه شنبه	۱۷ - ۱۸
دین و زندگی ۳	سجاد حقیقی پور	چهارشنبه	۱۹ - ۲۰
فارسی ۳	نازنین حاجیلو	پنجشنبه	۱۹ - ۲۰

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریا رنوفی
حروف نگار و صفحه آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

۱۰ دقیقه

فارسی ۳

ادبیات داستانی

درس ۱۴ تا پایان درس ۱۶
صفحه ۱۲۰ تا صفحه ۱۴۹

۲۱۱- معادل معنایی عبارت‌های زیر، به‌ترتیب کدام یک از واژگان می‌باشد؟

الف) ترک گناهان و اعراض از امور دنیوی و تقرب به خدا

ب) دل خود را متوجه حق کردن

ج) بلند شدن و قیام کردن

(۱) تفرید، تجرید، خواستن

(۲) تجرید، تفرید، خاستن

(۳) تفرید، تفرید، خاستن

(۴) تجرید، تجرید، خواستن

۲۱۲- کدام یک از گزینه‌های زیر، بدون غلط املایی است؟

(۱) گل اگرچه هست بس صاحب‌جمال

حسن او در هفته‌ای گیرد ذوال

(۲) هر یکی بینا شود بر غدر خویش

باز یابد در حقیقت سدر خویش

(۳) بعد از این وادی استقنا بود

نه درو دعوی و نه معنا بود

(۴) چون فروآیی به وادی طلب

پیش آید هر زمانی صد تعب

۲۱۳- در عبارت زیر، چند نقش «تبعی» وجود دارد؟

«هدهد گفت: ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریار است. نامش سیمرغ است و در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، بر درختی بلند آشیان دارد.»

(۱) دو

(۲) سه

(۳) چهار

(۴) پنج

۲۱۴- جمله هسته یا پایه در جمله مرکب، در کدام گزینه به‌درستی مشخص نشده است؟

(۱) چون دیدم به خوبی از عهده وظایف مقرر خود برمی‌آید، قلباً خیلی مسرور شدم. (جمله پایه: قلباً خیلی مسرور شدم)

(۲) اگر چشمم احیاناً تو چشمش می‌افتاد، با همان زبان بی‌زبانی نگاه، حقش را کف دستش می‌گذاشتم. (جمله پایه: با همان زبان بی‌زبانی نگاه، حقش را کف دستش می‌گذاشتم.)

(۳) چون بود کاکلیم ما را شاه نیست؟ / بیش از این بی‌شاه بودن راه نیست (جمله پایه: بیش از این بی‌شاه بودن راه نیست)

(۴) عاشق آن باشد که چون آتش بود / گرم‌رو، سوزنده و سرکش بود (جمله پایه: عاشق آن باشد)

۲۱۵- هریک از موارد زیر به‌ترتیب تعریف نمادین برای کدام شخصیت در داستان «سی مرغ و سیمرغ» است؟

- نماد خدا و معشوق

- نماد سالکان و روندگان در راه

- نماد راهنما و مرشد

- نماد انسان‌های گرفتار عشق زمینی یا عاشق معشوق غیر حقیقی

- نماد عاشقان و زاهدانی که طمع بهشت دارند

- نماد انسان‌های مقام‌دوست و دنیاپرست

(۱) سیمرغ، مرغان، هدهد، بلبل، طاووس، باز شکاری

(۲) هدهد، طاووس، هدهد، گل، مرغان، مار

(۳) سیمرغ، طاووس، هدهد، گل، مرغان، مار

(۴) هدهد، مرغان، سیمرغ، بلبل، طاووس، باز شکاری

۲۱۶- در کدام بیت، هر دو آرایه «تشبیه» و «تلمیح» به کار رفته است؟

- (۱) بعد از این وادی عشق آید پدید غرق آتش شد کسی کانجا رسید
(۲) هر که داند گفت با خورشید راز کی تواند ماند با یک ذره باز؟
(۳) عاشق آن باشد که چون آتش بود گرمرو، سوزنده و سرکش بود
(۴) ز نیرنگ هوا و از فریب آذخانی دلت خلد است خالی ساز از طاووس و شیطان

۲۱۷- مفهوم کدام کنایه مشخص شده نادرست آمده است؟

- (۱) حالا دیگر مصطفی در خوش‌زبانی نوک جمع را چیده بود (بر جمع مسلط شده بود).
(۲) دیدم توطئه ما دارد می‌ماسد (نقشه ما دارد عملی می‌شود).
(۳) یکی که کباده شعر و ادب می‌کشید جلو رفته جبهه شاعر را بوسید (ادعای شعر و شاعری داشت).
(۴) مابقی را نقداً خط بکش و بگذار سماق بکند (هر چه می‌خواهند فکر کنند).

۲۱۸- مفهوم ابیات زیر به ترتیب مربوط به کدام وادی‌های عرفان است؟

- (الف) وصلت آن کس یافت کز خود شد فنا هر که فانی شد ز خود، مردانه‌ای است
(ب) دل چه بندی در این سرای مجاز همت پست کی رسد به فراز
(ج) چشم بگشا به گلستان و ببین جلو آب صاف در گل و خار
(د) روی‌ها چون زین بیابان درکنند جمله سر از یک گریبان برکنند
(۱) فقر و فنا، معرفت، توحید، طلب (۲) توحید، معرفت، فقر و فنا، طلب
(۳) فقر و فنا، طلب، توحید، توحید (۴) توحید، طلب، معرفت، فقر و فنا

۲۱۹- کدام عبارت با این بیت ارتباط مفهومی دارد؟

- «گلّه ما را گلّه از گرگ نیست کاین همه بیداد، شبان می‌کند»

- (۱) تو شیرینی عروسی هم به دوستان نداده‌ای باید در این موقع درست جلوشان درآیی.
(۲) به من دخلی ندارد ماشاءالله هفت قرآن به میان پسرعموی خودت است.
(۳) مگر می‌خواهی آبروی خودت را بریزی؟ هرگز دیده نشده که نصف غاز سر سفره بیاورند.
(۴) یک بار دیگر به کلام بلندپایه «از ماست که بر ماست» ایمان آوردم.

۲۲۰- مفهوم کدام عبارت در مقابل آن درست آمده است؟

- (۱) می‌گویند انسان حیوانی است گوشت‌خوار ولی این مخلوقات عجیب گویا استخوان‌خور خلق شده بودند. (ذات مطلق انسانی)
(۲) با اوقات تلخ گفت: «این خیال را از سرت بیرون کن که محال است در میهمانی اول بعد از عروسی بگذارم از کسی چیز عاریه وارد این خانه بشود؛ مگر نمی‌دانی که شکوم ندارد و بچه اول می‌میرد؟» (تولد و مرگ انسان، تابع خواست و تقدیر الهی است).
(۳) ببین که شخصا تا خرخره خورده‌ام و اگر سرم را از تنم جدا کنید، یک لقمه دیگر هم نمی‌توانم بخورم ولو مائده آسمانی باشد. (نمی‌توان از فرمان الهی سر باز زد).
(۴) مهمان‌ها بدون تخلف، تمام و کمال دور میز حلقه زده در صرف کردن صیغه «بلعت» اهتمام تامی داشتند. (بسیار غذا خوردن مهمان‌ها)

۱۰ دقیقه

دین و زندگی ۳
نگاهی به تمدن جدید
درس ۱۲
صفحه ۱۴۳ تا ۱۵۳

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئول حوزه دریافت نمایید.

دین و زندگی ۳

۲۲۱- به چه دلیلی مبلغان مسیحی معتقد بودند که کودکان در بدو تولد باید غسل ویژه‌ای، یعنی «غسل تعمید» داده

شوند؟

(۱) چون از نظر آنان آدم در بهشت اولیه مرتکب گناه شده است و این گناه به فرزندان آدم نیز سرایت کرده و هر کسی با گناه اولیه به دنیا می‌آید.

(۲) برای این‌که طهارت در بدو تولد او را از هرگونه پلیدی دور می‌کند.

(۳) برای این‌که مورد آمرزش خدا قرار بگیرد و بتواند با قلب پاک وارد دین پدرانش شود.

(۴) زیرا کودکان با این کار رسماً به آیین پدرانش درمی‌آمدند.

۲۲۲- کدام گزینه در مورد ازدواج مسیحی نادرست است؟

(۱) پس از ازدواج امکان جدایی زن و شوهر نیست.

(۲) زن همانند مرد، حق مالکیت دارد.

(۳) کشیش‌ها حق ازدواج نداشتند.

(۴) آنان ازدواج را امری پست تلقی می‌کردند.

۲۲۳- ساختن اتاق ویژه‌ای در کلیسا در قرون وسطی با چه هدفی بود؟

(۱) عبادت و راز و نیاز با خدا

(۲) محل برگزاری ازدواج‌های مذهبی

(۳) محل مشورت کشیشان در مورد امور مذهبی

(۴) محل اعتراف و توبه کردن

۲۲۴- به ترتیب، ایجاد مکاتب و فرقه‌هایی به نام مکاتب عرفانی معلول چیست و به چه دلیلی نتیجه‌اش سردرگمی برای بشر خواهد بود؟

(۱) نیاز انسان غربی به معنویت - ناقص بودن

(۲) نیاز انسان غربی به معنویت - خاستگاه وحیانی نداشتن

(۳) آرمان‌گرایی انسان غربی به برقراری عدل و قسط - خاستگاه وحیانی نداشتن

(۴) آرمان‌گرایی انسان غربی به برقراری عدل و قسط - ناقص بودن

۲۲۵- جدی‌ترین آسیب مصرف‌زدگی در تمدن جدید کدام است و این موضوع تابع چیست؟

(۱) تخریب محیط‌زیست و استفاده بی‌حد و حصر از طبیعت - تسلط بشر بر طبیعت

(۲) تخریب محیط‌زیست و استفاده بی‌حد و حصر از طبیعت - تولید انبوه کالا

(۳) دگرگونی الگوی زندگی و دل مشغولی دائمی مردم به کالاهای گوناگون - تولید انبوه کالا

(۴) دگرگونی الگوی زندگی و دل مشغولی دائمی مردم به کالاهای گوناگون - تسلط بشر بر طبیعت

۲۲۶- این تصور که علم تجربی تنها رمز موفقیت و سعادت ملت‌هاست، نشانگر کدام پیامد منفی در تمدن جدید است و تحول زندگی در جهان امروز

نمایانگر کدام آثار مثبت تمدن جدید است؟

- (۱) علم‌زدگی - توانایی بهره‌مندی از طبیعت
- (۲) نابودی طبیعت - توانایی بهره‌مندی از طبیعت
- (۳) نابودی طبیعت - رشد سریع علم
- (۴) علم‌زدگی - رشد سریع علم

۲۲۷- خروج برخی از حکومت‌های استبدادی مورثی حاکم بر کشورهای اروپایی بازتاب کدام مورد است؟

- (۱) توجه به قانون
- (۲) مشارکت مردم در تشکیل حکومت
- (۳) عکس‌العمل در برابر حاکمیت نامطلوب کلیسا
- (۴) چاره‌جویی رهبران روشنفکر و دانشمندان

۲۲۸- تولید انبوه کالا در تمدن جدید، کدام اثر منفی را در حوزه عدل و قسط پدید آورد؟

- (۱) علم‌زدگی
- (۲) مصرف‌گرایی
- (۳) ظهور ظلم فراگیر و پدیده استعمار
- (۴) افزایش فاصله میان انسان‌های فقیر و غنی در جهان

۲۲۹- چه عاملی باعث شده است که تمدن جدید اروپا بیش‌ترین آسیب را به نهاد خانواده وارد کند؟

- (۱) استفاده ابزاری از زنان برای تبلیغ کالاهای سرمایه‌داران
- (۲) عدم توجه کافی به بُعد مادی و معنوی انسان‌ها
- (۳) نگاه مادی به انسان به‌ویژه در حوزه روابط زن و مرد
- (۴) رواج بی‌بندباری جنسی

۲۳۰- در میان غربیان جدید کدام امر معنا ندارد؟

- (۱) ضابطه و معیار مذهبی یا اخلاقی با منشأ الهی
- (۲) توجه به بعد مادی و معنوی انسان
- (۳) نگاه ویژه به جایگاه خانواده
- (۴) توجه به خانواده هسته‌ای و گسترده

زبان انگلیسی ۳

۱۰ دقیقه

Renewable Energy

درس ۳

صفحة ۸۳ تا ۸۸

PART A: Vocabulary and Grammar

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

231- Enough time ... to students so they can think carefully before answering complex exam questions.

1) must not give	2) must not be given
3) must be given	4) must give

232- The lessons learned from past mistakes ... when making serious decisions in the future.

1) should not be forgotten	2) should be forgotten
3) should forget	4) should not forget

233- ... inside the museum as long as visitors do not use flash or disturb others?

1) Photos can be taken	2) Can photos be taken
3) Can we be taken photos	4) We can take photos

234- The learning ... takes time and patience, especially when students are trying to understand new and difficult concepts.

1) resource	2) process
3) opinion	4) design

235- She ... the offer carefully before deciding whether to accept the new job in another city.

1) surrounded	2) considered
3) converted	4) absorbed

236- The two houses look very..., although they were built in different years by different construction companies.

1) visible	2) kinetic
3) practical	4) similar

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Economic circumstances also affect life expectancy as the most common measure to describe population health. Life expectancy in the wealthiest countries is longer than in the poorest areas. With a life expectancy of 85 years, Hong Kong leads the ranking of the 20 countries with the highest life expectancy as

of 2018. The country with the lowest life expectancy in 2018 is the Central African Republic. People from the Central African Republic born in 2018 can expect to live 53 years on average.

The gender differences in life expectancy are significant. Women tend to live several years longer than men. The average life expectancy worldwide of those born in 2020 suggests that women had an average life expectancy of 75 years at birth, while men were expected to live 70 years. According to a statistic by the World Health Organization (WHO), in 2013, a child born in a high-income household had an average life expectancy of 79 years at birth, whereas a child born in a low-income household was expected to live 62 years at birth. Therefore, the average life expectancy worldwide also depends on the income of the household people live in.

237- What does the paragraph before this passage most probably discuss?

- 1) Definition of life expectancy
- 2) Social changes influencing people's income
- 3) People's economic conditions in different countries
- 4) Another factor influencing life expectancy

238- The word "significant" in paragraph 2 is closest in meaning to

1) considerable	2) essential
3) unimportant	4) countless

239- Why has the author referred to a statistic by WHO in paragraph 2?

- 1) To provide an example for an earlier statement
- 2) To define a new term associated with people's life expectancy
- 3) To introduce another factor influencing life expectancy
- 4) To prove his earlier claims about factors influencing life expectancy

240- Which of the following has NOT been mentioned in the passage as a factor influencing life expectancy?

- 1) Economic conditions of the country in which one lives
- 2) Health condition of the country in which one lives
- 3) Income of the family in which one is born and raised
- 4) One's gender

کتاب‌های آیة انسانیت را

پیماهای تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

Telegram: @konkur_in

دفترچه سؤال [?]

فرهنگیان

(همه رشته‌ها)

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّی)

۲۸ فروردین ماه ۱۴۰۵

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
تعلیم و تربیت اسلامی	۲۰	۲۵۱ - ۲۷۰	۲۰
هوش و استعداد معلّی	۲۰	۲۷۱ - ۲۹۰	۴۰
جمع دروس	۴۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

تعلیم و تربیت اسلامی	مرتضی محسنی کبیر، یاسین ساعدی، حامد کریمی، فردین سماقی، میثم هاشمی، محمد رضایی‌نقا
هوش و استعداد معلّی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی، فاطمه راسخ، حمید گنجی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	مسئول دفترچه	گروه ویراستاری	مسئول درس‌های مستندسازی	ویراستاران مستندسازی
تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی	حامد کریمی	محمدفرحان فخراین	سجاد حقیقی‌پور	سیدمجتبی رضازاده علی ابراهیمی آرائی
هوش و استعداد معلّی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی		فاطمه راسخ	علیرضا همایون‌خواه	پریا اقبالی، بیتا مرادی

مدیر گروه	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر، محیا اصغری، مسئول دفترچه، علیرضا همایون‌خواه
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	معصومه روحانیان

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

تعلیم و تربیت اسلامی

سؤالات مشترک همه رشته‌ها

۲۰ دقیقه

دین و زندگی ۱ (سایر رشته‌ها به جز انسانی)

درس ۸ تا ۱۲: آهنگ سفر، دوستی با خدا، یاری از نماز و روزه، فضیلت آراستگی، زیبایی پوشیدگی
صفحه ۹۸ تا صفحه ۱۵۲

دین و زندگی ۱ (انسانی)

درس ۹ تا ۱۴: آهنگ سفر، اعتماد بر او، دوستی با خدا، یاری از نماز و روزه، فضیلت آراستگی، زیبایی پوشیدگی
صفحه ۹۶ تا صفحه ۱۵۸

دین و زندگی ۲ (سایر رشته‌ها به جز انسانی)

درس های ۱۱ و ۱۲: عزت نفس، پیوند مقدس
صفحه ۱۳۸ تا صفحه ۱۵۸

دین و زندگی ۲ (انسانی)

درس های ۱۶ تا ۱۸: عزت نفس، زمینه‌های پیوند، پیوند مقدس
صفحه ۱۹۶ تا صفحه ۲۳۰

مهارت معلمی (همه رشته‌ها)

فصل دوم: صفات معلم، فصل سوم: وظایف معلم
صفحه ۱۵ تا صفحه ۱۱۶

۲۵۱- علت انحراف کسانی که مصداق آیه شریفه «وَلَوْ كُنَّا كَالْأَنْعَامِ لَبُلَّ هَمُّ أَضَلُّ: آن‌ها مثل حیوانات هستند، بلکه

پست‌تر» در کدام عبارت قرآنی تجلی دارد؟

(۱) «وَلَوْ كُنَّا كَالْكَافِرِينَ» (۲) «وَلَوْ كُنَّا كَالْغَافِلِينَ»

(۳) «وَلَوْ كُنَّا كَالْمُتَّارِ» (۴) «وَلَوْ كُنَّا كَالْخَاسِرِينَ»

۲۵۲- به ترتیب، کدام عبارت قرآنی بیانگر تحقیرشدن انبیا (ع) برای دفاع از حق و ایستادن با شهامت بر موضع

حق است و سرنوشت چه کسی نمونه‌ای از شهامت در راه حفظ ارزش‌ها و گذشتن از جان و مال است؟

(۱) «أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ» - ابن سکیت

(۲) «أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ» - کاظم ساروقی

(۳) «إِنِّكَ لَمَجْنُونٌ» - کاظم ساروقی

(۴) «إِنِّكَ لَمَجْنُونٌ» - ابن سکیت

۲۵۳- در آیات ۱ تا ۳ سورة الرَّحْمَنِ، خداوند به ترتیب، چه مراحل را مطرح می‌نماید و این نحوه بیان چه

پیامی را به مخاطب منتقل می‌کند؟

(۱) تعلیم قرآن سپس خلقت انسان - معلّمی کار انبیا است.

(۲) خلقت انسان سپس تعلیم قرآن - علم و فرهنگ، بالاترین ارزش را دارد.

(۳) تعلیم قرآن سپس خلقت انسان - علم و فرهنگ، بالاترین ارزش را دارد.

(۴) خلقت انسان سپس تعلیم قرآن - معلّمی کار انبیا است.

۲۵۴- پیرامون آیه شریفه «لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ» چه تعداد از موارد زیر صحیح بیان شده است؟

الف) «رئوف» و «رحیم» که از اسماء خداوند است، از بین پیامبران، تنها به پیامبر اکرم (ص) اطلاق شده است.

ب) اوج محبت پیامبر (ص) که خود عاملی برای جذب مردم بود، از جمله «عزیز علیه ما عنتّم» برداشت می‌گردد.

ج) پیامبر (ص) برای هدایت و تبلیغ دین، شور و عشق فراوانی داشتند.

د) برخورداری از سوز و حرص و محبت‌کردن، از صفات مؤثر برای تربیت مترقی است.

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۲۵۵- بهترین معیارهای سنجش ما برای اینکه بدانیم نتیجه درس‌خواندن‌ها و درس‌دادن‌هایمان چگونه بوده است، در کدام گزینه به صورت کامل ذکر شده است؟

(۱) قرآن کریم - صحیفه سجاده - پرسشنامه‌های روانشناسی

(۲) نهج البلاغه - صحیفه سجاده - پرسشنامه‌های روانشناسی

(۳) نهج البلاغه - مراجعه به مرجع تقلید - روایات

(۴) قرآن کریم - نهج البلاغه - روایات

۲۵۶- کدام آیه، روایت‌گر بصیرت‌افزایی معلم، افزون بر علم‌افزایی وی بر شاگردان خود است؟

(۱) «أَشَدُّ بِهِ أَزْرَى» (۲) «يَهْدِي إِلَى الرَّشَدِ»

(۳) «قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ» (۴) «إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا»

۲۵۷- به ترتیب، بر اساس آیه ۴۰ سورة بقره، وفا کردن خداوند به پیمان خویش، معلول چیست و چرا یکی از بهترین زمان‌های محاسبه برنامه سالانه خود، شب‌های قدر ماه مبارک رمضان است؟

(۱) به پیمانی که با خداوند بسته‌ایم، وفا کنیم. - زیرا شامل خیر و برکت خداوند در آخرت می‌شویم.

(۲) سوگند و پیمان‌های خود را به بهای اندک نفروسیم. - زیرا شامل خیر و برکت خداوند در آخرت می‌شویم.

(۳) سوگند و پیمان‌های خود را به بهای اندک نفروسیم. - تا بتوانیم بر اساس آن، تصمیمات بهتری برای آینده بگیریم.

(۴) به پیمانی که با خداوند بسته‌ایم، وفا کنیم. - تا بتوانیم بر اساس آن، تصمیمات بهتری برای آینده بگیریم.

۲۵۸- برخورد و تقابل محبتان و مخالفان حق، در کدام یک از آیات زیر نمایان شده است؟

(۱) «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَندَادًا»

(۲) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ»

(۳) «إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ»

(۴) «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي»

۲۵۹- روزه‌داری چگونه موجب آسان‌تر شدن عمل به دستورات الهی توسط انسان می‌شود؟

(۱) با تقویت عزت نفس در انسان

(۲) با تقویت گام‌های موفقیت به‌سوی برترین هدف زندگی

(۳) با تقویت تقوا در وجود انسان

(۴) با رفع موانع بیرونی در انسان

۲۶۰- به‌ترتیب، پیامد «کوشیدن در انجام به موقع نماز» و «رعایت شرط غصبی نبودن لباس و مکان نمازگزار» در کدام گزینه ذکر شده است؟

(۱) دور کردن بی‌نظمی از زندگی خود - کمتر شدن آلودگی‌های ظاهری ما

(۲) دور کردن بی‌نظمی از زندگی خود - کمتر متمایل شدن به کسب درآمد از راه حرام

(۳) دور شدن از گناهان و مکروهات - کمتر شدن آلودگی‌های ظاهری ما

(۴) دور شدن از گناهان و مکروهات - کمتر متمایل شدن به کسب درآمد از راه حرام

۲۶۱- به‌ترتیب، دلیل تفاوت پوشش امام صادق (ع) با پیامبر (ص) چه بوده و چرا عفاف در زنان و دختران ارزش بیشتری دارد؟

(۱) تفاوت فرهنگی مردم زمان امام صادق (ع) با زمان پیامبر (ص) - زیرا زن مظهر جمال و زیبایی درونی و هم ظاهری است.

(۲) تفاوت فرهنگی مردم زمان امام صادق (ع) با زمان پیامبر (ص) - زیرا خداوند زنان را بیش از مردان به نعمت زیبایی آراسته است.

(۳) تمایز وضع زندگی مردم زمان امام صادق (ع) با زمان پیامبر (ص) - زیرا خداوند زنان را بیش از مردان به نعمت زیبایی آراسته است.

(۴) تمایز وضع زندگی مردم زمان امام صادق (ع) با زمان پیامبر (ص) - زیرا زن مظهر جمال و زیبایی درونی و هم ظاهری است.

۲۶۲- کدام گزینه درست است؟

(۱) پیامبر (ص) مردان و زنان را به کوتاه کردن ناخن سفارش داده است.

(۲) پیامبر (ص) مردان و زنان را به بلند گذاشتن ناخن سفارش داده است.

(۳) پیامبر (ص) صرفاً زنان را به بلند گذاشتن ناخن سفارش داده است.

(۴) پیامبر (ص) صرفاً زنان را به کوتاه کردن ناخن سفارش داده است.

۲۶۳- به‌ترتیب، چگونگی و نوع پوشش، تابع چه امری است و لازمه دین‌داری از دیدگاه ادیان الهی چیست؟

(۱) آداب و رسوم ملت‌ها و اقوام - تزکیه نفس

(۲) دستورات الهی - آراستگی

(۳) آداب و رسوم ملت‌ها و اقوام - پوشش

(۴) دستورات الهی - تقوا

۲۶۴- به‌ترتیب، موارد «مهم‌ترین معیار همسر شایسته از دیدگاه قرآن» و «ابتدایی‌ترین زمینه ازدواج» در کدام گزینه به‌درستی ذکر شده است؟

(۱) خانواده‌دار بودن - نیاز جنسی

(۲) با ایمان بودن - نیاز جنسی

(۳) خانواده‌دار بودن - انس با همسر

(۴) با ایمان بودن - انس با همسر

۲۶۵- از دیدگاه دین مبین اسلام، اگر عقدی به زور انجام گیرد ... است و ... ندارد و امر ضروری برای ازدواج ... است.

(۱) باطل - مقبولیت - رضایت کامل دختر و پسر

(۲) حرام - مشروعیت - رضایت پدر برای ازدواج دختر و پسر

(۳) حرام - مقبولیت - رضایت پدر برای ازدواج دختر و پسر

(۴) باطل - مشروعیت - رضایت کامل دختر و پسر

۲۶۶- از دیدگاه پیشوایان دین، پدران و مادران چگونه می‌توانند شرایط لازم را برای ازدواج فرزندانشان فراهم کنند؟

(۱) برگزاری جلسات آشنایی حضوری بین دختر و پسر قبل از ازدواج

(۲) فراهم کردن تمامی امکانات لازم

(۳) کنار گذاشتن رسوم غلط

(۴) همدل و همراه شدن با فرزندان در هر زمینه

- ۲۶۷- قرآن کریم چه توصیه‌ای برای دختران و پسران، قبل از ازدواج، بیان نموده است؟
- (۱) ایمان داشته باشند تا خداوند به بهترین صورت، زندگی آنان را سامان دهد.
 - (۲) عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت، زندگی آنان را سامان دهد.
 - (۳) عفاف پیشه کنند تا خداوند رزق و روزی آنان را به بهترین شکل، توسعه دهد.
 - (۴) ایمان داشته باشند تا خداوند رزق و روزی آنان را به بهترین شکل، توسعه دهد.

سؤالات همه رشته‌ها به جز انسانی

۲۶۸- هر کدام از موارد ذیل، بیان‌کننده کدام یک از اهداف ازدواج است؟

- تجربه مسئولیت‌پذیری
 - مهر و عشق به همسر و فرزندان
 - ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم‌بخش وحدت روحی آنان
 - (۱) رشد اخلاقی و معنوی - انس با همسر - رشد و پرورش فرزندان
 - (۲) انس با همسر - رشد و پرورش فرزندان - انس با همسر
 - (۳) انس با همسر و فرزندان - رشد اخلاقی و معنوی - انس با همسر
 - (۴) رشد اخلاقی و معنوی - رشد اخلاقی و معنوی - رشد و پرورش فرزندان
- ۲۶۹- هدف مشترکی که خداوند در میان زنان و مردان قرار داده تا با بهره‌گیری از ویژگی‌های فطری به آن برسند، کدام مورد است و طبق کلام معصومین (ع)، شکل‌گیری کدام صفت در وجود انسان، مانع بسیاری از زشتی‌ها می‌شود؟
- (۱) قرب الهی و بهشت جاوید - غیرت
 - (۲) رستگاری دنیوی و اخروی - عزت
 - (۳) رستگاری دنیوی و اخروی - غیرت
 - (۴) قرب الهی و بهشت جاوید - عزت
- ۲۷۰- به ترتیب، پس از کدام مرحله است که وقتی انسان در برابر ستمگران و قدرتمندان قرار گرفت، زیر بار ذلت می‌رود و تسلیم خواسته‌های آن‌ها می‌شود و تعبیر «چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است» از پیامبر اکرم (ص) شامل چه کسانی است؟
- (۱) انسانی که به هوی و هوس پاسخ مثبت می‌دهد و تسلیم می‌شود، قدم در وادی ذلت گذاشته و از راه رشد باز می‌ماند. - جوان و نوجوان
 - (۲) انسانی که در زندگی فردی خود، توانایی قدرت و تصمیم‌گیری در شرایط سخت و دشوار را ندارد. - جوان و نوجوان
 - (۳) انسانی که در زندگی فردی خود، توانایی قدرت و تصمیم‌گیری در شرایط سخت و دشوار را ندارد. - کودک و خردسال
 - (۴) انسانی که به هوی و هوس پاسخ مثبت می‌دهد و تسلیم می‌شود، قدم در وادی ذلت گذاشته و از راه رشد باز می‌ماند. - کودک و خردسال

سؤالات ویژه رشته انسانی

۲۶۸- آیه شریفه «أليس الله بكاف عبده» با کدام عبارت قرآنی هم‌آوایی دارد و آیه شریفه «و من يتوكل على الله فهو حسبه إن الله بالغ امره»، مؤید کدام مورد است؟

- (۱) «و هو خير لكم» - حقیقت توکل به خداوند
 - (۲) «و هو خير لكم» - شرایط توکل حقیقی به خداوند
 - (۳) «قل حسبى الله» - شرایط توکل حقیقی به خداوند
 - (۴) «قل حسبى الله» - حقیقت توکل به خداوند
- ۲۶۹- به ترتیب، چرا در دوره نوجوانی و جوانی، نیاز شدیدتری به توکل و اعتماد بر خدا حس می‌شود و پیامبر (ص) مردمی را که اهل کار و فعالیت نبودند و صرفاً توکل می‌کردند، چگونه خطاب کرد؟
- (۱) جوان و نوجوان معمولاً شجاعت روحی بالایی دارد و دست و پای وجودش چندان به رشته‌های دنیایی بسته نشده است. - ظلم‌کننده به خود
 - (۲) چون جوان و نوجوان در این دوره در اوج هوی و هوس است و امکان لغزش به گناه بالاست. - سربار دیگران
 - (۳) چون جوان و نوجوان در این دوره در اوج هوی و هوس است و امکان لغزش به گناه بالاست. - ظلم‌کننده به خود
 - (۴) جوان و نوجوان معمولاً شجاعت روحی بالایی دارد و دست و پای وجودش چندان به رشته‌های دنیایی بسته نشده است. - سربار دیگران
- ۲۷۰- در چه صورت خداوند کارهای ما را به بهترین وجه، چاره خواهد کرد و آن چیزی را که حقیقتاً به نفع ماست، پیش خواهد آورد؟
- (۱) توکل کردن قلبی انسان بر خدا و او را تکیه‌گاه خود دیدن
 - (۲) حرکت کردن در مسیر حق با ذکر و یاد خدا و سرلوحه زندگی خود قراردادن جهاد در راه خدا
 - (۳) هموارساختن راه رستگاری خویش با دستگیری از محرومان و مستضعفان
 - (۴) با شرکت در مراسمات مذهبی و کمک کردن به هدایت مردم جامعه

هوش و استعداد معلّی: همه رشته‌ها

۴۰ دقیقه

* بر اساس متن زیر به دو پرسش بعدی پاسخ دهید.

جنگ سرد، دوره‌ای از تنش‌های ژئوپلیتیک بین ایالات متحده و اتحاد جماهیر شوروی و متحدانشان پس از جنگ جهانی دوم بود که از اواسط دهه ۱۹۴۰ تا اوایل دهه ۱۹۹۰ ادامه یافت. این جنگ بیشتر به شکل رقابت ایدئولوژیک، مسابقه تسلیحاتی به‌ویژه هسته‌ای، جنگ‌های نیابتی در سراسر جهان و رقابت فضایی نمود پیدا کرد و هیچ درگیری نظامی مستقیمی بین دو ابرقدرت اصلی رخ نداد. پایان جنگ سرد با فروپاشی دیوار برلین در سال ۱۹۸۹ و انحلال اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱ رقم خورد و نظم جهانی را به طور اساسی تغییر داد.

۲۷۱- اصطلاح «جنگ‌های نیابتی» در دوران جنگ سرد چگونه با گزاره «هیچ درگیری نظامی مستقیمی بین دو ابرقدرت اصلی رخ نداد» سازگار است؟

(۱) جنگ‌های نیابتی اصلاً درگیری نظامی محسوب نمی‌شدند.

(۲) ابرقدرت‌ها مستقیماً با هم نمی‌جنگیدند، بلکه از قدرت‌های کوچک‌تر در مناطق مختلف حمایت می‌کردند تا به نیابت از آن‌ها بجنگند.

(۳) درگیری مستقیم بین دو ابرقدرت دوران جنگ سرد، تنها در حوزه فضایی و آن هم صرفاً یک بار رخ داده است.

(۴) این دو گزاره متناقض هستند و ممکن نیست همزمان درست باشند، لذا متن به ویرایش نیاز دارد.

۲۷۲- طبق متن، کدام گزینه یکی از تغییرات اساسی در نظم جهانی پس از جنگ سرد بوده است؟

(۱) ظهور قدرت‌های جدیدی مانند چین و هند با عنوان ابرقدرت‌های اصلی

(۲) افزایش تنش‌های ایدئولوژیک بین شرق و غرب

(۳) تبدیل شدن ایالات متحده به تنها ابرقدرت موجود جهانی، تا مدتی

(۴) پایان یافتن رقابت تسلیحاتی هسته‌ای به طور کامل

* بر اساس متن زیر به دو پرسش بعدی پاسخ دهید.

سوگیری تأییدی، یکی از رایج‌ترین سوگیری‌های شناختی است که تمایل انسان به جست‌وجو، تفسیر و به خاطر سپردن اطلاعاتی را نشان می‌دهد که باورهای پیشین او را تأیید می‌کنند و اطلاعات متناقض را نادیده می‌گیرد یا رد می‌کند. این پدیده می‌تواند منجر به تقویت تعصبات، تصمیم‌گیری‌های نادرست و شکل‌گیری عقاید پایدار و مقاوم در برابر تغییر شود، حتی در مواجهه با شواهد متقن. در پژوهش‌های علمی و تحلیل‌های روزمره، شناخت این سوگیری برای دستیابی به عینیت و پرهیز از نتیجه‌گیری‌های شتاب‌زده حیاتی است. این سوگیری می‌تواند در حوزه‌های مختلف از جمله قضاوت‌های اجتماعی، سیاسی و حتی ارزیابی‌های پزشکی تأثیرگذار باشد.

۲۷۳- طبق متن بالا، کدام گزینه به معنای واژه «متقن» نزدیکتر است؟

(۲) کم

(۱) قطعی

(۴) محتمل

(۳) ناپایدار

۲۷۴- کدام شخص زیر دچار سوگیری تأیید نیست؟

(۱) شخصی که گمان می‌کند کشیدن سیگار مایه سلامتی است و به شخصیت‌های موفق در فیلم‌های سینمایی و سریال‌ها استناد می‌کند.

(۲) شخصی که گمان می‌کند زمین تخت است و گرد بودن سایه زمین روی ماه هنگام ماه‌گرفتگی را نشانه‌ای از فریب جهانی می‌داند.

(۳) شخصی که گمان می‌کند خوردن پنیر باعث کاهش توان ذهن است و از شدت علاقه به لبنیات، از خوردن آن پرهیز نمی‌کند.

(۴) شخصی که گمان می‌کند واکسن کرونا عامل بیماری‌های دیگری است و هر فرد بیمار شده را که واکسن زده است، هنگام بیماری، شاهد گفته‌های خود می‌گیرد.

۲۷۵- کدام بخش مشخص‌شده متن زیر نیاز به ویرایش دارد؟

حکیم عمر ختام، ریاضیدان، منجم و فیلسوفی بود که رباعیاتش، شهرتی عالمگیر یافت. او در اشعارش، تأملاتی عمیق درباره راز هستی، جبر و اختیار، گذر عمر و اغتنام فرصت را مطرح می‌کند. رباعیات ختام، با زبانی ساده اما در عین حال پرمغز و سرشار از شک و مسائل‌های فلسفی، هنوز هم پس از قرن‌ها، ذهن و دل هر خواننده‌ای را به چالش می‌کشد و به تفکر وامی‌دارد.

(۲) گذر عمر و اغتنام فرصت

(۱) تأملاتی عمیق درباره راز هستی

(۴) هیچ کدام

(۳) سرشار از شک و مسائل‌های فلسفی

۲۷۶- عمر ختیم در زمین و زمانی زندگی می‌کرد که علوم نقلی بر علوم عقلی اولویت یافته و سلجوقیان ترک‌نژاد حاکم ایران، تازه‌مسلمان شده و از معایب نودینان، دست‌کم این یکی را داشتند که غالباً از شدت افراط در زهد به گناه آلوده می‌شدند. در این دوران گاه حتی فلاسفه به نام‌مسلمانی و کفر متهم می‌شدند. پس می‌توان درک کرد چرا عمر ختیم که بیزاریش از زاهدان دروغین و مبارزه‌اش با ریاکارها چیزی کمتر از حافظ ندارد، از انتشار اشعارش که این جزم‌اندیشی‌ها را زیر سؤال می‌برد، پروا داشت.

(۱) اتهام کفر به فلاسفه، تا سال‌ها پس از ختیم ادامه داشته است.

(۲) حافظ به نفرت از مدعیان پارسایی و نبرد با متظاهران مشهور است.

(۳) سلجوقیان هرگز به شکل واقعی به دین اسلام گرایش نیافته‌اند.

(۴) نکوهش جزم‌اندیشی در شعر ختیم، بیشتر و آشکارتر از حافظ است.

۲۷۷- اگر ابیات زیر را برای ساخت یک حکایت کوتاه مرتب کنیم، کدام بیت دوم خواهد بود؟

الف) چو ملاح آمدش تا دست گیرد / مبدا کاندرا آن حالت بمیرد

ب) چنین خواندم که در دریای اعظم / به گردابی درافتادند با هم

ج) جوانی پاکباز پاکرو بود / که با پاکیزه‌رویی در کرو (قایق) بود

د) همی‌گفت از میان موج و تشویر / مرا بگذار و دست یار من گیر

(۲) ب

(۱) الف

(۴) د

(۳) ج

* نام پنج شهر «اهر، زنجان، کاشان، خوی، دزفول» را باید به شکلی کنار هم قرار دهیم که اولاً اهر و زنجان هرگز کنار هم نباشند و درثانی دزفول هرگز وسط نباشد. به دو سؤال بعدی بر اساس این داده‌ها پاسخ دهید.

۲۷۸- اگر کاشان دوم باشد و در کنار خوی، کدام مورد قطعاً درست است؟

(۲) زنجان قطعاً اول است.

(۱) اهر قطعاً اول است.

(۴) خوی قطعاً اول نیست.

(۳) دزفول قطعاً اول نیست.

۲۷۹- اگر اهر چهارم باشد و دزفول دوم نباشد، کدام مورد قطعاً درست است؟

(۲) اگر زنجان اول نباشد، دزفول پنجم نیست.

(۱) یا دزفول اول است یا زنجان.

(۴) اگر خوی اول باشد، کاشان سوم نیست.

(۳) خوی و کاشان ممکن است کنار هم باشند یا نباشند.

۲۸۰- در کیسه‌ای هجده مهره سفید و ده مهره سیاه بود که با چشم بسته، یکی از مهره‌ها را از آن خارج کرده، روی میز گذاشتیم. با همین چشمان بسته، یکی‌یکی، حداقل چند مهره دیگر از کیسه خارج کنیم و کنار مهره اولیه قرار دهیم که مطمئن شویم حداقل در یکی از مراحل، تعداد مهره‌های سفید بیرون آمده دقیقاً دو برابر تعداد مهره‌های سیاه بیرون آمده بوده است؟

(۲) نوزده

(۱) یازده

(۴) هرگز نمی‌توان مطمئن بود.

(۳) بیست‌وهفت

۲۸۱- چند عدد سه‌رقمی فرد هستند که مضرب ۵ باشد، ولی عددهای ۶ و ۷ در آن نباشد؟

(۴) ۶۵

(۳) ۵۶

(۲) ۴۲

(۱) ۲۴

۲۸۲- سه سال دیگر، مجموع سن لام و میم با سن نون برابر می‌شود، در حالی که اکنون سن نون برابر با حاصل جمع سن میم و دو برابر سن لام است. اگر سن نون دو برابر سن میم باشد، مجموع سن این سه نفر کدام است؟

(۴) ۲۷

(۳) ۲۴

(۲) ۲۱

(۱) ۱۸

۲۸۳- کاری که هشت کارگر یکسان با روزی شش ساعت کار در هشت روز به پایان می‌رسانند، پس از گذشت دو روز از شروع کار، به مدت چهار روز تعطیل شد. با روزی دوازده ساعت کار، چند کارگر باید به مجموعه اضافه کنیم تا کار در همان مدتی که از آغاز وعده داده شده بود تمام شود؟

(۴) ۱۲

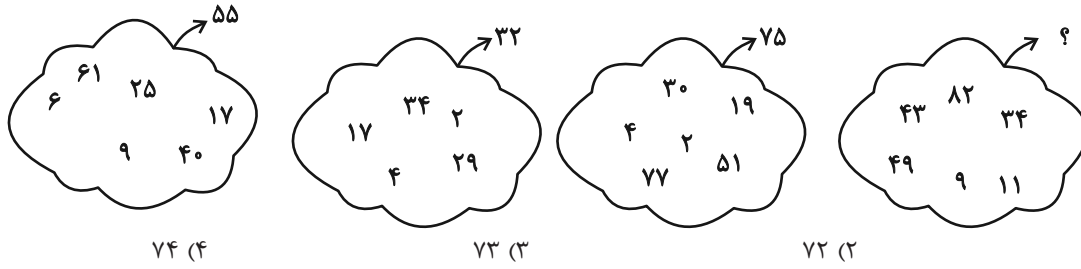
(۳) ۸

(۲) ۴

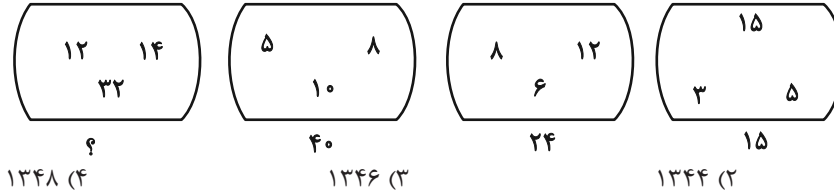
(۱) ۲

* در دو پرسش بعدی، عدد جایگزین علامت سؤال را در الگوهای داده شده انتخاب کنید.

-۲۸۴

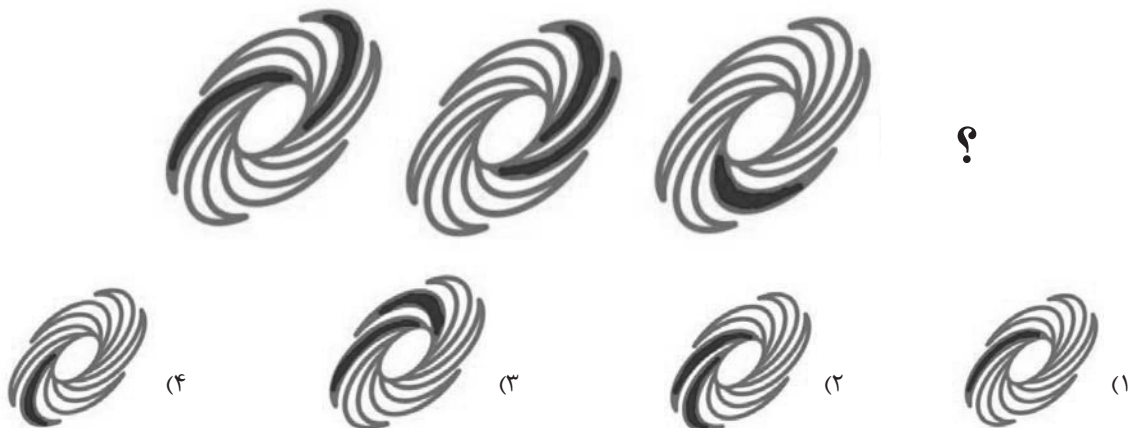

-۲۸۵

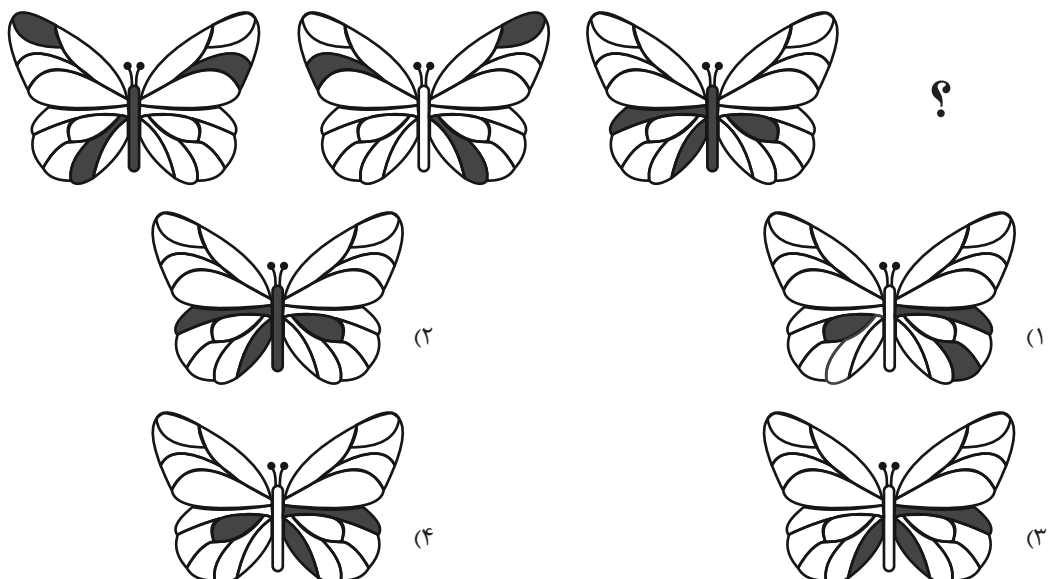

* در سه پرسش بعدی، شکل جایگزین علامت سؤال الگو را انتخاب کنید.

-۲۸۶

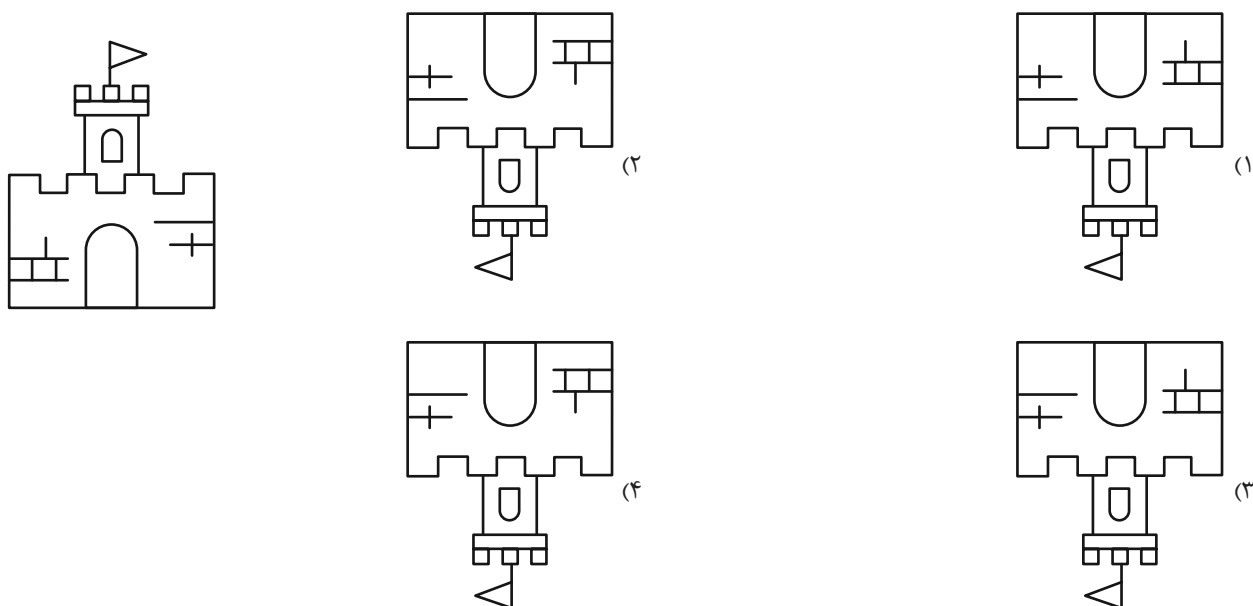

-۲۸۷

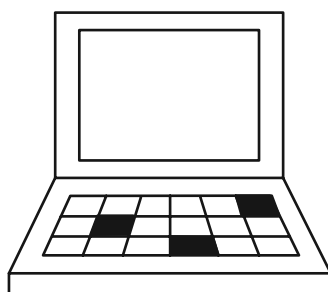

۲۸۹- کدام شکل دوران یافته شکل زیر است؟

۲۹۰- چند چهارضلعی در شکل زیر هست که حداقل در بخشی از حداقل یکی از ضلع‌های خود، و نه رأس‌ها، با هر سه چهارضلعی رنگ‌شده اشتراک داشته باشد؟

(۴) ۱۴

(۳) ۱۲

(۲) ۱۰

(۱) ۸

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲۸ فروردین ماه ۱۴۰۵

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	سامان اسپهرم، محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده جانی، احمد حسن زاده فرد، محمد حمیدی، امیر زراندوز، شکیب رجبی، علی شهرابی، پیمان طیار، سعید عزیز خانی، هادی فولادی، علی قهرمان زاده
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیر حسین اشتیری، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، امیر حسین سعیدی پور، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، علیرضا حیدری، امیر حسین خزایی، مریم خسروی دهنوی، الهام رضایی، یاسین ساعدی، فاطمه صفری، فاطمه قرببیان، سید آرش مرتضائی فر
عربی زبان قرآن	نوید امساک، ولی برجی، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، رضا راشدنیا، حسین رضائی، محمدرضا سوری، امیر حسین شکوری، امیر علی فردین، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی فرد، مرتضی کاظم شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح خواه
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی زاده، راضیه ابراهیمی نژاد، محمد ابوالحسنی، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، مریم خسروی دهنوی، یاسین ساعدی، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی نژاد، امیر محمد قلعه کاهی، علی معزی، فیروز نژاد نجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، مهدی ضیائی، احسان عالی نژاد، مهسا عفتی، مهدی کاردان، محمد حسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عرشیا محمدی	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: مهسا محمدنیا، معصومه صنعت کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی فرهاد علی نژاد	سید علیرضا احمدی فرهاد علی نژاد	زهره توکلی	مسئول درس: فریبا رنوفی ویراستار: محسن جمشیدی، زهرا شمسانی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	—	مسئول درس: سجاد حقیقی پور ویراستار: سید مجتبی رضازاده
عربی زبان قرآن	احسان کلاته عربی	سید محمدعلی مرتضوی	—	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: زهرا شمسانی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	علیرضا سالمی	مسئول درس: محمد صدرا پنجه پور ویراستار: محمد حسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی نژاد	فرهاد علی نژاد	امیر محمد قلعه کاهی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمد حسین صادق پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی پور ویراستار: سید مجتبی رضازاده

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

ریاضی و آمار (۳)

۱- گزینه «۳»

(سعیر عزیزقانی)

اگر عدد مورد نظر را برابر x فرض کنیم با توجه به صورت سؤال داریم:

$$\sqrt[5]{x} = +\sqrt[4]{x}$$

در تساوی بالا فقط مقادیری جایگزین x می شود که نامنفی باشند (اعدادزیر رادیکال با فرجه زوج نامنفی هستند) بنابراین $x = 0, 1$ قبول هستند.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه های ۱۷ تا ۱۹)

۲- گزینه «۲»

(مهمر ممیری)

با ساده کردن تساوی داده شده، داریم:

$$\left(\frac{g^{-0.5}}{g^{0.25}}\right)^{-2} = \left(\frac{\frac{1}{g^2}}{\frac{1}{g^4}}\right)^{-2} = \left(g^{\frac{1}{2}-\frac{1}{4}}\right)^{-2}$$

$$= \left(g^{-\frac{3}{4}}\right)^{-2} = g^{\left(-\frac{3}{4}\right) \times (-2)} = g^{\frac{6}{4}} = g^{\frac{3}{2}}$$

$$g^{\frac{3}{2}} = 8 \Rightarrow \left(g^{\frac{3}{2}}\right)^{\frac{2}{3}} = 8^{\frac{2}{3}}$$

حال داریم:

$$\Rightarrow g = (2^3)^{\frac{2}{3}} = 2^2 = 4$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه های ۱۹ تا ۹۴)

۳- گزینه «۳»

(ابوالفضل بقری)

با ساده کردن عبارت داده شده، داریم:

$$\frac{\left(m^{-\frac{7}{3}} \times n^{-1}\right)^3 \times \left(m^{21} \times n^9\right)^{\frac{1}{3}}}{mn}$$

$$= \frac{\left(m^{-\frac{7}{3}}\right)^3 \times \left(n^{-1}\right)^3 \times \left(m^{21}\right)^{\frac{1}{3}} \times \left(n^9\right)^{\frac{1}{3}}}{mn}$$

$$= \frac{m^{-7} \times n^{-3} \times m^7 \times n^3}{mn} = \frac{m^0 \times n^0}{mn} = \frac{1 \times 1}{mn} = \frac{1}{mn}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه های ۱۹ تا ۹۴)

۴- گزینه «۱»

(امیر زراندوز)

در تساوی داده شده، داریم:

$$\frac{1}{\frac{1}{3} \times 3^4 (2x-1)} = 3^{\frac{2}{3} \left(\frac{x}{3}\right)}$$

$$\Rightarrow 3^{\frac{x}{2}} \times 3^{\frac{1}{2} (8x-4)} = 3^{\frac{2x}{3}}$$

$$\Rightarrow 3^{\left(\frac{x}{2} + 4x - 2\right)} = 3^{\frac{2x}{3}}$$

با توجه به اینکه پایه های دو طرف تساوی برابرند، داریم:

$$\Rightarrow \frac{-x}{2} + 4x - 2 = \frac{2x}{3} \xrightarrow{\text{ضرب جملات در ۶}} -3x + 24x - 12 = 4x$$

$$\Rightarrow 41x = 12 \Rightarrow x = \frac{12}{41} \Rightarrow x = \frac{12}{41} \xrightarrow{\text{معکوس}} \frac{41}{12}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه های ۱۹ تا ۹۴)

۵- گزینه «۱»

(هاری فولاری)

می دانیم حجم کره از رابطه $V = \frac{4}{3}\pi r^3$ بدست می آید. چون $\frac{16\pi}{3}$ نصفحجم کره را پُر کرده، بنابراین حجم منبع برابر $2 \times \frac{16\pi}{3}$ است. شعاع منبع را به دست می آوریم.

$$\frac{4}{3}\pi r^3 = \frac{32\pi}{3} \Rightarrow r^3 = 8 \Rightarrow r = 2$$

حال در منبع دوم شعاع ۲ برابر شده است، یعنی $r' = 2 \times 2 = 4$

باید ببینیم چه کسری از حجم این منبع با شعاع ۴ واحد است.

$$\frac{\frac{16\pi}{3}}{\frac{4}{3}\pi \times (4)^3} \times 100 = \frac{\frac{16\pi}{3}}{\frac{4}{3}\pi \times 64} \times 100 = \frac{1}{16} \times 100 = 6.25\%$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه ۹۴)

۶- گزینه «۴»

(علی شهبازی)

ریشه های دوم ۶۴ برابر است با:

$$a = \pm \sqrt{64} = \pm 8$$

ریشه های ششم ۶۴ برابر است با:

$$b = \pm \sqrt[6]{64} = \pm 2$$

حداکثر مقدار $a - b$ به ازای $a = 8$ و $b = -2$ بدست می آید:

$$8 - (-2) = 10$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه های ۱۶ تا ۹۳)

۷- گزینه «۴»

(علی شعرابی)

$$0.75 = \frac{3}{4}, 1\frac{1}{3} = \frac{4}{3}$$

$$\left(\frac{3}{4}\right)^{x-1} = \left(\frac{3}{4}\right)^2 \times \left(\frac{4}{3}\right)^{2x}$$

$$\Rightarrow \left(\frac{3}{4}\right)^{x-1} = \left(\frac{3}{4}\right)^2 \times \left(\frac{3}{4}\right)^{-2x} \Rightarrow \left(\frac{3}{4}\right)^{x-1} = \left(\frac{3}{4}\right)^{2-2x}$$

$$\Rightarrow x-1=2-2x \Rightarrow 3x=3 \Rightarrow x=1$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۸۷ تا ۹۳)

۸- گزینه «۱»

(علی شعرابی)

عبارت تشکیل دهنده a را ساده می‌کنیم:

$$\sqrt[5]{125}\sqrt{5} = \sqrt[5]{5^3 \times 5^2} = \sqrt[5]{5^5} = 5^1 = 5^{0/5}$$

$$(45)^{-1/5} = (3^2 \times 5)^{-1/5} = (3^2)^{-1/5} \times 5^{-1/5} = 3^{-3/5} \times 5^{-1/5}$$

a را ساده می‌کنیم:

$$a = \sqrt[5]{125}\sqrt{5} \times (45)^{-1/5} = 5^{0/5} \times 3^{-3/5} \times 5^{-1/5}$$

$$= 5^{(0-1)/5} \times 3^{-3/5}$$

$$5^{-1} \times 3^{-3} = \frac{1}{5} \times \frac{1}{27} = \frac{1}{135}$$

پس:

$$\left(\frac{1}{15a}\right)^{-\frac{1}{2}} = \left(\frac{1}{15 \times \frac{1}{135}}\right)^{-\frac{1}{2}} = \left(\frac{1}{\frac{1}{9}}\right)^{-\frac{1}{2}} = 9^{-\frac{1}{2}}$$

$$= (3^2)^{-\frac{1}{2}} = 3^{-1} = \frac{1}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۸۷ تا ۹۳)

۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

عدد منفی ریشه چهارم ندارد، در گزینه «۳» داریم:

$$\sqrt[4]{-27} = \sqrt[4]{(-3)^3} = -3 \rightarrow$$

ریشه چهارم ندارد.

حاصل بقیه گزینه‌ها عددی مثبت است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۳)

۱۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور سراسری ۱۴۰۵)

$$\sqrt[3]{3 \times \sqrt[3]{72}} + \sqrt{3}(\sqrt{96} - \sqrt{12}) - \sqrt{162}$$

$$= \sqrt[3]{3 \times 72} + \sqrt{3} \times \sqrt{96} - \sqrt{3} \times \sqrt{12} - \sqrt{81 \times 2}$$

$$= \sqrt[3]{216} + \sqrt{3 \times 96} - \sqrt{3 \times 12} - \sqrt{9^2 \times 2}$$

$$= \sqrt[3]{6^3} + \sqrt{288} - \sqrt{36} - 9\sqrt{2}$$

$$= 6 + \sqrt{12^2 \times 2} - \sqrt{6^2} - 9\sqrt{2}$$

$$= 6 + 12\sqrt{2} - 6 - 9\sqrt{2} = 3\sqrt{2} = \sqrt{3^2 \times 2} = \sqrt{18}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۳)

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- گزینه «۳»

(علیرضا عبری)

در معادله $Ax^2 + Bx + C = 0$ ($\Delta > 0$) مجموع ریشه‌ها برابر است با:

$$S = \frac{-B}{A}$$

$$S = -\frac{-(b-2)}{1} = 10 \Rightarrow b-2=10$$

$$\Rightarrow b=12$$

پس معادله به صورت $x^2 - 10x + 24 = 0$ است.

اتحاد جمله مشترک

$$\rightarrow (x-4)(x-6) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x-4=0 \rightarrow x=4 \\ x-6=0 \rightarrow x=6 \end{cases}$$

ریشه بزرگتر

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۰، ۲۱ و ۲۷ تا ۳۲)

۱۲- گزینه «۳»

(علی قهرمان زاده)

$$\frac{x^2+5}{3} = \frac{3}{x^2+2} + 1$$

$$\Rightarrow \frac{x^2+5}{3} = \frac{3+x^2+2}{x^2+2}$$

$$\Rightarrow \frac{x^2+5}{3} = \frac{x^2+5}{x^2+2} \Rightarrow$$

صورت‌ها ساده می‌شوند.

$$\Rightarrow x^2+2=3 \Rightarrow x^2=1$$

$$\Rightarrow x=\pm 1$$

$$\Rightarrow \text{حاصل ضرب ریشه‌ها} = 1 \times (-1) = -1$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۸)

۱۳- گزینه «۴»

(امیر حسن زاده فر)

چون جواب معادله $x=2$ است، لذا در معادله صدق می‌کند، پس $x=2$ را جای گذاری می‌کنیم.

$$\frac{2-3}{2+1} - \frac{2}{2} = \frac{a^2}{2(2+1)} \Rightarrow -\frac{1}{3} - 1 = \frac{a^2}{6}$$

$$\Rightarrow \frac{a^2}{6} = -\frac{4}{3} \Rightarrow a^2 = -8$$

هیچ مقدار قابل قبولی وجود ندارد.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۱۴- گزینه «۴»

(سامان اسپهر)

نقطه برخورد با محور طول‌ها (محور x ها) همیشه عرضش صفر است، لذا $A(2,0)$ ، شیب خط $y=4x+8$ برابر ۴ است، پس شیب خط مورد نظر هم ۴ است. (چون گفته که دو خط موازی باشند)، پس:

$$y - y_0 = m(x - x_0) \xrightarrow{m=4, A(2,0)} y - 0 = 4(x - 2)$$

$$y = 4x - 8$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۱)

۱۵- گزینه «۳»

(پیمان طیار)

کافی است ضابطه دو سهمی را برابر قرار دهیم:

$$(2x-2)^2 + 1 = (x+1)^2 - 3$$

$$\Rightarrow 4x^2 - 8x + 4 + 1 = x^2 + 2x + 1 - 3$$

$$\Rightarrow 4x^2 - x^2 - 8x - 2x + 5 + 2 = 0 \Rightarrow 3x^2 - 10x + 7 = 0$$

$$\begin{cases} a=3 \\ b=-10 \Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac \Rightarrow 100 - 4(3)(7) = 16 \\ c=7 \end{cases}$$

$$\begin{cases} x_1 = \frac{10+4}{6} = \frac{14}{6} = \frac{7}{3} \\ x_2 = \frac{10-4}{6} = \frac{6}{6} = 1 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۶ تا ۷۰)

۱۶- گزینه «۱»

(شکیب ربی)

دمای هوای شهرهای استان برحسب سانتی‌گراد کمی فاصله‌ای است، زیرا اگر دمای یک شهر ۱۰ و دیگری ۲۰ درجه باشد. نمی‌توان گفت یکی ۲ برابر دیگری است وضعیت تأهل کیفی اسمی است زیرا ترتیب خاصی برای آن وجود ندارد. درآمد یک معلم یک عدد است که کمی نسبتی است و رتبه دانش‌آموزان مانند رتبه اول و رتبه دوم و ... یک ترتیب مشخص دارد، پس رتبه دانش‌آموزان کیفی ترتیبی است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۴)

۱۷- گزینه «۴»

(علی قورمان زاده)

چون داده‌ها همگی برابر و میانگین ۵ است، پس تمام داده‌ها ۵ هستند.

$$\Rightarrow m = 5$$

$$\xrightarrow{\text{جای‌گذاری}} \frac{2(5)}{5}, 4(5) - 2, 5(5), 1 + 5, 3(5) + 2$$

به ترتیب:

$$2, 6, 17, 18, 25$$

$$\text{میانها} = Q_2 = 17$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

۱۸- گزینه «۲»

(هاری فولادی)

می‌دانیم متغیر سوم در نمودار حبابی متناسب با مجذور شعاع دایره‌ها است، یعنی:

$$\frac{\text{متغیر سوم}}{\text{متغیر سوم}} = \left(\frac{r_A}{r_B}\right)^2 \Rightarrow \frac{36}{\text{متغیر سوم}} = \left(\frac{2r_B}{r_B}\right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{36}{\text{متغیر سوم}} = \frac{4}{1} \Rightarrow \text{متغیر سوم} = 9$$

$$\frac{\text{متغیر سوم}}{\text{متغیر سوم}} = \left(\frac{r_A}{r_C}\right)^2 \Rightarrow \frac{36}{\text{متغیر سوم}} = \left(\frac{2r_C}{r_C}\right)^2$$

$$\frac{36}{\text{متغیر سوم}} = \frac{9}{4}$$

$$\text{متغیر سوم} = 16$$

$$\text{اختلاف متغیر سوم } C, B = 16 - 9 = 7$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۳)

۱۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور سراسری ۹۹)

ابتدا داده‌ها را به ترتیب می‌نویسیم و چارک‌ها را مشخص می‌کنیم.

$$\begin{array}{ccccccc}
 9 & , & 10 & , & 12/5 & , & 13 \\
 & & & & \downarrow & & \downarrow \\
 & & & & Q_1=12/5 & & Q_2: \text{میانۀ} = \frac{12+14}{2} = 13/5 \\
 & & & & & & \downarrow \\
 & & & & & & 16 \\
 & & & & & & \downarrow \\
 & & & & & & Q_3=16
 \end{array}$$

داده‌های ابتدا و انتهای جعبه به ترتیب همان چارک اول و چارک سوم هستند که تفاضل آن‌ها برابر است با:

$$Q_3 - Q_1 = 16 - 12/5 = 3/5$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

۲۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

اگر تعداد متغیرها در یک نمودار راداری a باشد، زاویه بین نیم‌خط‌ها برابر با $\frac{360^\circ}{a}$ می‌شود که طبق سؤال برابر با $2a+6$ است، پس:

$$\begin{aligned}
 \frac{360^\circ}{a} &= 2a+6 \xrightarrow{\times a} 360 = 2a^2 + 6a \xrightarrow{+3} 120 = a^2 + 2a \\
 \Rightarrow a^2 + 2a - 120 &= 0 \Rightarrow a^2 + (12-10)a + 12 \times (-10) = 0 \\
 \Rightarrow (a-10)(a+12) &= 0 \\
 \Rightarrow \begin{cases} a-10=0 \Rightarrow a=10 \\ a+12=0 \Rightarrow a=-12 \end{cases} \text{ غ.ق. } (a>0)
 \end{aligned}$$

بنابراین $a=10$ است. اگر تعداد متغیرها $a+2=12$ باشد، زاویه بین نیم‌خط‌ها $\frac{360^\circ}{12} = 30^\circ$ می‌شود.

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

۲۱- گزینه «۲»

(امیرحسین اشتری)

موارد نادرست:

رایج‌ترین انواع شعر فارسی در این دوره، حماسی، مدحی و غنایی بود. آوردن موعظه و نصیحت در شعر فارسی از اوایل قرن چهارم متداول گردید و در این باب قطعه‌های کوتاهی سروده شد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۴۳)

۲۲- گزینه «۱»

(الحام ممدی)

شاهنامه ابومنصوری: این کتاب حدود سال ۳۴۶ قمری، به دست عده‌ای از دانشوران خراسان، نوشته شد. موضوع این کتاب، تاریخ گذشته ایران است؛ امروزه فقط چند صفحه‌ای از مقدمه آن باقی مانده است.

تاریخ بلعمی: ابوعلی بلعمی به دستور منصور بن نوح سامانی، مأموریت یافت که تاریخ مفصلی را که محمد بن جریر طبری آن را تحت عنوان «تاریخ الرسل و الملوك» به زبان عربی نوشته بود، به فارسی برگرداند. بلعمی هم‌زمان با ترجمه کتاب، اطلاعات دیگری راجع به تاریخ ایران به دست آورد و بر آن افزود و با حذف مطالبی از اصل تاریخ طبری، آن را به صورت تألیفی مستقل درآورد که به «تاریخ بلعمی» شهرت یافته است.

ترجمه تفسیر طبری: اصل تفسیر را «محمد بن جریر طبری» به زبان عربی نوشته است؛ اما جمعی از دانشمندان آن زمان، این کتاب را به فارسی برگرداندند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۲۳- گزینه «۴»

(مفسر اصغری)

عبارت اصلاح‌شده:

آثار ادبی منشور و منظوم زبان پهلوی از میان رفته است، ولی ترجمه عربی و فارسی بعضی از آنها مانند «کلیله و دمنه» و «هزار و یک شب» در دست است.

نکته: یادگار زیران در زمره آثار غیردینی است که رنگ دینی نیز دارد و به زبان پهلوی تألیف شده است. (ترجمه عربی از آن در دست نیست.)

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۲۴- گزینه «۱»

(عزیز الیاسی‌پور)

موارد «ب، ج، و» مربوط به سبک خراسانی هستند.

شعر سده‌های پنجم و ششم (سبک عراقی) از نظر سبک گویندگی و موضوع تنوع یافت. در این دوره برخی شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آن تأثیر پذیرفتند. بدبینی شاعران به دنیا و بریدن از آن از مضامین برجسته شعر این دوره است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲، ۶۳ و ۸۲)

۲۵- گزینه ۲»

(هومن نمازی)

این مورد مربوط به قلمرو ادبی نثر دوره معاصر است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۶ تا ۹۸)

۲۶- گزینه ۳»

(مجتبی قهراری)

در شعر سنتی این دوره تقلید از سبک عراقی و خراسانی و تمایل به آنها زیاد است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۲۷- گزینه ۳»

(عزیز الیاسی‌پور)

کاربرد فعل به شکل تاریخی در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» همی‌نماید

گزینه ۲» افتادی (در معنای «می‌افتاد») - نمودندی

گزینه ۴» درنپوشیدمی

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۴)

۲۸- گزینه ۲»

(سعیر یعفری)

سبک خراسانی: غالب واژه‌های بیت فارسی‌اند و برخی از آنها کهنه و مهجور (سازیده، برفرازیده).

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه ۱» فاصله‌گرفتن از عشق زمینی یکی از نشانه‌های فکری سبک شعر عراقی در سده‌های پنجم و ششم است. در این بیت عشق «زللی و ابدی» توصیف شده است.

گزینه ۳» سبک عراقی: ورود اصطلاحات عرفانی و رواج حس دینی

گزینه ۴» سبک عراقی: افزایش واژگان عربی (کرم، قوت، کفاف، قدر، مروت)

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲، ۶۳، ۸۲ و ۸۵)

۲۹- گزینه ۳»

(سعیر یعفری)

این عبارت از کلیله و دمنه انتخاب شده است که نخستین نمونه نثر فنی است.

تکنه: در نثر فنی آوردن آرایه‌های ادبی و امثال و اشعار دیده می‌شود، اما در عین حال متن خیلی دشوار نیست و زبان متن پیچیدگی کمتری نسبت به نثر مصنوع دارد.

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه ۱» نثر مرسل و ساده

گزینه ۲» نثر موزون (از کشف‌الاسرار میبیدی)

گزینه ۴» مصنوع (کاربرد واژگان و ترکیبات دشوار و پیچیدگی زبانی از ویژگی‌های این نوع نثر است).

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۵)

۳۰- گزینه ۴»

(سیرعلیرضا احمدی)

بیت گزینه ۴» دارای موازنه و فاقد تشبیه است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» جناس: دست و دوست / کنایه: دست شستن (رها کردن)

گزینه ۲» تلمیح: اشاره غیرمستقیم به ماجرای گریستن امام علی (ع) در چاه / جناس: ماه و چاه

گزینه ۳» استعاره: انسان‌انگاری دل و نسبت دادن فعل‌های انسانی برای آن / اشتقاق: مست و سرمست

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۱- گزینه ۳»

(سیرعلیرضا احمدی)

گزینه ۱» جناس ناهمسان: «سر» و «بر» / جناس همسان: «باری» دو بار تکرار شده است. یک مرتبه در معنای «بار و محموله» و یک مرتبه در معنای «به هر حال» / تشبیه: سر مانند باری بر دوش است. / کنایه: سر در پای کسی انداختن (جان‌نثاری)

گزینه ۲» جناس ناهمسان: «کمان» و «کمین» / جناس همسان: «جهان» دو بار تکرار شده است. یک مرتبه در معنای جهنده و یک مرتبه در معنای «دنیا» / تشبیه: قوس قزح مثل کمان است. / کنایه: کمین گشودن

گزینه ۳» جناس ناهمسان: - / جناس همسان: - / تشبیه: حسن مادرزاد تو مثل زاد و توشه راه رادمردان است. / کنایه: بنده کسی بودن (در خدمت کسی بودن)

تکنه: در جناس اجازه نداریم که کلمات مرکب را جداسازی کنیم و بخشی از آن‌ها را یکی از طرفین جناس قرار دهیم. به همین علت واژه‌های «زاد» و «رادمردان» جناس ناقص ندارند و واژه «زاد» که با معانی متفاوت تکرار شده نیز فاقد جناس تام است. (رجوع کنید به سوال ۴۵ کنکور ۱۴۰۲)

گزینه ۴» جناس ناهمسان: «با» و «صبا» / جناس همسان: «بو» دو بار تکرار شده است. یک مرتبه در معنای «به امید این که ...» و یک مرتبه در معنای «رایحه» / تشبیه: رخ مانند گلدسته است. / کنایه: بویی از جایی شنیدن (خبر یافتن از جایی)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تکرار واژه «پروانه» و آرایه تشبیه که در حیطه بیان جای دارد.

گزینه «۲»: اغراق در گریستن از آرایه‌های بارز این بیت است که در حیطه بدیع معنوی قرار می‌گیرد.

گزینه «۴»: تکرار «کنار» در هر دو مصراع به معنی کران و کرانه

(علوم و فنون ادبی، بدیع)

۳۵- گزینه «۲»

(رضا رنپیری)

آرایه‌های بیت اول: جناس تام: تاب (توان و قدرت) - تاب (گرما) / واژه‌آرایی: آب و آب - تیغ و تیغ

آرایه‌های بیت دوم: جناس ناقص: ختا و خطا / توجه: دقت کنید که املاي کلمات در واژه‌آرایی دارای اهمیت است و نمی‌توان دو کلمه «ختا و خطا» را تکرار گرفت زیرا از جهت ظاهر و معنا دارای تفاوت هستند.

(علوم و فنون ادبی، بدیع)

۳۶- گزینه «۳»

(الهام مممری)

الف) موازنه: واژگان هر دو مصراع دوبه‌دو با هم سجع متوازی دارند.

چند	از	او	سرخ	چون	عقیق	یمانی
چند	از	او	لعل	چون	نگین	درخشان

ب) سجع متوازی: بستان و یاران: سجع متوازی دارند: «بس/ تان» و «یا/ ران»

ج) تکرار: واژه «قدر» در هر دو مصراع به یک معنا به کار رفته است، تکرار دارد.

د) جناس حرکتی: علم و علم

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۷- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا احمدری)

تشبیه: چون مگس / حس آمیزی: تلخ بودن دوری و شیرین بودن عالم

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بنیاد جنگ: استعاره / فاقد پارادوکس

گزینه «۳»: دم: مجاز از لحظه / فاقد جناس تام

گزینه «۴»: مست شدن چشم: تشخیص / فاقد حسن تعلیل

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۸- گزینه «۳»

(هومن نمازی)

«یکویی» خط عروضی صحیح این عبارت است.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۳۲- گزینه «۲»

(رضا رنپیری)

الف) دقت کنید که «باد و بادی» جناس افزایشی ندارد؛ زیرا در جناس، باید شاخ و برگ‌هایی هم‌چون «ی نکره» را حذف کنیم. / بیت دارای آرایه تکرار و جناس همسان (تام) است.

ب) باتوجه به کنکوره‌های اخیر و توضیحات کتاب درسی، ترصیع را می‌توان نوعی از موازنه دانست ولی نه برعکس.

ج) کلمات سجع: «دگر - جگر» / بیت دارای تکرار و فاقد جناس افزایشی است.

د) اشتقاق در «آسایش و بیاساید» مشاهده می‌شود.

ه) جناس همسان در «من و من»: در مصراع اول به معنی «خودم» و در مصراع دوم به معنی «واحد اندزه‌گیری وزن»

(علوم و فنون ادبی، بدیع)

۳۳- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدری)

بیت گزینه «۴» تنها یک جناس دارد («در» و «سر») و البته فاقد تکرار است؛ چراکه کاربرد معنایی، دستوری و تلفظی «است» در مصراع اول و دوم متفاوت است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترصیع: کلمات دو به دو با هم سجع متوازی دارند. / جناس: وصل و فصل

گزینه «۲»: ترصیع: ندارد. چراکه در دو واژه پایانی مصراع‌ها، کلمات با یکدیگر در حروف پایانی هم‌خوانی ندارند. / تکرار: زهی

گزینه «۳»: موازنه: کلمات دو به دو با هم‌دیگر هم‌وزن هستند. نکته قابل توجه تفاوت نظم هجایی کلمات آغازین مصراع‌هاست. «ترسد» و «ساتوان» در تعداد هجاها برابرند ولی در نظم هجاها متفاوتند. جالب است بدانید برخی معتقدند در موازنه کلمات متناظر فقط از نظر تعداد هجاها یکسان هستند و نظم هجاها تأثیری در موازنه ندارد. (البته کتاب درسی در موازنه علاوه بر تساوی تعداد هجاها، نظم هجاها را هم برابر می‌داند.) / جناس: سر و در

(علوم و فنون ادبی، بدیع)

۳۴- گزینه «۳»

(رضا رنپیری)

بدیع لفظی در بیت صورت سوال: جناس تام «رود»: رود در مصراع اول به معنی رودخانه و در مصراع دوم به معنی فرزند است. / واج‌آرایی در حرف «د»

گزینه «۳»: جناس تام: بازم (در مصراع اول به معنی مجدد و دوباره)، بازم (در مصراع دوم به معنی ببازم) / واج‌آرایی در حرف «س»

۳۹- گزینه «۲»

(امیر فسیل سعیدی پور)

کوتاه تلقی کردن مصوت بلند (مصوت بلند پیش از نون ساکن) در ابیات «د» «ج» و «ب» به ترتیب در کلمات؛ رقیبان، در این، آن - ستان دیده می شود و دیگر ابیات فاقد کلماتی متناسب با این قاعده هستند.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۰- گزینه «۲»

(رضا رنجبری)

وزن بیت صورت سؤال و گزینه «۲»: فعولن فعولن فعولن

(-- U / -- U / -- U / --)

بررسی وزن سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: فعولن فعولن فعولن فعل (-- U / -- U / -- U / -- U)

گزینه «۳»: فعولن فعولن فعولن فعل (-- U / -- U / -- U / -- U)

گزینه «۴»: مفاعیلن مفاعیلن فعولن (-- U / -- U / -- U / -- U)

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۱- گزینه «۳»

(رضا رنجبری)

کلمات قافیه: شَصَت، هَسَت / حروف قافیه: صَ، سَ - ست / قافیه نادرست است زیرا شکل نوشتاری حروف قافیه به درستی رعایت نشده و در صامت ها اخلاف املائی مشاهده می شود.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: کلمات قافیه: کر - جان تر / حروف قافیه: رَ - ر (قافیه درست است)

گزینه «۲»: کلمات قافیه: خار - خوار / حروف قافیه: ار (قافیه درست است)

گزینه «۴»: کلمات قافیه: پری چهره - زهره (به دلیل وجود حروف الحاقی، قافیه درست است.)

(علوم و فنون ادبی، قافیه)

۴۲- گزینه «۲»

(سید علیرضا احمدی)

وزن واژه سروده گزینه «۲» فاعلاتن است و در سایر گزینه ها شاعر از وزن واژه فاعلاتن بهره برده است. توجه داشته باشید که در تمامی مصراع های گزینه های «۱»، «۲» و «۳» رکن آغازین مشمول اختیار وزنی آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن است: فاعلاتن فاعلاتن ... در حل این سؤالات، تقطیع هجایی به سبک آن چه در سال دهم آموختید و تسلط روی اختیارات زبانی و وزنی (خصوصاً ابدال و آوردن فاعلاتن) راه گشاست.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۳- گزینه «۳»

(رضا رنجبری)

وزن صحیح گزینه «۳»: مستفعّلن مفاعل مستفعّلن فعل است. (هجای دوازدهم بنابر اختیارات زبانی بلند تلفظ می شود.)

دَر	خو	نَ	گَر	مَ	سِی	نَ	یِ
-	-	U	-	U	-	U	U
مستفعّلن				مفاعل			

قَر	قا	وُ	لِ	جَ	وان
-	-	U	-	U	-
مستفعّلن			فعل		

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۴- گزینه «۱»

(سید علیرضا احمدی)

در پاسخ به این سؤال ابتدا باید از بلندترین مصراع کمک بگیریم تا وزن اصلی شعر را پیدا کنیم. در گزینه اول آخرین مصراع وزن «مفعول فاعلاتن مفاعیلن فاعلن» دارد. پس مصراع اول و دوم هم بریده ای از این وزن هستند. «ای صبح ای بشارت فریاد»: مفعول فاعلاتن مفاعی / «امشب خروس را»: مفعول فاعلن

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۲»: آخرین مصراع وزن «فاعلاتن فاعلاتن فعّالین» دارد. پس مصراع اول، دوم و سوم هم بریده ای از این وزن هستند. کسر اضافه در «در پس پنجره ام می گرید» بلند تلفظ می شود.

گزینه «۳»: اولین مصراع وزن «فاعلاتن فاعلاتن فعّالین» دارد. پس مصراع دوم، سوم و چهارم هم بریده ای از این وزن هستند. مصوت بلند «ی» در «وقتی از جنگل گم» کوتاه تلفظ می شود و سپس حذف همزه رخ می دهد. (وقتِ تِیز)

گزینه «۴»: هر دو مصراع وزن کاملی دارند: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعّالین. حذف همزه: بر آن بَران

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۵- گزینه ۲»

(سیدعلیرضا امیری)

سروده دارای نماد (خروس، سحر و باغ) و تلمیح به شعر حافظ (بر سر آنم که گر ز دست برآید / دست به کاری زخم که غصه سرآید) است ولی حسن تعلیل ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» کلمات قافیه: «تر»، «سحر» و «سر» هستند، قاعده قافیه، دو، حروف اصلی «ر» و حرف روی «ر» است.

گزینه ۳» حذف همزه: خروس از / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: مژه سحر گزینه ۴» واژه همت حداقل با دو معنای کلی در ادبیات عرفانی به چشم می‌خورد.

یکی اراده و دیگری دعا و کمک در سروده صورت سؤال، همت در معنای دعا و کمک است و در بیت گزینه ۴» همت در معنای اراده آمده است.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۶- گزینه ۱»

(سعید معفری)

در ابیات گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ عباراتی مثل «دل به پاییز نسپردن»، «چشم داشتن به امید اشارتی از ابروی یار» و «چشم طلب بر خم ابروی یار داشتن» همگی در بیان ناامیدشدن و حفظ امید مشترک هستند.

اما در بیت گزینه ۱» شاعر می‌گوید من به مادیات و داشته‌های دنیایی دل نسپردم، چراکه اسباب دنیا را مانند ریگ روان ناپایدار می‌داند. در این بیت سخنی از امیدواری و نفی ناامیدی گفته نشده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۰۰)

۴۷- گزینه ۴»

(سعید معفری)

در بیت گزینه ۴» اشاره به این شده که هر زیبایی که به پیر می‌زدند به خودشان برمی‌گشت؛ ولی در دیگر بیت‌ها خواننده ترغیب می‌شود که اگر بدی را برای خود نمی‌خواهد برای دیگران هم نخواهد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه‌های ۲۵ و ۶۸)

۴۸- گزینه ۲»

(سیدعلیرضا امیری)

مفهوم ابیات گزینه‌های ۱، ۳ و ۴» همگی ترجیح غم عاشقانه است. گویی شاعران این ابیات غم عشق را مطلوب می‌دانسته‌اند.

مفهوم بیت گزینه ۲» شاعر غم را به خود راه نمی‌دهد و در طلب شادی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۹۲)

۴۹- گزینه ۳»

(مجتبی فرهادی)

مفهوم بیت صورت سؤال امیدواری همیشگی عاشق به وصال معشوق است، درحالی‌که گزینه ۳» به ناامیدی قطعی عاشق از وصال معشوق اشاره دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» امید به رحمت خدا

گزینه ۲» امید در ناامیدی است.

گزینه ۴» ستایش بخشش و حمایت ممدوح

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۱۱)

۵۰- گزینه ۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور خارج از کشور ۹۶)

در منظومه صورت سؤال، شاعر به امید گشایشی است و انتظار آمدن کسی را می‌کشد و این امید را عبث و بیهوده می‌بیند. در بیت گزینه ۴» هم هوشنگ ابتهاج همین فضای مفهومی را با انتظار کشیدن برای سواری که بناست بیاید و ناامیدی از سر زدن سپیده تصویر کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، ترکیبی)

جامعه‌شناسی (۳)

۵۱- گزینه ۳»

(آریتا بیدرقی)

در دوره پسامدرن هویت ملی و وحدت و ثبات و استمرار همراه با آن نامطلوب پنداشته شد.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه ۸۵)

۵۲- گزینه ۱»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

موارد ذکرشده مربوط به الگوی «هماندسازی» است.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۵۳- گزینه ۳»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

رشد و شکوفایی جهان اسلام از قرن سوم و چهارم هجری به دلیل پیروی از الگوی تعارف هویت‌ها و احترامی بود که اقوام مختلف در جهان اسلام برای یکدیگر قائل بودند.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه ۸۸)

۵۴- گزینه «۳»

(سیدآرش مرتضائی فر)

جامعه‌شناسی انتقادی ریشه در رویکرد تفسیری دارد ولی به دنبال ملاک‌هایی برای داوری علمی درباره ارزش‌ها و هنجارها است و نمی‌خواهد به این وضعیت تن دهد که داوری ارزش‌ها، بیرون از دایره علم صورت گیرد زیرا در آن صورت سرنوشت ارزش‌ها به مناسبات قدرت و ثروت سپرده می‌شود و همواره ارزش‌های غالب در زندگی اجتماعی، ارزش‌های ثروتمندان و قدرتمندان خواهد بود.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه ۸۹)

۵۵- گزینه «۱»

(رانیا امیری)

در مدل تکثرگرا تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه ۸۶)

۵۶- گزینه «۳»

(آزیتا بیدری)

عقل انتقادی عقلی است که برای ارزیابی و داوری درباره مناسبات و ارتباطات انسانی به کار می‌رود. برای نمونه، در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای اصلاح یک رابطه ظالمانه استفاده می‌کنیم.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۰۳)

۵۷- گزینه «۴»

(سیدآرش مرتضائی فر)

فارابی جوامعی را که از علوم عقلی بی‌بهره‌اند «مدینه جاهله» نامیده است. در جوامع جاهله علم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد اما علمی که از ارزش‌ها، آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید وجود ندارد. مدینه ضاله جامعه‌ای است که در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می‌گیرد. در مدینه ضاله، نظرات علمی پذیرفته‌شده در مدینه فاضله هم تحریف می‌گردند و آرمان‌ها، ارزش‌ها و امور غیرعقلانی، آرمان‌ها و ارزش‌های عقلانی معرفی می‌گردند.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۹۸)

۵۸- گزینه «۴»

(مریم فسروی رهنوی)

ابوریحان بیرونی در کتاب «تحقیق ماللهند» با روش تجربی و تفهیمی، فرهنگ جامعه هند را توصیف کرد و با استفاده از روش عقلی به ارزیابی انتقادی این فرهنگ نیز پرداخت.

ابن‌خلدون در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسّی و تجربی استفاده می‌کرد.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۵۹- گزینه «۳»

(یاسین ساعدی)

عقل تفسیری برای فهم و تفسیر پدیده‌های معنادار مانند کنش انسان‌ها، گفتار و متن به کار می‌رود. برای مثال معنای برخاستن یک فرد در جمع با کمک این عقل فهمیده می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۰۳)

۶۰- گزینه «۲»

(سیدآرش مرتضائی فر)

علم مدنی فارابی از همه ظرفیت‌های علوم اجتماعی برخوردار است:

- به توصیف و فهم کنش‌ها و ساختارهای جوامع مختلف می‌پردازد.

- به تبیین یعنی علت‌یابی واقعیت‌های اجتماعی و بررسی تغییرات و تحولات آنها می‌پردازد.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۹۸)

جامعه‌شناسی (۱)

۶۱- گزینه «۴»

(امیرحسین قزایی)

مرز قلمرو واقعی و آرمانی براساس عمل مردم تغییر می‌کند. اگر مردم به ارزش‌ها عمل نکنند، قلمرو واقعی از آرمان‌ها فاصله می‌گیرد. برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه تلاش می‌کنند زمینه ورود آرمان‌ها به قلمرو واقعی را فراهم کنند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۵۶)

۶۲- گزینه «۳»

(فاطمه قربیبیان)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اساطیری - دنیوی

گزینه «۲»: دنیوی - توحیدی

گزینه «۳»: دنیوی - اساطیری

گزینه «۴»: توحیدی - دنیوی

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۵۱)

۶۳- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

پاسخ پرسش‌ها به ترتیب در گزینه «۱» آمده است.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۲، ۸۸ و ۱۳۵)

۶۴- گزینه «۴»

(ریاضانه امینی)

- عبارت اول مربوط به تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی است.

- وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم نهاد‌های اجتماعی آشکار می‌شود (مثل اقتصاد، تعلیم و تربیت و ...).

- سرمایه‌داری عامل اصلی هویت‌یابی در جوامع غربی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۴، ۷۲ و ۱۴۰)

۶۵- گزینه «۱»

(سیرآرش مرتضایی‌فر)

تشریح موارد نادرست:

(ج) مشروعیت قدرت به این معناست که قدرت براساس یک نظام عقیدتی و ارزشی خاصی اعمال شود.

(د) عبارت مذکور مربوط به نگاه عرضی به جوامع است.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۴، ۴۲، ۴۳ و ۹۰ و ۱۲۷)

۶۶- گزینه «۴»

(سیرآرش مرتضایی‌فر)

جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند (مثل جوامع غرب‌زده) به از خودبیگانگی تاریخی گرفتار می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۶)

۶۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور سراسری ۱۴۰۴ - نوبت اول اردیبهشت‌ماه)

متفکران جهان غرب آثار متعددی دربارهٔ بحران‌های هویتی جهان متجدد نوشته‌اند و از شکل‌گیری دوران بعد از تجدد یا پسامدرن سخن گفته‌اند.

بسیاری از متفکران، شکل‌گیری دوران پسامدرن را تحول هویت جهان متجدد می‌دانند و برخی آن را تغییری می‌دانند که درون این جهان اتفاق افتاده و پذیرفته شده است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۸)

۶۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

(الف) پذیرش معیار ارزیابی براساس مفید بودن یا نبودن توسط عموم مردم به پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی منجر شد.

(ب) حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان غرب گسترده و نظریه‌پردازان غربی را که طی قرن بیستم، سکولاریسم را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند، به تأمل نظریات پیشین خود فراخوانده است.

(ج) هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بوده است.

(د) در یک جهان سکولار هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند ظهور اجتماعی داشته باشد. اکثریت مردم الجزایر به حاکمیت اسلامی رأی دادند، ولی کودتای نظامی مانع از اجرای نتایج شد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۸، ۹۰، ۱۰۹ و ۱۱۳)

۶۹- گزینه «۲»

(الهام رضایی)

پاسخ صحیح پرسش‌ها به ترتیب در گزینه «۲» آمده است.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۸، ۸۳ و ۹۶)

۷۰- گزینه «۲»

(آرش مرتضایی‌فر)

(الف) غرب‌زدگی جوامع غیرغربی مهم‌ترین مانع تعامل آن‌ها با جهان غرب است.

(ب) انقلاب اسلامی ایران حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایران در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب بود.

(ج) «برای دانا شدن باید به مدرسه رفت.» هنجار نهاد تعلیم و تربیت و «دانایی از نادانی بهتر است.» ارزش نهاد تعلیم و تربیت است.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۵، ۱۰۳ و ۱۱۳)

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

۷۱- گزینه ۲»

(همیدرضا قائم‌امینی - اصفهان)

«لَا تَسْتَوِی الْحَسَنَةُ وَ لَا السَّيِّئَةُ»: نیکی و بدی برابر نیستند (رد گزینه ۱) / «إِدْفَعْ»: دفع کن / «بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ»: به گونه‌ای که بهتر است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «عَدَاوَةٌ»: دشمنی / «كَأَنَّهُ»: گویی (او) (رد گزینه ۱) / «وَلَّى حَمِيمٍ»: دوستی صمیمی (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

نکات مهم درسی:

(۱) در ترجمه اسم، به مفرد و جمع بودن آن دقت کنید. مثال: «وَلَّى» اسم مفرد مذکر به معنای «دوست، یار» است و نباید به صورت جمع (دوستان، یاران) ترجمه شود.

(۲) در تست‌های ترجمه، هرگاه در یک گزینه، کلمه‌ای اضافی آمده باشد که معادل عربی آن در متن وجود ندارد، با گزینه‌ای اشتباه روبرو هستیم.

(ترجمه)

۷۲- گزینه ۱»

(ولی بربری - ابرو)

«يَهْتَمُونَ»: اهمیت می‌دهند، اهتمام می‌ورزند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «الْحِفَاطُ»: نگهداری، حفاظت (رد گزینه ۴) / «لَهُمْ مَسْئُولِيَّةٌ»: مسئولیتی دارند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «مَسْئُولِيَّةٌ مَشْتَرَكَةٌ» (ترکیب وصفی نکره): مسئولیت مشترکی، یک مسئولیت مشترک (رد گزینه ۲) / «فِي مَدِينَةٍ»: در شهری (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۷۳- گزینه ۲»

(رضا راشدنیا)

«كَانَتْ قَدْ هَجَمَتْ هَجُومًا وَاسِعًا»: (فعل ماضی بعید مفعول مطلق نوعی + صفت) یورش وسیعی برده بودند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أَعْلَمَ خَبْرَاءَ الزَّرَاعَةِ»: داناترین کارشناسان کشاورزی (رد گزینه ۴) / «لَأَسْتَشِيرَهُمْ»: تا از آنان مشورت بگیرم (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه)

۷۴- گزینه ۴»

(سید مہدی مہر تفتوی)

«مَا أَضَعَفَ الْكَاذِبُ»: چقدر دروغگو ضعیف است / «يَحْصِي»: می‌شمارد / «كُلَّ كَلِمَةٍ»: (مفرد) هر کلمه‌ای (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «الْأَمْسِ»: دیروز (رد گزینه ۲) / «يَخَافُ مِنْهَا»: از آن می‌ترسد (رد گزینه ۲) / «كَيْ لَا تَنْكَشِفَ»: تا آشکار نگردد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «حَقِيقَتُهَا»: (مفرد) حقیقت آن (رد گزینه ۲)

نکات مهم درسی:

(۱) ساختار «مَا أَفْعَلَ» به صورت «چه ... است، چقدر ... است» ترجمه می‌شود.

(۲) فعل‌های باب انفعال، معنای لازم دارند. مثال: «تَنْكَشِفُ» به معنای «آشکار می‌شود، آشکار می‌گردد» است.

(ترجمه)

۷۵- گزینه ۳»

(مصطفی قدیمی فرد)

«لَا يُسَمِّحُ»: (فعل نهی غائب و مجهول) نباید اجازه داده شود (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «يُسَمِّحُ سَمَاحًا»: (مفعول مطلق تأکیدی) قطعاً، بی‌شک (رد گزینه ۴) / «الْأَسْمِدَةُ»: (جمع) کودها (رد گزینه ۱) / «سَيُؤَدِّي»: (فعل مستقبل) منجر خواهد شد (رد گزینه ۲) / «سَيُؤَدِّي تَأْدِيَةً مُؤَلَّمَةً»: («تَأْدِيَةً» مفعول مطلق نوعی است که همراه با صفت آمده است، بنابراین صفت به‌صورت قید ترجمه می‌شود) به‌طور دردناکی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) دقت کنید در ترجمه مفعول مطلق نوعی، هیچ‌گاه از قیدهای تأکیدی (قطعاً، بی‌شک، به‌طور قطع) استفاده نمی‌شود (رد گزینه ۴).

(ترجمه)

۷۶- گزینه ۴»

(ابوطالب درانی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «صَنَاعَاتُ إِيرَانَ الْيَدَوِيَّةُ»: صنایع دستی ایران / «السَّائِحِينَ»: گردشگران / گزینه ۲: «الصَّيْدَلَى»: داروخانه‌دار / گزینه ۳: «يُنْقَلُ»: منتقل می‌شود (فعل مضارع مجهول)

(ترجمه)

۷۷- گزینه «۱»

(عمار تاپیش)

«إهتماماً» در گزینه «۱» مفعول مطلق نوعی است که پس از آن صفت آمده است و لذا، این صفت باید به صورت قیدی برای فعل ترجمه شود؛ ترجمه صحیح عبارت: شهروند فهیم به پاکیزگی محیط زیست بسیار اهتمام می‌ورزد!

(ترجمه)

۷۸- گزینه «۲»

(امیرعلی فردین)

«کشاورز»: المزارع، الفلاح (معرفه است، نه نکره) ← رد گزینه (۳)
«تصمیم گرفت»: قَرَّرَ، عَزَمَ (فعل است، نه مصدر) ← رد گزینه (۴)
«جوجه‌ها»: الأفراخ، الفراخ (جمع است، نه مفرد) ← رد گزینه (۱)
«مزرعه‌اش»: مَزْرَعَتِهِ (ضمیر متصل دارد) ← رد گزینه (۴)

(تعریب)

۷۹- گزینه «۳»

(ولی بربری - ابهر)

با توجه به معنای عبارت صورت سؤال (روزگار، دو روز است؛ روزی به سود تو و روزی به زیان تو)، گزینه «۳» نزدیک‌ترین مفهوم را ارائه کرده است: روزگار گاهی به انسان، عزت و بزرگی می‌دهد و گاهی نیز او را را خوار و کوچک می‌گرداند.

(مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

کاشت گیاهان آپارتمانی از فعالیت‌های مفیدی است که هر کسی می‌تواند در خانه‌اش انجام دهد. این فعالیت تنها منحصر به بهبود ظاهر خانه نیست، بلکه فواید سلامتی و روانی نیز به همراه دارد. افرادی که در خانه‌های کوچک زندگی می‌کنند می‌توانند از کاشت گیاهان بهره‌مند شوند؛ به عنوان مثال، گیاه نعنای یکی از گیاهان با قابلیت کاشت آسان است که به فضای بزرگی نیاز ندارد، زیرا می‌توان آن را در یک گلدان کوچک در بالکن یا حتی در داخل خانه کاشت. کاشت گیاهان با فواید متعدد خود متمایز می‌شود: هوا را تصفیه می‌کند، استرس را کاهش می‌دهد و احساس خوشبختی را تقویت می‌کند. در مطالعه‌ای که توسط گروهی از محققان انجام شد، مشخص گردید که افرادی که در خانه‌های خود گیاهان را می‌کارند، احساس آرامش بیشتری دارند و سطح خلاقیتشان افزایش می‌یابد. همچنین، مراقبت از گیاهان، مسئولیت‌پذیری و نظم را تقویت می‌کند، زیرا نیازمند مراقبت مداوم و توجه است.

۸۰- گزینه «۴»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

مطالعه علمی

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ثابت می‌کند که کاشت گیاهان منجر به افزایش ثروت می‌شود! (نادرست)

گزینه «۲»: نشان می‌دهد که کاشت گیاهان فقط بر سلامت جسمی تأثیر می‌گذارد! (نادرست)

گزینه «۳»: تأکید می‌کند که فواید روانی کاشت گیاهان آپارتمانی از فواید مادی آن بیشتر است! (نادرست)

گزینه «۴»: به وجود رابطه‌ای مثبت بین کاشت گیاهان و افزایش احساس راحتی اشاره دارد! (درست)

(درک مطلب)

۸۱- گزینه «۳»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

مشخص کن چیزی که نعنای را انتخاب مناسبی برای دارندگان خانه‌های کوچک می‌کند:

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: توانایی آن در سازگاری با شرایط سخت محیطی! (نادرست)

گزینه «۲»: نیاز کم آن به آب در طول روز! (نادرست)

گزینه «۳»: راحتی کاشت آن و عدم نیاز آن به فضای وسیع! (درست)

گزینه «۴»: تولید مداوم گل‌های معطر توسط آن! (نادرست)

(درک مطلب)

۸۲- گزینه «۴»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«مراقبت مداوم از گیاهان در تقویت مهارت‌های اساسی شخصیت به ما کمک می‌کند!» مطابق متن درست است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فرایند کاشت گیاهان در خانه نیازمند دانش علمی تخصصی است! (نادرست)

گزینه «۲»: کاشت گیاهان آپارتمانی و توجه به آن‌ها منجر به نتایج فوری برای فرد می‌شود! (نادرست)

گزینه «۳»: فواید ذکرشده برای مراقبت از گیاهان، فقط به جنبه‌های بیرونی خانه مربوط می‌شود! (نادرست)

(درک مطلب)

۸۳- گزینه «۱»

(سیرمفرد علی مرتضوی)

«من مصدر: تمیز» نادرست است. «تمیز» فعل مضارع از باب تفعّل و مصدر «تَمَيَّر» است.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۸۴- گزینه «۲»

(سیرمفرد علی مرتضوی)

«مجرور بعلامة الكسرة» نادرست است. «الباحثین» جمع مذکر سالم است و علامت جرّ آن، «ياء (ی)» است، نه کسره!

(تفلیل صرفی و اعراب)

۸۵- گزینه «۴»

(ابوطالب درانی)

«مُتَحَرِّكَةً» از باب تفعّل با حرکت فتحه بر روی «ت» صحیح است، همچنین «اتجاهین» (دو جهت) اسم مثنی است و در آخرش حرکت کسره می گیرد.

(ضبط حرکات)

۸۶- گزینه «۴»

(اللهه مسیح فواءه)

در گزینه «۴»، «عینای» (= عینان + ی) مثنی و «کلمات» جمع است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «آفات»، در این گزینه جمع است و این گزینه اسم مثنی ندارد. (دَقّت کنید «نسیان»، مصدر و به معنای «فراموشی» می باشد) گزینه «۲»: «الإخوان»، «مشاکل» و «زملاء» همگی جمع هستند و این گزینه فاقد اسم مثنی است. (دَقّت کنید «الأخوان»، مثنی و «الإخوان»، جمع است)

گزینه «۳»: «الأخوين» و «ولدی» مثنی هستند و این گزینه اسم جمع ندارد.

(قواعد پایه اسم)

۸۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور سراسری ۱۴۰۳ نوبت اول اردیبهشت ماه)

در گزینه «۲»، «يُؤَدِّبُوا» فعل مضارعی است که در ابتدایش «وُ» و روی عین الفعلش، «و» دارد، پس حتماً مجهول است (ترجمة عبارت: کسانی که در کودکی تربیت نشوند، در بزرگسالی فقط روزگار تربیتشان می کند!)؛ در سایر گزینه‌ها فعل‌ها همگی معلوم هستند.

(فعل مجهول)

۸۸- گزینه «۳»

(ممد رضا قاندرامینی - اصغهان)

در گزینه «۳»، حرف «ب» در «بالقرب» به معنای «در» است (ترجمة عبارت: اردک، غذه‌ای در نزدیکی دُمش دارد که روغنی خاص در بردارد!)

در سایر گزینه‌ها، حرف «ب» در «بالاجتهاد»، «بالماء» و «بالمَن» به معنای «به وسیله، با» است.

نکات مهم درسی:

حرف جرّ «ب» علاوه بر اینکه به معنای «به وسیله، با» است، گاهی نیز به معنای «در» به کار می رود.

(صروف جر)

۸۹- گزینه «۳»

(ممد رضا سوری - نواوئر)

«ابتعاداً» مفعول مطلق تأکیدی است و فعل جمله را تأکید می کند؛ بنابراین در این گزینه، فعل مؤکّد (تأکیدشده) داریم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «إنّ» برای تأکید کلّ عبارت است.

گزینه «۲»: «تعدّی» مفعول مطلق نوعی است، چون بعدش مضاف الیه آمده است (مفعول مطلق در این جا دلالت بر تشبیه دارد!).

گزینه «۴»: «اللّاعِب» مستثنی است و چون مستثنی منه هم در جمله ذکر شده است، عبارت تأکیدی ندارد.

(مفعول مطلق)

۹۰- گزینه «۲»

(مصطفی قدیمی فرد)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أنعماً» جمع مکسر است درحالی که مصدر «أنعم»، «إنعاماً» است. / «مُحسناً» اسم فاعل است درحالی که مصدر «أحسن»، «إحساناً» است.

گزینه «۳»: «أخباراً» جمع مکسر است درحالی که مصدر «أخبرَ»، «إخباراً» است.

گزینه «۴»: «علماً» مصدر فعل مجرد است درحالی که «تعلّم» فعل مزید از باب تفعّل و مصدر آن نیز «تعلّم» است.

(مفعول مطلق)

تاریخ (۳)

۹۱- گزینه «۱»

(یاسین ساعدی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی با تصویب هیئت دولت اجرا شد.
 ه) چنین چیزی در کتاب درسی ذکر نشده است.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه‌های ۱۲۸ و ۱۲۹)

۹۲- گزینه «۴»

(فاطمه امیری)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) مستشاران نظامی آمریکا و خانواده‌های آنان که در ایران از مصونیت سیاسی و قضایی برخوردار شدند، مصونیت کامل قضایی داشتند.

ه) جشن‌های ۲۵۰۰ ساله در سال ۱۳۵۰ برگزار شد؛ اما تقویم شاهنشاهی در سال ۱۳۵۵ انجام گرفت.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۳)

۹۳- گزینه «۴»

(علیرضا آزادی‌زاده)

سازمان چریک‌های فدایی خلق: از ابتدا با الهام از افکار مارکسیستی به مبارزه مسلحانه روی آوردند.

سازمان مجاهدین خلق: بعد از قیام ۱۵ خرداد فعالیت سیاسی را کنار گذاشته و مسلح شدند و در سال ۱۳۵۰ بیشتر اعضای این سازمان دستگیر شدند.

هیئت‌های مؤتلفه اسلامی: ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرار دادند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه‌های ۱۳۴ و ۱۳۵)

۹۴- گزینه «۴»

(مهمرموری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) در ۱۷ دی ۱۳۵۶ مقاله توهین آمیزی علیه امام‌خمينی در روزنامه اطلاعات منتشر شد. به دنبال انتشار این مقاله، مردم قم در ۱۹ دی ۱۳۵۶ قیام کردند.

ج) جیمی کارتر، رئیس‌جمهور آمریکا، در سال ۱۳۵۵ برای کاهش تنفر عمومی از سیاست‌های آمریکا به شعار دفاع از حقوق بشر متوسل شد.

د) با گسترش قیام، جمشید آموزگار در مرداد ۱۳۵۷ در اصفهان حکومت نظامی برقرار کرد؛ اما این تدبیر ثمری نداشت.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

۹۵- گزینه «۲»

(مهمرموری یعقوبی)

امام‌خمينی رحلت فرزند ارشد خود، یعنی مصطفی خمینی را «از الطاف خفیه الهی برای انقلاب اسلامی» خواند.

وی توسط ساواک دستگیر و در زندانی در قزل‌قلعه زندانی شد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۸)

۹۶- گزینه «۱»

(راضیه ابراهیمی‌نژاد)

تشریح عبارت‌ها:

الف) این همه‌پرسی روزهای ۱۱ و ۱۲ فروردین ۱۳۵۸ برگزار شد.

ب) در اسفند ۱۳۵۸ این انتخابات برگزار شد.

ج) اقامه اولین نماز جمعه به امامت آیت‌الله طالقانی (۵ مرداد ۱۳۵۸)

د) برگزاری انتخابات اولین دوره مجلس خبرگان رهبری (آذر ۱۳۶۱)

(تاریخ (۳)، استقرار و تثبیت، صفحه‌ها ۱۴۲ تا ۱۴۴)

۹۷- گزینه «۴»

(مهمرموری یعقوبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تأسیس نهادهای انقلابی یکی از گام‌های مهم و تأثیرگذار در روند استقرار نظام جمهوری اسلامی محسوب می‌شود که هم‌زمان با شکل‌گیری ارکان سیاسی اتفاق افتاد.

گزینه «۲»: تنوع و گستره وسیع این نهادها که ابعاد مختلف سیاسی، امنیتی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جامعه را در بر می‌گرفت، بیانگر بینش مدیریت منسجم و جامع امام‌خمينی بود.

گزینه «۳»: بلافاصله پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به فرمان امام‌خمينی، کمیته انقلاب اسلامی تأسیس شد. کمی بعد از آن، جوانان شجاع و مبارز ایرانی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را به وجود آوردند.

(تاریخ (۳)، استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی، صفحه ۱۴۴)

۹۸- گزینه «۲»

(علیرضا آزادی زاده)

تشریح عبارت‌های نادرست:

(الف) خشم دولتمردان آمریکایی با تسخیر سفارت دو چندان شد.

(ج) پس از دستگیری اعضای گروه فرقان، سازمان مجاهدین خلق ترور را آغاز کردند.

(تاریخ (۳)، استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی، صفحه‌های ۱۴۵ و ۱۴۶)

۹۹- گزینه «۴»

(یاسین ساعدی)

(الف) تعدادی از افسران وابسته به رژیم پهلوی و هوادار شاپور بختیار، با پشتیبانی سازمان سیا، طراحی کودتای نوژه را برعهده داشتند.

(ب) از اهداف: بمباران محل سکونت امام خمینی و برخی مراکز مهم پایتخت.

(ج) نفوذ به عنوان «روشی خاموش و تدریجی» معرفی شده است که بدون آگاهی از هدف مورد نفوذ انجام می‌شود.

(د) در جنگ نرم، «افکار، باورها، عواطف و اراده‌ها» در مقابل هم قرار می‌گیرند.

(تاریخ (۳)، استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی، صفحه ۱۴۸)

۱۰۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های - کنکور قارچ از کشور ۱۴۰۰)

با شروع جنگ تحمیلی، ابوالحسن بنی‌صدر به عنوان نخستین رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، نیروهای سپاه پاسداران را در تنگنای مالی قرار داد و زمینه سقوط خرمشهر را فراهم آورد.

(تاریخ (۳)، استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی، صفحه ۱۴۹)

تاریخ (۱)

۱۰۱- گزینه «۳»

(رافیه ابراهیمی نژاد)

تشریح عبارت‌ها:

(الف) درست؛ ایرانیان تا دویست سال پیش به دلیل عدم آگاهی نسبت به وقایع تاریخی بناهای هخامنشی (مانند پارسه) را به شخصیت‌های افسانه‌ای (مانند جمشید) نسبت می‌دادند.

(ب) نادرست؛ رویدادهای تاریخی مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطه علل و معلولی دارند، همچنین قابل مشاهده مستقیم نیستند.

(ج) نادرست؛ تشکیل لایه‌های باستانی حاصل زندگی تدریجی است، نه یک تصمیم عاقلانه برای انتقال فرهنگ (برخلاف کتیبه‌ها که آگاهانه کنده شده‌اند).

(د) درست؛ محتوای کتیبه‌های هخامنشی مانند بیستون شرح رویدادهای تاریخی و سیاسی است؛ در حالی که لوح‌های گلی ایلامی کشف شده در تخت جمشید درباره اوضاع اقتصادی، اجتماعی و تشکیلات اداری است.

(تاریخ (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۲، ۲۲، ۲۳، ۶۳ و ۶۸)

۱۰۲- گزینه «۲»

(علیرضا آزادی زاده)

- در این دوره گاه‌شماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی متداول بود: اشکانیان

- پاپ گرگوار سیزدهم گاه‌شماری مسیحیان را اصلاح کرد: پاپ گرگوار سیزدهم (قرن ۱۶ میلادی)

- برای رفع اختلاف، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند: بین‌النهرین

- بعد از هر ۱۲۰ سال، یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌کردند: ساسانیان

(تاریخ (۱)، تاریخ، زمان و مکان، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۱۰۳- گزینه «۲»

(علیرضا پدرام)

تشریح موارد:

(الف) «وداها» مهم‌ترین اثر به‌جای مانده درباره عقاید آنان است که شامل سروده‌هایی در ستایش آفرینش و خدایان است. (تمدن هند)

(ب) در قرن‌های پنجم و ششم قبل از میلاد، نوعی از مردم‌سالاری را جایگزین شاهنشاهی موروثی کردند. (تمدن یونان)

(ج) به زندگی پس از مرگ باور داشتند و معتقد بودند روح پس از مرگ به جسم بازمی‌گردد. (تمدن مصر)

(د) به سبب موقعیت جغرافیایی ویژه خود، کمتر تحت تأثیر نفوذ خارجی قرار گرفتند. (تمدن چین)

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان؛ میراث بشری، صفحه‌های ۴۰، ۴۳، ۴۶ و ۵۴)

۱۰۴- گزینه «۲»

(فاطمه احمدی)

این گزینه هم‌زمان به نقش ارتباطات در شکوفایی و همان ارتباطات در آسیب‌پذیری سیاسی و نظامی تمدن ایلام توجه می‌کند.

(تاریخ (۱)، سپهره ۳ تمدن ایرانی، صفحه ۷۷)

۱۰۵- گزینه «۲»

(مهمرموری یعقوبی)

کوروش بزرگ مدتی پس از به قدرت رسیدن، به آسیای صغیر لشکرکشی کرد و حکومت لیدی و سایر دولت - شهرهای آنجا را شکست داد و شهر ثروتمند سارد، پایتخت لیدی و تمامی آسیای صغیر را به تصرف خود درآورد. در نتیجه این فتوحات، حکومت هخامنشیان به ثروت هنگفتی دست یافت.

(تاریخ (۱)، از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه ۸۳)

۱۰۶- گزینه «۴»

(مهمرموری یعقوبی)

روحانیون عمدتاً به اختلافات حقوقی و مدنی، و قضات شاهی به جرایم سیاسی و نظامی رسیدگی می‌کردند. قوانین مربوط به نظم عمومی، نافرمانی و خیانت به شاه و کشور حتی در مورد شاهزادگان و دیگر اعضای خاندان شاهی خیلی سخت و بدون ملاحظه اجرا می‌شد. معمولاً شاه بالاترین مرجع قضایی و قاضی القضاات به شمار می‌رفت و در محاکمه‌های مهم، اغلب، حکم نهایی را او صادر می‌کرد. همچنین برخی از پادشاهان در روزهای معینی از سال، شخصاً به شکایت و دادخواهی مردم عادی رسیدگی می‌کردند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: موضوع اختلاف، جزء اختلافات حقوقی و مدنی است که توسط روحانیون رسیدگی می‌شد.

گزینه «۲»: قوانین مربوط به نظم عمومی، نافرمانی و خیانت به شاه و کشور حتی در مورد شاهزادگان و دیگر اعضای خاندان شاهی خیلی سخت و بدون ملاحظه اجرا می‌شد؛ بنابراین طبق متن کتاب درسی، مجازات اعمال می‌شود.

گزینه «۳»: برخی از پادشاهان در روزهای معینی از سال، شخصاً به شکایت و دادخواهی مردم عادی رسیدگی می‌کردند. پس ممکن است خود شاه شخصاً این اختلاف را رسیدگی کند. (قید «حتماً» اشتباه است.)

(تاریخ (۱)، آیین کشورداری، صفحه ۱۰۴)

۱۰۷- گزینه «۳»

(مریم فسروی رهنوی)

الف) منحصر و محدود به اشیای تجملی و گران‌قیمت: سلوکیان
ب) کسب درآمد هنگفت از ابریشم چین و ادویه هند: اشکانیان
ج) رونق مجدد بازرگانی خارجی: اشکانیان

د) شامل انواع مختلفی از مواد اولیه و دامی و تولیدات صنعتی: هخامنشیان

(تاریخ (۱)، اقتصاد و معیشت، صفحه‌های ۱۲۴ تا ۱۲۶)

۱۰۸- گزینه «۲»

(علیرضا پدراش)

تشریح عبارت‌ها:

الف) نادرست؛ اشکانیان قائل به آزادی مذهبی بودند.

ب) مطابق متن کتاب درسی، این گزاره محل اختلاف نظر مورخان است.

ج) درست است.

(تاریخ (۱)، دین و اعتقادات، صفحه‌های ۱۳۰ تا ۱۳۲)

۱۰۹- گزینه «۳»

(علیرضا پدراش)

تشریح موارد نادرست:

الف) فرزندان موبدان نیز مانند فرزندان شاهان و اشراف حق تحصیل داشتند.

ج) در آن دوران، مسئولیت اداره آموزشگاه‌ها و مدارس عموماً برعهده موبدان بود.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۴۰ و ۱۴۱)

۱۱۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور سراسری ۱۴۰۳ نوبت اول اردیبهشت‌ماه)

۱) یکی از ویژگی‌های هنر هخامنشی، طبیعت‌گرایی و استفاده از عناصر موجود در طبیعت مانند حیوانات و گیاهان در آثار هنری‌شان است.

۲) در دوران ساسانی، هنر نقاشی و نگارگری در ایران رونق و رواج چشم‌گیری یافت و نقاشان ایرانی در ترسیم نقوش گل و گیاه، جانوران و انسان، مهارت فراوانی از خود نشان دادند. نقش و نگارهای نقاشان ایرانی در عهد ساسانی، الهام‌بخش هنرمندان دوران بعد، به ویژه دوره اسلامی بود.

(تاریخ (۱)، هنر و معماری، صفحه‌های ۱۳۴ و ۱۵۱)

جغرافیا (۳)

۱۱۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هرگونه عامل محیطی (انسانی اشتباه است.) که سلامتی و حیات انسان‌ها و موجودات زنده را تهدید کند یا به اموال و دارایی‌های انسان‌ها خسارت وارد آورد، مخاطره است.

گزینه «۲»: بحران، پیشامدی است که به صورت ناگهانی و گاهی شدید رخ می‌دهد و وضعیتی خطرناک و ناپایدار را برای فرد و جامعه رقم می‌زند.

گزینه «۴»: مدیریت مخاطرات، کلیه اقداماتی است که قبل از وقوع، حین وقوع و بعد از وقوع حوادث صورت می‌گیرد.

(جغرافیا (۳)، مدیریت مخاطرات طبیعی، صفحه ۱۰۰)

۱۱۲- گزینه «۱»

(مهری کاروان)

نشانه‌های قبل از وقوع زمین‌لرزه عبارت‌اند از:

۱- کاهش لرزش‌های کوچک زمین در راستای گسل‌ها

۲- تغییر در آب‌های زیرزمینی

۳- بررسی تغییر اندازه فاصله بین گسل‌های پوسته زمین به وسیله

دستگاه‌های دقیق و عکس‌های هوایی و تصاویر ماهواره‌ای

(جغرافیا (۳)، مدیریت مخاطرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

۱۱۳- گزینه «۲»

(فاطمه احمدی)

مدیریت پیش از وقوع زمین‌لرزه مجموعه‌ای از اقدامات فنی، آموزشی و آمادگی‌های اضطراری است.

(جغرافیا (۳)، مدیریت مخاطرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۱۱۴- گزینه «۳»

(مهم‌مهری یعقوبی)

چنانچه داخل ساختمان هستیم، بهتر است در محل مناسب و امن در ساختمان پناه بگیریم؛ برای مثال، کنار ستون‌های اصلی ساختمان یا گوشه دیوارها. از پنجره‌ها و دیوارهای دارای پنجره و شیشه فاصله بگیریم.

(جغرافیا (۳)، مدیریت مخاطرات طبیعی، صفحه ۱۰۲)

۱۱۵- گزینه «۲»

(مهم‌مهری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) آنچه در اغلب زلزله‌ها سبب خسارت می‌شود و تلفات انسانی را بیشتر می‌کند، مشکلاتی است که پس از وقوع زلزله پیش می‌آید؛ برای مثال، آتش سوزی‌ها، انفجار لوله‌های گاز، لغزش‌های زمین، پس‌لرزه‌ها و اتصال کابل‌های برق (سقوط اجسام ذکر نشده است).

ب) از آنجایی که در بحران‌های شدید و زلزله‌های بزرگ، کمک رسانی از توان دولت به تنهایی خارج است، تقویت فرهنگ نوع دوستی و همیاری مردمی کمک زیادی به حل مشکلات مناطق زلزله زده می‌کند. (به این معنی نیست که دولت کلاً نمی‌تواند کمک رسانی کند).

ج) پس از وقوع زمین‌لرزه باید مواظب پس‌لرزه‌ها باشیم؛ ساختمان‌های نیمه‌مخروبه ممکن است در پس‌لرزه‌ها فرو بریزند.

ه) تا حد ممکن روی آوار حرکت نکنیم؛ چون امکان دارد افرادی زیر فضای خالی آوار باشند که حرکت ما باعث ریزش آوار روی آنها شود. (به این معنی نیست کلاً نباید راه برویم؛ به هر حال به منظور انجام برخی از امداد رسانی‌ها نیاز به این کار است).

(جغرافیا (۳)، مدیریت مخاطرات طبیعی، صفحه ۱۰۳)

۱۱۶- گزینه «۴»

(علیرضا پدرا)

روش «الف» از روش‌های سازه‌ای برای مدیریت وقوع سیل است، اما روش‌های «ب» و «ج» جزء روش‌های غیرسازه‌ای هستند. باید دقت داشت که روش‌های غیرسازه‌ای، علاوه بر اینکه تأثیرات نامطلوب کمتری بر محیط زیست دارند، در درازمدت مفیدتر و بسیار کم‌هزینه‌ترند، بنابراین می‌توان گفت تنها گزینه «۴» به درستی تدوین شده است.

(جغرافیا (۳)، مدیریت مخاطرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

۱۱۷- گزینه «۳»

(مهم‌مهری یعقوبی)

تشریح عبارت نادرست:

الف) استقرار مراکز درمانی در مناطق دور از خطر سیلاب برای رسیدگی به مصدومان از جمله اقدامات بعد از وقوع سیل است؛ اما در این گزینه گفته شده (سایر مناطق) که قید (دور از خطر سیلاب) ذکر نشده است.

(جغرافیا (۳)، مدیریت مخاطرات طبیعی، صفحه ۱۰۶)

جغرافیای ایران

۱۲۱- گزینه «۴»

(مقدم ابوالحسنی)

علم اقتصاد تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات، نظام‌های اقتصادی و عرضه و تقاضا را مطالعه می‌کند و جغرافیای اقتصادی به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد. فرضاً چگونه منابع معدنی یک ناحیه در شکل‌گیری شهرهای صنعتی تأثیر دارد.

اینکه «با افزایش ارتفاع دما کاهش می‌یابد» یک اصل هواشناسی است، ولی بررسی تأثیر این رابطه بر مکان و زندگی انسان نظیر: نوع مصالح ساختمانی، منابع آب، فعالیت اقتصادی، جاذبه‌های گردشگری و ... در حوزه آب و هواشناسی می‌باشد.

(جغرافیای ایران، جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه ۳)

۱۲۲- گزینه «۲»

(راضیه ابراهیمی نژاد)

الف) پژوهشگر یک حدس اندیشمندانه و پاسخ پیشنهادی ارائه داده است که مطابق با گام دوم یعنی تدوین فرضیه است.

ب) پژوهشگر به آمارنامه مراجعه کرده و داده‌ها را استخراج و دسته‌بندی کرده است که مربوط به گام جمع‌آوری اطلاعات و روش کتابخانه‌ای است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بخش اول (تعریف فرضیه) صحیح است، اما بخش دوم (ناگزیر بودن به بردن ابزارهای سنجش به مکان مورد نظر) مربوط به روش میدانی است.

گزینه «۳»: بخش اول (جهت دهی فرضیه) صحیح است، اما جمع‌آوری اطلاعات نمی‌تواند هم‌زمان با بررسی پیشینه (که مربوط به گام طرح سؤال و بیان مسئله است)، باشد.

گزینه «۴»: پژوهشگر بلافاصله پس از جمع‌آوری اطلاعات (ب) نمی‌تواند به سراغ تأیید یا رد فرضیه (که مربوط به گام نتیجه‌گیری است)، برود، پیش از آن باید پردازش و تجزیه و تحلیل اطلاعات انجام شود.

(جغرافیای ایران، روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۱۲۳- گزینه «۱»

(مهری کارداران)

الف) ایران از موقعیت نسبی ممتازی برخوردار است؛ زیرا در مجاورت خلیج فارس و تنگه هرمز قرار گرفته است.

ب) گسترش ایران در عرض‌های جغرافیایی منجر به تنوع آب و هوایی در آن شده است.

۱۱۸- گزینه «۱»

(یاسین ساعدی)

اقدامات قبل از وقوع زمین‌لغزش (به منظور کاهش احتمال وقوع) =

پایدارسازی تاسیسات زیربنایی مانند خطوط آب، برق و گاز

اقدامات حین وقوع زمین‌لغزش (به منظور کاهش خسارات در زمان بحران)

= خروج فوری از محدوده خطر

اقدامات بعد از وقوع زمین‌لغزش (به منظور پیشگیری از خطرات آتی و

بازسازی پایدار) = ارزیابی مجدد استعداد لغزش منطقه - تعمیر و بازسازی

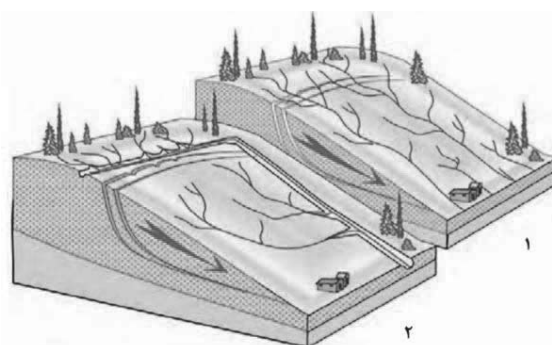
منطقه به ویژه در صورت تخریب تاسیسات زیربنایی، مثل خطوط آب، برق و

گاز اصلاح شبکه زهکشی به منظور کاهش نفوذپذیری آن

(جغرافیا (۳)، مدیریت مخاطرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۱۱۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

شکل (۱) شبکه زهکشی در سطح یک دامنه مستعد لغزش را نشان می‌دهد.

شکل (۲) با هدایت انشعابات شبکه زهکشی به سوی یک کانال مصنوعی، سرعت تخلیه روان‌آب افزایش و نفوذپذیری و زمین‌لغزش کاهش می‌یابد.

(جغرافیا (۳)، مدیریت مخاطرات طبیعی، صفحه ۱۰۸)

۱۲۰- گزینه «۴»

(فاطمه احمدی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صرفه جویی یک راهکار کوتاه‌مدت است.

گزینه «۲»: جمع‌آوری آب باران به بهره‌وری آبیاری کمک نمی‌کند و فقط آب ذخیره می‌کند.

گزینه «۳»: تغذیه مصنوعی راهکار بلندمدت است؛ اما به افزایش بهره‌وری کمک نمی‌کند، فقط به افزایش ذخایر آب زیرزمینی کمک می‌کند.

(جغرافیا (۳)، مدیریت مخاطرات طبیعی، صفحه ۱۰۹)

(فاطمه عزیزی)

۱۲۸- گزینه «۴»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با این توضیحات «ب» باید بر «الف» مقدم باشد.

گزینه «۲»: ایران دارای ۲۴ استان متأخر از چهار ایالت و دوازده ولایت است.

گزینه «۳»: توضیحات «د» مقدم بر «الف» است.

(مقراقیای ایران، تقسیمات کشوری ایران، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

(یاسین ساعری)

۱۲۹- گزینه «۱»

تشریح عبارت‌ها:

الف) عشایری: قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه در ایران سکونتگاه عشایری است... زندگی اجتماعی قبیله‌ای... استفاده مستقیم از منابع طبیعی... جابه‌جایی دائمی...»

ب) روستا: «روستا محلی است که فعالیت اغلب ساکنان آن به زمین وابسته است... کشاورزی... همکاری در کاشت و برداشت محصول...»

ج) شهر: «جمعیت زیاد شهرها به خدمات و تسهیلات بیشتری نیاز دارد... بیشتر مردم در بخش خدمات و صنعت شاغل هستند... تفاوت در ارزش‌ها و سبک زندگی...»

د) شعاعی: «در شهر شعاعی شهر دارای یک مرکز اصلی (میدان) بوده و خیابان‌ها و شبکه‌های مهم از آن مرکز به صورت شعاعی منشعب می‌شوند.»

ه) شطرنجی: «در شهر شطرنجی یک شبکه مستطیل شکل از راه‌های ارتباطی، زمین‌های شهر را به بلوک‌ها و قطعات همسان تقسیم می‌کند.»

و) خطی: «شهرهای خطی شهری که حول محورهای ارتباطی ریلی و جاده‌ای یا در امتداد رود، دریا و دریاچه به صورت خطی شکل گرفته‌اند.»

(مقراقیای ایران، سکونتگاه‌های ایران، صفحه‌های ۸۶ و ۸۹)

(علیرضا پدرا)

۱۳۰- گزینه «۴»

بررسی توزیع معادن و زیرساخت‌های صنعتی در ایران نشان می‌دهد که توسعه صنایع، هماهنگ با امکانات طبیعی و معادن نبوده است. (رد گزینه «۱») همچنین می‌توان به نواحی شرقی و مرکزی کشور اشاره کرد که از نظر ذخایر و مواد اولیه غنی هستند؛ ولی به دلیل اینکه به صورت محدود مورد بهره برداری قرار گرفته‌اند، با رشد صنعتی روبه‌رو نبوده‌اند. (رد گزینه‌های «۲» و «۳»)

(مقراقیای ایران، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

ج) درآمدها و دلارهای ناشی از صدور و فروش نفت خام و داشتن ارزش و نقش ارتباطی بین سه قاره آفریقا، اروپا و آسیا از جمله دلایل اهمیت خلیج فارس است.

(مقراقیای ایران، موقعیت مقراقیای ایران، صفحه‌های ۱۴ و ۱۷)

۱۲۴- گزینه «۳»

(فاطمه عزیزی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جلگه میناب در کناره تنگه هرمز قرار گرفته است.

گزینه «۲»: گنبد نمکی در رشته‌کوه‌های زاگرس است؛ در این منطقه، گل فشان وجود دارد؛ نه گنبد نمکی.

گزینه «۴»: ماهی‌دشت در کرمانشاه قرار گرفته است؛ نه مرکز ایران.

(مقراقیای ایران، ناهمواری‌های ایران، صفحه‌های ۲۴، ۲۷، ۳۰ تا ۳۲)

۱۲۵- گزینه «۲»

(علیرضا پدرا)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نمودار «الف» کاملاً روند نادرستی را نشان می‌دهد.

گزینه «۳»: دقت کنید علت وقوع پدیده وارونگی دما، سبکی یا سنگینی لایه‌های هوا در اثر تغییرات دما است. آلودگی هوا از پیامدهای این پدیده است.

گزینه «۴»: نمودار «الف» کاملاً روند نادرستی را نشان می‌دهد.

(مقراقیای ایران، آب و هوای ایران، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۱۲۶- گزینه «۲»

(مهری کارران)

الف) طول دریای خزر ۱۲۰۰ و عرض متوسط آن ۳۰۰ کیلومتر است.

ب) ولگا از شمال و کورا از سمت غرب وارد دریای خزر می‌شوند.

ج) دریاچه‌های فصلی: مسیله، هامون، جازموریان و نیریز می‌باشند.

(مقراقیای ایران، منابع آب ایران، صفحه‌های ۵۲ و ۵۷)

۱۲۷- گزینه «۳»

(علیرضا پدرا)

دقت کنید در جدول داده شده، نرخ رشد طبیعی جمعیت آمده است، نرخ رشد طبیعی جمعیت تنها وابسته به میزان موالید و مرگ و میر است و ارتباطی به تعداد مهاجران ندارد (نادرستی «الف»). همچنین مطابق با قانون ۷۰ که زمان دو برابر شدن جمعیت هر کشور را نشان می‌دهد، نرخ رشد مطلق جمعیت (با لحاظ مهاجرت) مهم است. (کشوری که بسیار مهاجرپذیر باشد، به سرعت جمعیتش دو برابر می‌شود). (نادرستی «ج»)

(مقراقیای ایران، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

فلسفه دوازدهم

۱۳۱- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانهای)

از میان آثار ذکرشده، شفا، نجات و قانون آثار ابن سینا هستند که از این میان، کتاب قانون در باب پزشکی است و شفا و نجات آثاری فلسفی هستند. (فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه ۸۰)

۱۳۲- گزینه «۲»

(فیروز نژادنهف - تبریز)

ابن سینا روش ارسطو را وارد جهان اسلام نکرد، بلکه او این روش را که قبل از او وارد جهان اسلام شده بود به اوج رساند.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۱)

۱۳۳- گزینه «۳»

(فرهاد قاسمی نژاد)

از نظر ابن سینا تأمل در رابطه طبیعت با ماوراءالطبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آنها می‌رساند.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۳۴- گزینه «۴»

(مسین آفونری راهنمایی)

ابن سینا عالم طبیعت را به علت این که با توجه و عنایت خدا پدید آمده است؛ نظام احسن یعنی بهترین نظام می‌داند؛ در واقع عالم طبیعت چون توسط خداوند پدید آمده پس نمی‌تواند بهترین نباشد (هیچ نسخه بهتر و کامل‌تری را نمی‌توان تصور کرد).

اما این شیوه از استدلال و نتیجه‌گیری قیاسی است و گزاره‌های پایین را به صورت پیش‌فرض در این استدلال پذیرفته است:

۱- خدا وجود دارد.

۲- خدا تنها خالق عالم طبیعت است.

۳- خدا عالم مطلق است.

۴- خدا با توجه به علمش این عالم را پدید آورده است.

۵- خداوند خطاناپذیر است.

و.....

نتیجه ابن سینا نه تجربی است و نه برای اثبات آن ما می‌توانیم با بررسی موردی به این نتیجه برسیم؛ حتی برعکس در صورت بررسی تجربی ما ممکن است به علت وجود عیوب و شرور فراوانی که در عالم طبیعت وجود دارد به نتیجه‌ای برعکس این نتیجه ابن سینا برسیم؛ پس نتیجه ابن سینا با توجه به مقدمات پیش‌فرض گرفته‌شده بالا به صورت قیاسی گرفته شده است و استدلالی عقلانی و فلسفی است نه تجربی!

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۳۵- گزینه «۲»

(علی معزی)

از دیدگاه شیخ اشراق، در گروه دوم از جویندگان معرفت، افرادی قرار گرفته‌اند که در فلسفه استدلالی به کمال رسیده‌اند ولی از ذوق و عرفان بهره‌ای ندارند؛ همچون فلاسفه مشائی (فارابی و ابن سینا). از نظر سهروردی، تحقیق فلسفی به شیوه استدلالی محض و بدون رسیدن به قلب، بی‌نتیجه و بی‌حاصل خواهد بود.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵)

۱۳۶- گزینه «۱»

(یوژن پاکرل - فاروج)

با توجه به اینکه ملاصدرا اصالت وجودی است وی ماهیات را اعتبار و انعکاسی از وجود موجودات تلقی می‌کند که این ماهیات از آینه اصیل وجود قابل دیدن و دریافت هستند و آنچه هست و اصالت دارد و منشأ اثر است، در واقع وجود است و بس.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: امکان ذاتی مربوط به ماهیت است و ملاصدرا اصالت وجودی است.

گزینه «۳»: این نظر مطابق دیدگاه اصالت ماهیت است. منظور از «انسان» ماهیت است.

گزینه «۴»: در حکمت متعالیه اشیا دست کم در ظاهر اختلاف دارند و اختلاف اشیا به حد و درجه وجودی اشیا و موجودات بازمی‌گردد.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۱۳۷- گزینه «۳»

(موسی سپاهی - سراوان)

ملاصدرا معتقد است آنچه در خارج از ذهن تحقق واقعی دارد «وجود» است، نه ماهیت.

ماهیت امری اعتباری و ذهنی است که عقل انسان بر اساس حدود و ویژگی‌های وجودهای مختلف آن را انتزاع می‌کند.

اشیای خارجی همگی مصداق وجودند، اما با مراتب و کمالات متفاوت. بنابراین ماهیت تابع وجود است و اصالت با وجود می‌باشد.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۱۳۸- گزینه «۲»

(امیرمهد قلعه‌کاهی)

استدلال ملاصدرا برای اثبات «وحدت وجود» بدین شکل است:

مقدمه اول: آنچه که اصالت دارد و واقعی است، وجود است. (اصالت وجود)

مقدمه دوم: وجود اشیا امری واحد و مشترک است.

مراتب داشتن وجود، تبیین می‌کند که کثرت‌ها چگونه در عین وحدت وجود، به وجود برمی‌گردند اما اینکه ماهیت‌ها منشأ تفاوت‌های واقعی نیستند، از اصالت وجود و اعتباری بودن ماهیت نتیجه می‌شود. گزینه «۳»: این مورد مربوط به روش‌شناسی شناخت است و مستقیماً به بحث ریشه کثرت در هستی‌شناسی (ماهیت یا وجود) نمی‌پردازد. گزینه «۴»: متحد بودن وجود با صفاتش، مستقیماً در مقام رد کثرت ماهوی یا اثبات اصالت وجود نیست بلکه نتیجه وحدت وجود و مراتب داشتن آن است و به عبارت دیگر، لازمه وحدت در عین کثرت و کثرت در عین وحدت است.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۶)

منطق

۱۴۱- گزینه «۴» (موسی‌الکبری)
نکته مهم آن است که در تمام تصدیقات به یک فعل نیازمندیم و صرف مصدر یک تصور را تبدیل به تصدیق نمی‌کند و باعث انتساب نمی‌شود. درباره گزینه «۲» دقت کنید که در تصورات به واقعیت داشتن یا نداشتن تصور کاری نداریم و فقط آن را به ذهن می‌آوریم.

(منطق، منطق، ترازیوی اندیشه، صفحه ۷)

۱۴۲- گزینه «۱» (فیروز نژادنیف - تبریز)
گزینه «۱» دارای زمینه مغالطه ابهام در مرجع ضمیر است. سایر گزینه‌ها دارای زمینه یا خود مغالطه اشتراک لفظ است. در جمله «وقتی از ابن‌جوزی پرسیدند خلیفه پس از پیامبر کیست؟ گفت: کسی که دخترش در خانه اوست.» مرجع ضمیر «ش» در «دخترش» و «او» در «خانه او» مشخص نیست. چون دختر ابوبکر در خانه پیامبر اکرم است (به این معنا ابوبکر خلیفه است) و دختر پیامبر اکرم در خانه امام علی (ع) است (به این معنا حضرت علی (ع) خلیفه است).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: غایت در مقدمه دوم به معنای هدف و در مقدمه اول به معنای سرانجام است و مغالطه اشتراک لفظ می‌باشد. گزینه «۳»: خواند دو معنا می‌دهد، یکی قرائت کردن و دیگری اعلام کردن. گزینه «۴»: زمینه مغالطه اشتراک لفظ در حرف «و» است. «و» می‌تواند عطف یا بیان باشد. (دو فصل دهم و آخر درباره فلسفه زندگی است یا دهمین همان آخرین فصل است.)

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۷)

پس، حقیقت یکی بیشتر نیست و جایی برای تکثر واقعی در عالم وجود ندارد.

نکته: میرداماد هم همچون ابن‌سینا و ملاصدرا اعتقاد دارد که وجود وجه مشترک اشیا است، اما وی اعتقاد دارد که وجود وجه اعتباری و غیراصیل یک شیء است. (رد گزینه «۴»)

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۱۳۹- گزینه «۲»

نکته:

طبق قواعد «اصالت وجود»، «وحدت حقیقت وجود» و «مراتب داشتن وجود» کمالات واقعی و اصیل وجودی به ماهیت آن‌ها بازگشت نمی‌کند (رد گزینه «۴») بلکه به خود وجود و مراتب آن برمی‌گردد. وجود با کمالاتش (علم، قدرت، حیات و...) هم‌دوش و هم‌رتبه است. یعنی این کمالات، عین حقیقت وجود هستند، نه اموری که بعداً به آن اضافه شوند. بنابراین هر جا وجود هست، کمالات هستی هم به همان نسبت حضور دارند.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کمالات وجودی ماهیت را شکل نمی‌دهند؛ ماهیت از اساس اعتباری و انتزاعی است.

گزینه «۳»: کمالات هستی «عین وجود» هستند، نه «زائد بر وجود». نسبت دادن آن‌ها به وجود ناشی از اعتبارات ذهنی نیست، بلکه ریشه در واقعیت اصیل هستی دارد.

گزینه «۴»: طبق اصالت وجود، تفاوت در کمالات ناشی از شدت و ضعف خود وجود (مراتب وجود) است، نه ناشی از ماهیت (و اساساً ماهیت، یک امر دارای شدت و ضعف نیست). وجود در عین وحدت، دارای مراتب متکثر است.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ تا ۹۶)

۱۴۰- گزینه «۱»

(همید سوریان)

اعتقاد به اینکه تفاوت‌ها ناشی از هویت‌ها و تعین‌های ذاتی (ماهیت‌ها) است، به معنای اصیل دانستن ماهیت است. ملاصدرا با اثبات «اصالت وجود» نشان داد که واقعیت اشیا همان وجود آن‌هاست و ماهیت صرفاً یک قالب ذهنی و اعتباری است که از مراتب وجود انتزاع می‌شود.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: اگرچه مراتب داشتن (تشکیک) به کثرت مربوط است، اما تضاد مستقیم ادعای «تفاوت ذاتی بر اساس هویت و تعین» با اصالت وجود است.

۱۴۳- گزینه «۳»

(یوار پاکدل - فاروج)

برای داشتن یک طبقه‌بندی درست منطقی باید میان مفاهیم هر طبقه نسبت به طبقه دیگر عموم و خصوص مطلق برقرار باشد.

هر سری درخت است. (عموم و خصوص مطلق)

هر درختی نمونکنده (رشدکننده) است. (عموم و خصوص مطلق)

هر رشدکننده‌ای مادی است. (عموم و خصوص مطلق)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بین دو مفهوم مادی و غیرمادی تباین برقرار است؛ پس طبقه‌بندی درست نیست.

گزینه «۲»: بین دو مفهوم تهرانی و شیرازی تباین برقرار است؛ پس طبقه‌بندی درست نیست.

گزینه «۴»: بین دو مفهوم دبیرستانی و ابتدایی تباین برقرار است؛ پس طبقه‌بندی درست نیست.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه ۲۴)

۱۴۴- گزینه «۲»

(هسین آفونری راهنمایی)

اگر مفهومی را نتوان تعریف مفهومی برایش ارائه کرد. به این معنی نیست که دیگر اقسام تعریف را نتوان برایش به کار برد.

مثلاً اگر برای مفهوم «وجود» نتوان تعریف مفهومی ارائه کرد حداقل می‌توان تعریف لفظی برایش آورد. مثل «هستی».

در توضیح گزینه «۳» می‌توان گفت ممکن است به‌عنوان مثال ما «عشق» را به‌گونه‌ای تعریف کنیم که در کشور خودمان مورد پذیرش قرار بگیرد اما در فرهنگ‌ها و کشورهای مختلف آن را نپذیرند.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۲۸ تا ۳۱)

۱۴۵- گزینه «۲»

(علی معزی)

این استدلال با توجه به اینکه قطعی و یقینی می‌باشد و از مقدمات کلی به نتیجه جزئی رسیده است پس یک استدلال قیاسی محسوب می‌شود.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۱، ۴۵ و ۴۶)

۱۴۶- گزینه «۴»

(امیرمهر قلعه‌کاهی)

قضیه شخصی: قضیه‌ای حملی است که موضوع آن مفهومی جزئی است یا مجموعه‌ای است که محمول یک‌بار بر کل آن حمل می‌شود.

قضیه محصوره: قضیه‌ای حملی است که موضوع آن مفهومی کلی است و محمول بر تک‌تک مصداق آن حمل می‌شود.

بررسی ابیات:

بیت گزینه «۱»: شاعر در این بیت تمایلات و احساساتش (دردا) را بیان کرده است، پس این بیت اصلاً قضیه ندارد و تماماً انشائی است.

بیت گزینه «۲»: مصراع اول که یک جمله پرسشی و انشائی است؛ اما مصراع دوم قضیه حملیه از نوع محصوره است؛ بدین صورت: «سودای جهان با غم جانانه (همانگ) نمی‌شود».

بیت گزینه «۳»: مصراع اول قضیه محصوره است: «هیچ گل بی‌خاری در بستان میسر نمی‌شود» مصراع دوم هم قضیه محصوره است: «مردم نیکوسیرت گل بی‌خار جهان هستند».

بیت گزینه «۴»: مصراع اول قضیه حملیه محصوره است: «هر که محرم دل شد در حرم یار می‌ماند».

مصراع دوم قضیه شخصی است: «من هم با همین نام می‌مانم».

(منطق، قضیه فعلی، صفحه ۵۸)

۱۴۷- گزینه «۴»

(فره‌ار قاسمی نژاد)

متداخل قضیه «بعضی الف ب است»، می‌شود «هر الف ب است» و متناقض «هر الف ب است»، می‌شود «بعضی الف ب نیست». می‌دانیم از قضیه سالبه جزئیه نمی‌توانیم عکس مستوی لازم‌الصدق بسازیم.

(منطق، اکلام قضایا، صفحه‌های ۶۳، ۶۵ تا ۶۸)

۱۴۸- گزینه «۴»

(موسی سپاهی - سروان)

قیاسی اقترانی معتبر است که در آن هم شرایط نتیجه‌گیری به‌درستی انجام شده باشد و هم شرایط اعتبار را داشته باشد. با توجه به این موارد گزینه «۴» قیاسی نامعتبر است، زیرا هر دو مقدمه سالبه هستند (نقض شرط اول اعتبار).

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۰)

۱۴۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌ای)

بسم‌الله (تالی) اگر حریف مایی (مقدم) / غم دل با تو بگویم (تالی) / چو بیایی (مقدم)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: هر که در این حلقه نیست (مقدم) = فارغ از این ماجراست (تالی) / اگر دنیا نباشد (مقدم) دردمندیم (تالی)

گزینه «۳»: گر مرد رهی (مقدم) میان خون باید رفت (تالی) / توانا بود (تالی) هر که دانا بود (مقدم)

گزینه «۴»: گر در طلبت رنجی ما را برسد (مقدم) شاید ← شایسته است (تالی) / چو بیایی (مقدم) غم دل با تو بگویم (تالی)

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۵ و ۸۶)

اقتصاد

۱۵۱- گزینه ۲»

(آخرین ساجری)

(الف)

میلیون تومان $۷ \times ۵۰ = ۳۵۰$ = هزینه خرید سالیانه ماشین آلات

میلیون تومان $\frac{۱}{۲} \times ۳۵۰ = ۱۷۵$ = هزینه خرید سالیانه مواد اولیه

میلیون تومان $۲۲۵ \times ۱۲ = ۲۷۰۰$ = حقوق سالیانه کارگران

= مجموع هزینه‌های سالیانه بنگاه تولیدی

میلیون تومان $۵۰ + ۳۵۰ + ۱۷۵ + ۲۷۰۰ = ۳۲۷۵$

نتیجه: هزینه استهلاک ماشین فرزند مدیر کارخانه، جزء مخارج کارگاه نیست.

میلیون تومان $۱۰ \times ۳۵۰ = ۳۵۰۰$ = درآمد سالیانه بنگاه تولیدی

هزینه‌ها - درآمد = سود (یا زیان)

میلیون تومان $۳۵۰۰ - ۳۲۷۵ = ۲۲۵$ = سود سالیانه بنگاه تولیدی

میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، در نتیجه کارگاه تولیدی در پایان سال سود کرده است.

(ب) برای به‌دست آوردن میزان خمس پرداختی، ابتدا باید حقوق یک کارگر را به‌دست آوریم:

میلیون تومان $\frac{۲۲۵}{۵} = ۴۵$ = حقوق ماهانه یک کارگر

میلیون تومان $۴۵ \times ۱۲ = ۵۴۰$ = حقوق سالانه یک کارگر

میلیون تومان $۵۴۰ - ۴۵۰ = ۹۰$ = درآمد مشمول خمس کارگر

میلیون تومان $\frac{۱}{۵} \times ۹۰ = ۱۸$ = میزان خمس پرداختی کارگر

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۸، ۹ و ۱۳۸)

۱۵۲- گزینه ۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

(الف) در ایران غلات، در هندوستان صدف، در تبت چای و در روسیه پوست سمورخواهان بیشتری داشت و در این مناطق این نوع کالاها به عنوان اولین پول مورد استفاده قرار گرفتند.

(ب) یکی از وظایف پول: وسیله پرداخت در مبادلات:

وقتی فردی کالایی را می‌فروشد، بابت آن پول دریافت می‌کند و به وسیله پول دریافتی، می‌تواند کالای مورد نیاز خود را بخرد. افراد پول را می‌پذیرند زیرا می‌دانند که دیگران نیز هنگام فروش کالاها و خدمات خود، آن را خواهند پذیرفت. نقش اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادله است.

۱۵۰- گزینه ۳»

(عمید سوریان)

برای پاسخ به این سؤال باید تشخیص دهیم کدام گزینه از سنخ «مغالطات در اثر عوامل روانی» نیست و ساختار آن به نوعی دیگر از مغالطه مربوط می‌شود. سه گزینه با تحریک یا جهت‌دهی روانی مخاطب سروکار دارند و تنها یک گزینه بر پایه خطای ایهام انعکاس استوار است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این عبارت، بدون ذکر دلیل منطقی علیه مخالفان طرح آموزشی، مخالفان آن با صفات منفی مانند «بی‌حوصله» و «کم‌مطالعه» توصیف شده‌اند تا مخاطب از ترس قرار گرفتن در این گروه، با طرح مخالفت نکند. این همان مغالطه «مسموم کردن چاه» است؛ زیرا با نسبت دادن ویژگی منفی، زمینه پذیرش دیدگاه مقابل تخریب می‌شود.

گزینه «۲»: در این گزینه به جای اقامه دلیل برای سودمندی تصمیم، بر احساس عاطفی والدین نسبت به آینده فرزند تکیه شده است. مخاطب با برانگیخته شدن احساس مسئولیت و نگرانی، به پذیرش نتیجه سوق داده می‌شود. این نمونه‌ای از «توسل به احساسات» (تحریک عاطفه) در شمار مغالطات در اثر عوامل روانی است.

گزینه «۳»: در این عبارت از این گزاره که «تمام رتبه‌های برتر در کلاس‌های این مؤسسه شرکت کرده‌اند» چنین القا می‌شود که «هر کس در این کلاس‌ها شرکت کند، رتبه‌برتر می‌شود» یا این راه، راه تضمینی موفقیت است. در حالی که عکس لازم‌الصدق گزاره فقط این است که «برخی شرکت‌کنندگان رتبه‌برتر شده‌اند». تبدیل نادرست عکس قضیه و القای کلیت نتیجه، مصداق «ایهام انعکاس» است.

گزینه «۴»: ابتدا صفات مثبت «منصف و حقیقت‌جو» به مخاطب نسبت داده می‌شود تا او برای حفظ این تصویر مثبت از خود، نظریه مورد نظر را بپذیرد. این شیوه اثرگذاری روانی بدون ارائه دلیل مستقل، همان «تله‌گذاری» از انواع مغالطات در اثر عوامل روانی است.

در نتیجه، گزینه «۳» بر خلاف سایر گزینه‌ها از مغالطات در اثر عوامل روانی نیست، بلکه مربوط به ایهام انعکاس است و از این جهت با سه گزینه دیگر متفاوت است.

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۶۹، ۱۰۶ تا ۱۱۱)

ج) به وسیله پول می توان ارزش کالاها را مشخص کرد و سپس ارزش نسبی آن ها را با هم سنجید. این عمل پول، کار خرید و فروش کالاهای مختلف را آسان می کند. هر یک از کشورها، دارای واحد ارزش خاص خود هستند؛ مثلاً واحد ارزش در اتحادیه اروپا یورو، در آمریکا دلار و در ایران ریال است.

د) در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می تواند وسیله مناسبی برای پرداخت های آتی باشد. بنابراین در صورت بروز «تورم»، پول نمی تواند وسیله مناسبی برای «پرداخت های آینده» باشد.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه های ۹۴ و ۹۸)

۱۵۳- گزینه «۳»

(مفهوم سبب متولی)

محدودیت منابع، مفهوم «هزینه فرصت» را به همراه دارد. هزینه فرصت یک انتخاب، ارزش بهترین گزینه بعدی است که فرد آن را هنگام انتخاب از دست داده است. پس از اولویت بندی گزینه ها، وقتی اولین اولویت را انتخاب کردیم، بهترین اولویت بعدی، هزینه فرصت انتخاب ما خواهد بود. بنابراین ابتدا باید میزان بازدهی (سود) ناشی از هر سرمایه گذاری را به دست آوریم:

(نکته: ۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان برابر با ۱,۵۰۰ میلیون تومان است.)

میلیون تومان $360 = \frac{24}{100} \times 1,500 =$ سود سالیانه سرمایه گذاری در بانک

میلیون تومان $300 = \frac{20}{100} \times 1,500 =$ سود سالیانه حاصل از سرمایه گذاری بورس

$700 \times 650,000 =$ سود سالیانه حاصل از تأسیس شرکت خدماتی

میلیون تومان $455 =$ تومان $455,000,000 =$

در نتیجه تأسیس یک شرکت خدماتی بهترین و سودآورترین انتخاب است.

منافع بهترین انتخاب بعدی که سرمایه گذاری در بانک (با سود سالیانه ۳۶۰ میلیون تومان) است ولی فرد از آن صرف نظر کرده است، هزینه فرصت انتخاب فرد محسوب می شود.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه های ۲۵ و ۲۶)

۱۵۴- گزینه «۳»

(امسان عالی نژاد)

الف) هر درآمدی که به دست می آوریم؛ اگر بعد از یک سال از مجموع مخارج ما زیاد بیاید، به همان میزان که زیاد آمده است، مشمول خمس قرار می گیرد؛ یعنی موظفیم که ۲۰ درصد آن را به عنوان سهم امام و سادات به مرجع تقلید یا نماینده او بدهیم.

ب) اگر مفهوم اتلاف را به معنای دورریختن و هدر دادن منابع در نظر بگیریم، «اسراف» مفهومی عام تر از اتلاف است. بلااستفاده گذاشتن اموال، مصرف بیجا، مصرف در معصیت و مصرف فراتر از سطح زندگی عمومی یا فراتر از توان مالی و یا عدم رعایت اولویت در به کارگیری سرمایه های شخصی و ملی از جمله موارد اسراف است.

ج) خرید مقایسه ای زمان بر است و این زمان را می توانستید برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنید.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه های ۱۳۸، ۱۳۶ و ۱۴۸)

۱۵۵- گزینه «۲»

(مهری ضیائی)

در این سؤال باید مفهوم مشترک دو گزاره را از نظر علمی و اقتصادی پیدا کنیم. - گزاره اول: «با وجود هزینه بالای قهوه در کافه های تخصصی، روز به روز تعداد این کافه ها افزایش یافته و استقبال مشتریان بیشتر می شود.»

در این حالت، با وجود قیمت بالا، تقاضا کاهش نیافته و حتی افزایش یافته است. این رفتار ناشی از سلیقه، ترجیحات و سبک زندگی مصرف کنندگان است؛ یعنی مطلوبیت و جذابیت این محصول برای برخی افراد آن قدر بالاست که قانون معمول تقاضا (رابطه معکوس قیمت و تقاضا) به صورت کامل صدق نمی کند.

- گزاره دوم: «با اعلام احتمال افزایش تعرفه اینترنت، بسیاری از کاربران در زمان حال، اقدام به خرید بسته های بلندمدت کردند.»

در اینجا مصرف کنندگان به دلیل انتظار افزایش قیمت در آینده (انتظارات تورمی)، تقاضای فعلی خود را افزایش داده اند. بنابراین با وجود شرایط قیمتی موجود، تقاضا بیشتر شده است.

در هر دو مثال، رفتار مصرف کننده تحت تأثیر عوامل انتظارات تورمی و سلیقه قرار گرفته و نتیجه آن، رفتاری خلاف حالت معمول قانون تقاضا (کاهش تقاضا با افزایش قیمت) است.

(اقتصاد، بازار پیست و چگونه عمل می کند؟، صفحه های ۴۸ و ۴۹)

۱۵۶- گزینه «۱»

(مهسا عفتی)

الف) اگر اصل مزیت های مطلق و نسبی رعایت نشود، اولاً از منابع و سرمایه ها به بهترین نحو ممکن استفاده نمی شود که به نوعی هدر رفت آن ها محسوب می شود ثانیاً با تولید محصولات کمتر و بی کیفیت تر، رفاه جامعه کاهش می یابد.

$$\Rightarrow \frac{104,000,000}{1/3} = \text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}$$

$$= 80,000,000 \text{ واحد پولی}$$

را حل ساده‌تر:

سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال را داریم و باید سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال را به دست بیاوریم. در این حالت باید سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال را بر عدد (نرخ تورم به صورت اعشاری + ۱) که در اینجا برابر با $1/3$ است، تقسیم کنیم:

$$\frac{104,000,000}{1/30} = 80,000,000$$

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۱۰۱)

۱۵۸- گزینه «۱»

(معدی کاروان)

میلیون نفر $60 = 85 - 25$ = جمعیت بالای ۱۵ سال

$$\text{میلیون نفر } 18 = \frac{30}{100} \times 60 = \text{جمعیت فعال}$$

$$\frac{x}{18,000,000} = \frac{15}{100} \Rightarrow x = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times \text{نرخ بیکاری}$$

$$\Rightarrow x = \frac{18,000,000 \times 15}{100} = 2,700,000 \text{ نفر (جمعیت بیکار)}$$

جمعیت بیکار - جمعیت فعال = جمعیت شاغل

$$18,000,000 - 2,700,000 = 15,300,000 \text{ نفر}$$

جمعیت فعال - افراد بالای ۱۵ سال = جمعیت غیرفعال

$$60,000,000 - 18,000,000 = 42,000,000 \text{ نفر}$$

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۵۹- گزینه «۳»

(مهم‌ترین متولی)

الف) شاخص توزیع درآمد برابر است با نسبت سهم دهک دهم به سهم دهک اول، بنابراین خواهیم داشت:

$$\frac{21}{2} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \text{شاخص توزیع درآمد}$$

$$\text{ب) دلار } 102,000 = \frac{12}{100} \times 850,000 = \text{سهم دهک هفتم}$$

$$\text{ج) } 8 = \frac{24}{3} = \frac{\text{سهم دهک اول}}{\text{شاخص توزیع درآمد در کشور B}}$$

ب) اگر کشوری «راه‌های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند و از وضعیت تک‌محصولی فاصله بگیرد و با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین بعضی نیازهای مهم و اساسی را در داخل فراهم کند و به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجهی بیشتر داشته باشد،» به وضعیت استقلال اقتصادی و استحکام اقتصادی نزدیک می‌شود.

ج) گاهی دولت‌ها در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۳، ۷۵ و ۷۷)

۱۵۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

الف)

$$100 \times \frac{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال} - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال}}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}} = \text{تورم}$$

$$\text{درصد } 20 = \frac{62,400,000 - 52,000,000}{52,000,000} \times 100 = \text{تورم کشور B}$$

ب)

$$\text{درصد } 40 = 20 \times 2 = \text{تورم کشور A} = \text{تورم کشور B}$$

$$28,500,000 - \frac{40}{100} \times \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال} = \frac{40}{100} \times \text{تورم کشور A}$$

$$28,500,000 - 28,500,000 = 0 = 40 \times 28,500,000$$

$$11,400,000 + 28,500,000 = \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال}$$

$$= 39,900,000 \text{ واحد پولی}$$

را حل ساده‌تر:

سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال را داریم و باید سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال را به دست بیاوریم. در این حالت باید سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال را در عدد (نرخ تورم به صورت اعشاری + ۱) که در اینجا برابر با $1/4$ است، ضرب کنیم:

$$1/4 \times 28,500,000 = 39,900,000$$

$$\text{درصد } 30 = \frac{3}{4} \times 40 = \frac{3}{4} \times \text{تورم کشور A} = \text{تورم کشور C}$$

$$\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال} = \frac{30}{100} \times \frac{104,000,000 - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}}$$

$$\Rightarrow 0/3 = \text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}$$

$$= 104,000,000 - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}$$

$$1/3 = 104,000,000 = \text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}$$

(معمد بفرمایی)

۱۶۳- گزینه «۲»

نمودار رسم شده نمایش یک تابع نمایی کاهشی (نزولی) است. پس در تابع

 $f(x) = k^x$ باید $0 < k < 1$ باشد از طرفی برد تابع $\{y > 0\}$ است. حال

به بررسی گزینه‌های می‌پردازیم:

افزایشی $f(x) = \left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^{-x} = (\sqrt{2})^x$:گزینه «۱»کاهشی $f(x) = (\sqrt{2}-1)^x \xrightarrow{0 < \sqrt{2}-1 < 1}$:گزینه «۲»اما برد تابع $y > -1$ است. کاهشی $f(x) = \left(\frac{1}{2}\right)^x - 1 \xrightarrow{-1 < \frac{1}{2} < 0}$:گزینه «۳»افزایشی $f(x) = 2^x$:گزینه «۴»

(ریاضی و آمار (۳)، تابع نمایی، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۴)

(علی قهرمان زاده)

۱۶۴- گزینه «۲»

با توجه به این که تابع $f(x) = \left(\frac{1}{3}\right)^x$ ۲ واحد به بالا انتقال پیدا کرده،

پس:

$$b = 2$$

$$f(x) = \left(\frac{1}{3}\right)^{x-a} + 2 \xrightarrow{(0,5)} 5 = \left(\frac{1}{3}\right)^{-a} + 2$$

$$3 = \left(\frac{1}{3}\right)^{-a} \Rightarrow 3 = 3^a \Rightarrow a = 1$$

$$f(x) = \left(\frac{1}{3}\right)^{x-1} + 2 \Rightarrow f(1 \times 2) = f(2) = \left(\frac{1}{3}\right) + 2 = \frac{7}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، تابع نمایی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۲)

(معمد همیدی)

۱۶۵- گزینه «۴»

$$C = 16000000, f(2) = 25000000, t = 2, r = ?$$

$$f(t) = C(1+r)^t \Rightarrow 25000000 = 16000000(1+r)^2$$

$$\frac{25}{16} = (1+r)^2 \xrightarrow{\text{جذر می‌گیریم}} \frac{5}{4} = 1+r$$

$$\Rightarrow r = \frac{5}{4} - 1 = \frac{1}{4} \Rightarrow r = \frac{1}{4} \times 100 = 25 \text{ درصد}$$

(ریاضی و آمار (۳)، تابع نمایی، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۴)

با محاسبه نسبت سهم دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آن‌ها به کار می‌رود. هر چه این نسبت «بیشتر» باشد، توزیع درآمد در آن جامعه «نامناسب‌تر» است.

$10/5 =$ شاخص توزیع درآمد در کشور $A < 8 =$ شاخص توزیع درآمد در کشور B در نتیجه توزیع درآمد در کشور A ناعادلانه‌تر است.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۶۰- گزینه «۳»

(آفرین ساجدی)

قیمت کل سهام خریداری شده = قیمت اسمی هر برگه سهم تعداد برگه سهام خریداری شده

$$\text{تومان } 40,000 = \frac{18,000,000}{450} = \text{قیمت اسمی هر برگه سهم}$$

$$\left(\text{قیمت اسمی} \times \frac{30}{100} \right) + \text{قیمت اسمی} = \text{قیمت بازاری هر برگه سهم}$$

$$\left(40,000 \times \frac{30}{100} \right) + 40,000 = \text{قیمت بازاری هر برگه سهم}$$

$$\text{تومان } 52,000 = 40,000 + 12,000$$

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه ۱۵۶)

ریاضی و آمار (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

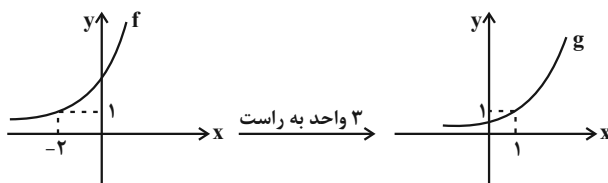
۱۶۱- گزینه «۲»

(معمد ابراهیم توزنده‌بانی)

ابتدا پایه‌های هر دو تابع را یکسان می‌کنیم:

$$f(x) = 4^{x+2}$$

$$g(x) = 4^{-1} \times 4^x = 4^{x-1}$$

حال نمودار تابع f و g را رسم می‌کنیم:

(ریاضی و آمار (۳)، تابع نمایی، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۴)

۱۶۲- گزینه «۱»

(معمد همیدی)

$$f(0) = 2^{0+1} + 2 = 4$$

$$f(1) = 2^2 + 2 = 6$$

$$\Rightarrow f(0) + f(1) = 4 + 6 = 10$$

(ریاضی و آمار (۳)، تابع نمایی، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۴)

علوم و فنون ادبی (۳) - پیش روی سریع تر

۱۶۶- گزینه ۲»

(سیرعلیرضا احمدی)

ایهام: «دور از تو»: ۱- دور از تو باد ۲- به خاطر دوری از تو / حس آمیزی: شکر خواب (درهم آمیختن دو حس چشایی و حس انتزاعی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: جناس: «سینه» و «کینه» / فاقد حسن تعلیل
گزینه ۳: لف و نشر: تناظر فعل‌های ماضی، مضارع و مستقبل در دو مصراع / فاقد اغراق

گزینه ۴: تشبیه: «چون عسس» / فاقد اسلوب معادله؛ چرا که در مصراع دوم، ترکیب «این می پر زور» اشاره مستقیم به عشق دارد و این بدین معناست که مصراع دوم استقلال معنایی ندارد. معنای بیت: عشق، گریبان ما را به دست کسی نداد و این می پر زور (عشق) مانند پاسبان ما را گرفت.
(علوم و فنون ادبی، بیان و برید)

۱۶۷- گزینه ۳»

(سیرعلیرضا علویان)

استعاره: «دل دیوار» اضافه استعاره و استعاره مکنیه / اسلوب معادله: مصراع دوم در حکم مثال و مصداقی برای مفهوم ذکرشده در مصراع اول است؛ همچنین دو مصراع استقلال معنایی دارند و وجود عناصر برابری چون خاطرات تلخ و میخ کج، از یاد بردن و از دیوار کردن، نشان از وجود اسلوب معادله است. / حس آمیزی: خاطرات تلخ (ترکیب حس + امور انتزاعی) / بیت حسن تعلیل ندارد. (رد گزینه ۱) / بیت لف و نشر ندارد. (رد گزینه ۲) / بیت ایهام ندارد. (رد گزینه ۴)

(علوم و فنون ادبی، بیان و برید)

۱۶۸- گزینه ۴»

(مجتبی فراهی)

بیت «الف»: اسلوب معادله: بیت دارای اسلوب معادله هست؛ زیرا مصراع دوم مثالی برای روشن تر شدن مصراع اول است. / بیت «ب»: حس آمیزی: نکته رنگین / «ج»: حسن تعلیل: آفتاب از دیدن چهره زیبای تو احساس شرم می‌کند؛ بنابراین آستین خود (ابر) را بر جلوی چهره خود می‌گیرد. / بیت «د»: تلمیح: بیت تلمیح دارد به داستان حضرت سلیمان (ع) و انگشتی او

(علوم و فنون ادبی، برید)

۱۶۹- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا احمدی)

استعاره: قعود (نشستن) فتنه: تشخیص

واژه آرای: تکرار: قعود

جناس تام: قیامت: اولی: رستاخیز، دومی: قیام تو

حسن تعلیل: برای بروز قیامت، دلیل غیرمنطقی (برخاستن یار) عنوان شده است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و برید)

۱۷۰- گزینه ۲»

(مجتبی فراهی)

بیت «الف»: حسن تعلیل: شاعر علت پویدن ماه آسمان را جستن محبت (ممدوح) می‌داند. / بیت «ب»: استعاره: «انگشت خابیدن نیشکر» تشخیص و استعاره دارد. / بیت «ج»: حس آمیزی: شعر تر/ بیت «د»: اسلوب معادله: بیت دارای اسلوب معادله است؛ هر مصراع مفهومی مستقل دارد و جابه جایی مصراع‌ها امکان پذیر و مصراع دوم، مصداق و نمونه مصراع اول است. / بیت «ه»: پارادوکس: حلقه نجات بودن کمند

(علوم و فنون ادبی، بیان و برید)

جامعه‌شناسی (۳) - پیش روی سریع تر

۱۷۱- گزینه ۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای، کنگور سراسری ۱۴۰۰)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: علوم اجتماعی جهان اسلام، جامعه جهانی را نیز داوری خواهد کرد.

گزینه ۳: عقلانیت مورد استفاده در جهان اسلام، علاوه بر آن که با داده‌های حسی و تجربی و همچنین با هنجارها و ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی، اجتماعی، تاریخی پیرامون خود تعامل فعال دارد، آن‌ها را مورد ارزیابی انتقادی قرار می‌دهد.

گزینه ۴: عقلانیت در جهان اسلام، ارزش‌ها و اعتبار روشنگرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان نمی‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۱۷۲- گزینه «۳»

(علیرضا هیدری)

- جهان اجتماعی‌ای که آگاهی همراه عمل و عمل توأم با آگاهی دارد، زنده است.

- میرزای نائینی در این نظریه، بر حمایت مردم از تشکیل مجلس در نظام مشروطه، تأکید می‌کند.

- مردم در جامعه مطلوب از نگاه امام خمینی، از طریق مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان در تحقق بخشیدن به نظام مطلوب در عصر غیبت مشارکت می‌کنند.

(پایامه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۵، ۱۰۶ و ۱۰۹)

۱۷۳- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

تعامل متفکران مسلمان با علوم اجتماعی مدرن می‌تواند زمینه طرح نظریات جدید را فراهم آورد. در عین حال، به متفکران مسلمان امکان می‌دهد که علوم اجتماعی جهان اسلام را گسترش دهند و علاوه بر توصیف و تبیین مسائل جهان اسلام، مسائل جامعه جهانی را هم تحلیل کنند و برای برون‌رفت از بحران‌هایی مانند بحران آگاهی و بحران معنا راه حل ارائه دهند. از نظر علامه طباطبایی عقل عملی به انسان در انجام عملش یاری می‌رساند و در این مسیر پدیده‌هایی را ایجاد می‌کند که در علوم اجتماعی بررسی می‌شوند. او چنین پدیده‌هایی را که با قرارداد و اعتبار عقل عملی ایجاد می‌شوند، اعتباریات می‌نامد.

(پایامه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۱۱)

۱۷۴- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

الف) از ظرفیت جهان‌شمول عقل نظری، عقل عملی و وحی برای داوری ارزش‌ها استفاده می‌کند. ← رویکرد انتقادی

ب) علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌داند و علوم اجتماعی آنان از نوع تبیینی نیست.

(پایامه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۱۴)

۱۷۵- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

تشریح عبارات نادرست:

- در آغاز قرن بیستم، میرزای نائینی با توجه به واقعیت‌های اجتماعی ایران با استفاده از فقه، نظام مشروطه را تبیین کرد و امام خمینی با توجه به شرایط اجتماعی پایان قرن بیستم، مسئله ولایت فقیه و انقلاب اسلامی را طرح نمود.

- مردم در مشروطه با کمک مجلس شورا، ویژگی اول نظام اسلامی را محقق کردند.

(پایامه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

عربی زبان قرآن (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۱۷۶- گزینه «۲»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«كُنْتُ أَسْأَلُ»: می‌خواستم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «هَآكِيَا»: (حال) با گریه (رد گزینه ۳) / «أَنْ يُنْقِذَنِي»: من را نجات دهد / «يُنِيرُ»: نورانی کند / «سَوَادِ قَلْبِي»: سیاهی قلبم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «بِالْعِلْمِ النَّافِعَةِ»: با دانش‌های سودمند (رد گزینه ۴) / «يُعِينُنِي»: مرا یاری کند (رد گزینه ۴) / «مَا هُوَ أَفْضَلُ لِي»: آنچه که برایم بهتر است (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۱۷۷- گزینه «۳»

(امیرحسین شکوری)

«مَا أَجْمَلُ»: چه زیباست، چقدر زیباست / «عِنْدَمَا»: هنگامی که، وقتی که (رد گزینه ۴) / «يُحِبُّ» (فعل مضارع): دوست دارند، دوست می‌دارند (رد گزینه ۲) / «لِأَنْفُسِهِمْ»: برای خودشان (رد گزینه ۴) / «يُنْزَلُ»: نازل می‌کند، می‌فرستد (رد گزینه ۲) / «بِرَكَاتِهِ الْكَثِيرَةِ»: برکات بسیارش (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(ترجمه)

۱۷۸- گزینه «۲»

(حسین رضائی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «يَا قَوْمِ» در اصل «يَا قَوْمِي» بوده که ضمیر «ی» از آخر آن حذف شده است.

گزینه «۳»: «أَيُّهَا» در اصل «يَا أَيُّهَا» بوده که حرف ندای «يَا» حذف شده است.

گزینه «۴»: «اللَّهُمَّ» معادل «يَا اللَّهُ» است که حرف ندای «يَا» حذف شده است.

(اسلوب نرا)

۱۷۹- گزینه «۱»

(مرتضی کاظم شیروزی)

تشریح تکان گزینه‌ها:

۱- لفظ جلاله «الله» به دو صورت منادا واقع می‌شود: «يَا اللَّهُ، اللَّهُمَّ»

۲- گاهی در منادا ضمیر «ی» حذف می‌شود؛ مانند «يَا رَبَّ» که در اصل «يَا رَبِّي» بوده است.

۳- حرف ندای «يَا» بر سر اسم بدون «ال» می‌آید.

بنابراین «الرَّحِيمَ» در گزینه «۱» نادرست است و صحیح آن «رَحِيمٍ» بدون «ال» است.

(اسلوب نرا)

۱۸۰- گزینه «۳»

(نویز امساک)

در گزینه «۳»، منادا مضاف نیست و مضاف‌البهی نگرفته است. در این جمله، «اینها الرجل» به عنوان گروه منادایی در نظر گرفته می‌شود. در سایر گزینه‌ها، منادا از نوع مضاف است و پس از آن، مضاف‌الیه آمده است. (گزینه «۱»: زملاء + ی / گزینه «۲»: ربّ = ربّ + ی / گزینه «۴»: قوم = قوم + ی)

(اسلوب نرا)

تاریخ (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۱۸۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در تیرماه ۱۳۶۷، امام خمینی (ره) پس از دریافت گزارش و نظر مشورتی فرماندهان نظامی و مسئولان سیاسی کشور، به منظور پایان دادن به جنگ تحمیلی، قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل متحد را پذیرفت.

(تاریخ (۳)، بنگ تمیمی و دفاع مقدس، صفحه ۱۶۲)

۱۸۲- گزینه «۱»

(علیرضا پدرا)

انگیزه و اهداف صدام از تحمیل جنگ بر ایران:

۱- حاکمیت بر آبراه مهم اروندرود، دسترسی و تسلط بر خلیج فارس و جدایی جزایر سه‌گانه ابوموسی، تنب کوچک و بزرگ و استان خوزستان از ایران
۲- تضعیف و نابودی انقلاب اسلامی و جلوگیری از انتشار افکار انقلابی در میان مردم عراق و مسلمانان سایر کشورها

۳- رسیدن به رهبری جهان عرب و ایفای نقش ژاندارمی در منطقه

(تاریخ (۳)، بنگ تمیمی و دفاع مقدس، صفحه ۱۵۴)

۱۸۳- گزینه «۴»

(علیرضا پدرا)

با تأسیس کشور عراق، اختلافات مرزی با ایران که از دوران عثمانی به وجود آمده بود، همچنان ادامه یافت. در سال ۱۳۵۴ ش (۱۹۷۵ م) ایران و عراق برای پایان دادن به اختلافات مرزی و رفع مناقشه بر سر اروندرود، قراردادی را با میانجیگری دولت الجزایر امضا کردند.

(تاریخ (۳)، بنگ تمیمی و دفاع مقدس، صفحه ۱۵۳)

۱۸۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور قارچ از کشور ۹۸)

پس از آنکه بنی‌صدر از مقام فرماندهی کل قوا و ریاست جمهوری عزل شد و اوضاع سیاسی کشور ثبات و آرامش یافت، امام خمینی (ره) به عنوان فرمانده کل قوا، ابتدا فرمان شکستن محاصره آبادان را صادر کردند.

(تاریخ (۳)، بنگ تمیمی و دفاع مقدس، صفحه ۱۵۷)

۱۸۵- گزینه «۲»

(مهمر مهری یعقوبی)

دریادلان نیروی دریایی ارتش در نخستین ماه‌های جنگ، با پشتیبانی نیروی هوایی در عملیاتی موسوم به «مروارید» با رشادت تمام، اسکله‌های عراق را منهدم و نیروی دریایی صدام را نابود کردند.

پس از آنکه بنی‌صدر از مقام فرماندهی کل قوا و ریاست جمهوری عزل شد، امام خمینی (ره) به عنوان فرمانده کل قوا، فرمان شکستن محاصره آبادان را صادر کردند؛ پس از آن رزمندگان ارتش، سپاه و بسیج در عملیاتی، آبادان را از محاصره نیروهای متجاوز صدام نجات دادند. اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران در عملیات بیت‌المقدس (سوم خرداد ۱۳۶۱) و با آزادی خونین‌شهر خرمشهر) از اسارت دشمن بعثی رقم خورد.

(تاریخ (۳)، بنگ تمیمی و دفاع مقدس، صفحه‌های ۱۵۵ تا ۱۵۸)

جغرافیا (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۱۸۶- گزینه «۱»

(علیرضا پدرا)

تصویر ماهواره‌ای سمت چپ قسمتی از مسیر رود بزرگ می‌سی‌سی‌پی را ۱۵ روز پیش از وقوع سیلاب بزرگ سال ۱۹۹۳ نشان می‌دهد و در تصویر سمت راست وقوع سیلاب و زمین‌های تحت پوشش سیلاب نشان داده شده است. (تغییرات محیطی در زمان‌های متوالی)

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیای (۳)، صفحه ۱۱۳)

۱۸۷- گزینه «۴»

(مهمر مهری یعقوبی)

مطالعات اکتشافی از منابع نفت و گاز و معادن طبیعی مانند جنگل‌داری و مراتع استفاده از سنجش از دور در زمینه‌های اقتصادی است نه مخاطرات طبیعی.

(جغرافی (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیای (۳)، صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۳)

۱۸۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

امروزه با استفاده از بازتاب‌های طیف الکترومغناطیسی پدیده‌های سطح زمین که سنجنده‌ها دریافت می‌کنند، می‌توان اطلاعاتی را از سطح خشکی‌ها و دریاها ذخیره و پردازش کرد و نمایش داد.

(معارف‌های مخابراتی (۳)، فنون و مهارت‌های مخابراتی (۳)، صفحه ۱۱۱)

۱۸۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

معمولاً خطوط گسلی مهم به سبب انرژی عظیمی که در امتداد آن‌ها نهفته است، پیش از وقوع زمین‌لرزه دچار تنش می‌شوند. تنش‌های موجود در امتداد خط گسل تولید گرما می‌کند. از این رو، تصاویر حرارتی ماهواره‌ای می‌توانند این تغییرات دمایی را در اطراف خطوط گسل ثبت کنند و هشدارهای لازم را بدهند.

(معارف‌های مخابراتی (۳)، فنون و مهارت‌های مخابراتی (۳)، صفحه ۱۱۳)

۱۹۰- گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)

با استفاده از سنجش از دور، جابه‌جایی مواد سطح دامنه‌ها و حرکت توده‌های زمین لغزش را به‌طور دقیق یعنی در حد سانتی‌متر، اندازه‌گیری می‌کنند.

(معارف‌های مخابراتی (۳)، فنون و مهارت‌های مخابراتی (۳)، صفحه ۱۱۳)

فلسفه دوازدهم - پیش‌روی سریع‌تر

۱۹۱- گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)

پس از سقوط دولت صفویان ناسامانی‌هایی ایران را فرا گرفت که تا اواخر دوره قاجار نیز ادامه داشت و این موضوع سبب شد که فلسفه و فلسفه‌ورزی که رواجی دیرین در سرزمین ایران داشت، به رکود کشیده شود. اما در اواخر دوره قاجار که با ورود فلسفه‌های جدید اروپایی به ایران مقارن گشت، فلسفه در ایران رواجی دوباره یافت و سبب آن این بود که ورود این آراء و اندیشه‌ها حکیمان مسلمان را که از ذخایر غنی فلسفه در تاریخ خود برخوردار بودند، بر آن داشت که به ارزیابی این اندیشه‌ها با توجه به نظام فکری خود و آنچه از گذشتگان برای ایشان به یادگار مانده است، بپردازند که موجب رونق مجدد تدریس فلسفه شد.

(فلسفه دوازدهم، حکمت معاصر، صفحه‌های ۹۸ و ۹۹)

۱۹۲- گزینه «۱»

(عمید سوریان)

علامه برای تبیین بیشتر آیات و برای پیوند با مسائل روز، به مباحث مستقل فلسفی (نه برگرفته از آیات) نیز می‌پردازد (رد گزینه «۴») و مجموعه‌ای غنی از مباحث فلسفی را در کنار تفسیر آیات ارائه می‌دهد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: این تفسیر در قرآن انسجام ایجاد نمی‌کند، بلکه با تفسیر هر آیه به کمک دیگر آیات، انسجام خود قرآن را نشان می‌دهد.

گزینه «۳»: سبک تفسیر قرآن به قرآن ابتکار خود علامه نبود، بلکه ایشان این روش را از مرحوم قاضی فرا گرفته بودند.

گزینه «۴»: تفسیر المیزان اگر چه مباحث مستقل فلسفی را در خود گنجانده، اما نمی‌توان گفت در اصل کتابی فلسفی است. علامه برای تبیین بیشتر آیات و پیوند با مسائل روز مباحث فلسفی را در تفسیر مطرح می‌کند.

(فلسفه دوازدهم، حکمت معاصر، صفحه ۱۰۵)

۱۹۳- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

در این ایام چند فیلسوف نام‌آشنا به تدریس فلسفه اشتغال داشتند، اما حیات فلسفی شادابی چندانی نداشت.

(فلسفه دوازدهم، حکمت معاصر، صفحه ۹۸)

۱۹۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور خارج از کشور ۱۴۰۳ - نوبت دوم تیرماه)

علامه طباطبایی با در نظر گرفتن نیازهای جدید جامعه و رواج عقاید گوناگون فلسفی، سعی کردند که با استفاده از ذخایر حکمت صدرایی یعنی حکمت متعالیه و مسلک‌های فلسفی پیش از آن که در ایران رایج بود، به مسائل فلسفی روز پاسخ بدهند که یکی از نتایج اقدام ایشان کتابی شد به نام «اصول فلسفه و روش رئالیسم» که در آن به ماتریالیسم تاریخی و مارکسیسم با نگاهی انتقادی می‌نگرند و سپس به مسائل آنان با استفاده از گنجینه حکمت صدرایی پاسخ می‌دهند.

(فلسفه دوازدهم، حکمت معاصر، صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۶)

۱۹۵- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

شاگردان امام خمینی (ره) معمولاً در علوم عقلی و فلسفه متبحر بودند.

(فلسفه دوازدهم، حکمت معاصر، صفحه ۱۰۲)

دفترچه پاسخ ✓

عمومی دوازدهم

رشته انسانی

۲۸ فروردین ماه ۱۴۰۵

طراحان

فارسی	حسن افتاده، حسین پرهیزگار، فاطمه جمالی آرائی، نازنین فاطمه حاجیلو، مرتضی منشاری
دین و زندگی	محسن بیاتی، فردین سماقی، مرتضی محسنی کبیر، میثم هاشمی
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری، محمد طاهری، بیتا قربان‌پور، عقیل محمدی‌روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	مسئول درس‌های مستندسازی
فارسی	نازنین فاطمه حاجیلو	محسن اصغری، الهام محمدی، مرتضی منشاری	—	فریبا رنوفی، امیرمحمد کماسی، مهشید سعیدی
دین و زندگی	بهنام رسولی	امیرمهدی افشار، محمدفرحان فخاریان	محمدرضا صادقی‌مقدم	سجاد حقیقی‌پور، علی ابراهیمی آرائی سیدمجتبی رضازاده
اقلیت‌های مذهبی	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	—	—
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری	طاها اصغریان، فاطمه نقدی	ماتده سالاری	سپهر اشتیاقی، علیرضا رمضان‌زاده

کلاس‌های آنلاین عمومی

نام درس	نام دبیر	روز	ساعت
زبان انگلیسی ۳	محدثه مرآتی	سه‌شنبه	۱۷-۱۸
دین و زندگی ۳	سجاد حقیقی‌پور	چهارشنبه	۱۹-۲۰
فارسی ۳	نازنین حاجیلو	پنج‌شنبه	۱۹-۲۰

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رنوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی ۳

۲۱۱- گزینه ۲»

(حسن افتاده - تبریز)

تجريد: در لغت به معنای تنهایی گزیدن، ترک گناهان و اعراض از امور دنیوی و تقرب به خداوند، در اصطلاح تصوف، خالی شدن قلب سالک از آنچه جز خداست
تفرید: دل خود را متوجه حق کردن، دل از علایق بریدن و خواست خود را فدای خواست ازلی کردن، فرد شمردن و یگانه دانستن خدا
خاستن: بلند شدن و قیام کردن / خواستن: خواهش و میل داشتن به چیزی
(واژه، واژه نامه)

۲۱۲- گزینه ۴»

(حسن افتاده - تبریز)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: واژه «ذوال» غلط املائی دارد و شکل صحیح آن «زوال» است.
گزینه «۲»: واژه های «غدر» و «سدر» غلط املائی دارند و شکل صحیح آن ها «قدر» و «صدر» است.
گزینه «۳»: واژه «استقنا» غلط املائی دارد و شکل صحیح آن «استغنا» است.
(املا، صفحه های ۱۲۳ تا ۱۲۵)

۲۱۳- گزینه ۲»

(حسن پرهیزگار - سبزوار)

نقش های تبعی شامل سه نقش هستند: ۱- معطوف، ۲- بدل، ۳- تکرار (واژه ای که تکرار شده، همان نقش واژه یکسان قبلی را می گیرد).
۱- بدل: پرندگان (ما پرندگان)
۲- معطوف: شهریاری (معطوف به پیشوا)
۳- بدل: بلندترین کوه روی زمین (بدل برای قاف)

(دستور، صفحه ۱۲۲)

۲۱۴- گزینه ۳»

(نازنین فاطمه هابیلوصفا زاده)

چون (چگونه) است [جمله پایه یا هسته] که اقلیم ما شاه ندارد. [جمله پیرو یا وابسته]
مصراع دوم، یک جمله ساده است.

(دستور، صفحه های ۱۳۳ و ۱۳۴)

۲۱۵- گزینه ۱»

(فاطمه جمالی آرائی)

در داستان عطار، شخصیت ها نمادین هستند و هر کدام به مفهومی فراتر از معنای ظاهری شان اشاره دارند.
- سیمرغ نماد خداوند و معشوق است.
- کوه قاف، نماد راه دور و دراز و پر از سختی است.
- مرغان، نماد سالکان و روندگان در راه هستند.
- هدهد، نماد راهنما و مرشد است.
- بلبل، نماد انسان های گرفتار عشق زمینی یا عاشق معشوق غیر حقیقی است.

- طاووس، نماد عاشقان و زاهدانی است که طمع بهشت دارند.
- باز شکاری نماد انسان های مقام دوست و دنیا پرست است.
- مار نماد شیطان است.

(آرایه، صفحه ۱۲۸)

۲۱۶- گزینه ۴»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

تشبیه: دلت [مانند] خُلد (بهشت) است.
تلمیح: اشاره به داستان «یاری کردن طاووس به شیطان در ورود به بهشت»
تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیه: وادی عشق / تلمیح: ندارد

گزینه «۲»: تشبیه و تلمیح ندارد.

گزینه «۳»: تشبیه: عاشق چون آتش / تلمیح ندارد.

(آرایه، صفحه های ۱۲۳، ۱۲۴ و ۱۲۹)

۲۱۷- گزینه ۴»

(حسن پرهیزگار - سبزوار)

مفهوم «سماق مکیدن»: در انتظار ماندن

(آرایه، صفحه های ۱۳۳، ۱۳۹ و ۱۴۰)

۲۱۸- گزینه ۳»

(حسن افتاده - تبریز)

ترتیب صحیح مفهوم ابیات مربوط به وادی های عرفان، در گزینه «۳» آمده است.

الف) وصلت آن کس یافت کز خود شد فنا ← فقر و فنا

ب) همت پست کی رسد به فراز ← طلب

ج) جلوه آب صاف در گل و خار ← توحید

د) جمله (همه) سر از یک گریبان برکنند ← توحید

(مفهوم، صفحه های ۱۲۵ و ۱۲۹)

۲۱۹- گزینه ۴»

(حسن پرهیزگار - سبزوار)

عامل همه مشکلات ما از خود ماست (گله از گرگ گله ای ندارد و از جانب چوپان مورد ستم واقع می شود).

(مفهوم، صفحه های ۱۳۳، ۱۳۵ و ۱۴۲)

۲۲۰- گزینه ۴»

(نازنین فاطمه هابیلوصفا زاده)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: به «غذا خوردن بسیار مهمانان و کامل خوردن کباب غاز» اشاره دارد.

گزینه «۲»: اشاره به اعتقادات خرافی عوام دارد. (شگون نداشتن امانت گرفتن وسایل در برپایی مهمانی اول پس از ازدواج)

گزینه «۳»: شکم «مصطفی» پر شده است و دیگر نمی تواند غذا بخورد.

(مفهوم، صفحه های ۱۳۳ و ۱۳۸ تا ۱۴۱)

دین و زندگی ۳

۲۲۱- گزینه ۱

(میثم هاشمی)

آنان معتقد بودند که آدم در بهشت اولیه مرتکب گناه شده است و این گناه به فرزندان آدم نیز سرایت کرده و هر کسی با گناه اولیه به دنیا می‌آید. بنابراین هر کودکی پس از تولد باید غسل ویژه‌ای «غسل تعمید» داده شود تا از آن گناه پاک گردد.

(درس ۱۲، صفحه ۱۴۸)

۲۲۲- گزینه ۲

(میثم هاشمی)

در آیین ازدواج مسیحی، رهبران کلیسا معتقد بودند که پس از ازدواج امکان جدایی زن و شوهر نیست و پیوندشان باید ابدی باشد. زن حق مالکیت ندارد و باید نام خانوادگی وی به نام خانوادگی شوهر تغییر یابد. کشیش‌ها حق ازدواج نداشتند و تا آخر عمر باید مجرد می‌ماندند. آنان ازدواج را امری دنیایی و پست تلقی می‌کردند.

(درس ۱۲، صفحه ۱۴۸)

۲۲۳- گزینه ۴

(میثم هاشمی)

اعتراف به گناهان خود در حضور کشیش، آیین دیگری بود که توسط این مبلغین میان مسیحیان رواج یافت. برای این کار اتاق ویژه‌ای در کلیسا ساخته شد که محل اعتراف و توبه کردن بود. آنان معتقد بودند که با اعتراف گناهکار در برابر کشیش، توبه‌کننده آمرزیده می‌شود و عفو ابدی را به دست می‌آورد.

(درس ۱۲، صفحه ۱۴۸)

۲۲۴- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

نیاز انسان غربی به معنویت باعث شد برخی افراد و گروه‌ها با هدف کسب مقام و شهرت، مکاتب و فرقه‌هایی را به نام مکاتب عرفانی و معنوی ایجاد کنند که اگرچه در ظاهر، ادعای پاسخ به نیازهای معنوی بشر را دارند اما به دلیل آن‌که برآمده از آموزه‌های وحیانی نیستند، نتیجه‌ای جز سردرگمی برای بشر تشنه امروز نداشته‌اند.

(درس ۱۲، صفحه ۱۵۰)

۲۲۵- گزینه ۳

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

از زمانی که ماشین‌آلات صنعتی ساخته شد، تولید انبوه کالا نیز آغاز گردید. تولید فراوان گرچه در ابتدا نیازهای طبیعی مردم را رفع می‌کرد، اما در بسیاری از موارد بیش از نیاز طبیعی بازار بود. به همین جهت کارخانه‌داران با استفاده از جاذبه تبلیغات در مردم، نیازهای کاذب به وجود آوردند تا آنان را به تنوع طلبی بکشانند و مصرف‌گرایی را به گونه‌ای سرسام‌آور افزایش دهند تا خودشان به سود بیشتری برسند. جدی‌ترین آسیب مصرف‌گرایی، تغییر و دگرگونی الگوی زندگی و دل مشغولی دائمی مردم به کالاهای گوناگونی است که همه روزه وارد بازار می‌گردد و اذهان و افکار را به خود مشغول می‌کند و در نتیجه، انسان را از اساسی‌ترین نیاز خود، یعنی پرورش و تکامل بعد معنوی و متعالی خویش، غافل می‌کند.

(درس ۱۲، صفحه ۱۵۰)

۲۲۶- گزینه ۴

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

از پیامدهای منفی در تمدن جدید در حوزه علم، علم‌زدگی است که از حدود قرن هجدهم به علت پیشرفت‌های گسترده در علم، این احساس پدید آمد که علم تجربی رمز سعادت ملت‌هاست. رشد سریع علم از آثار مثبت حوزه علم است که به جهت جهش فوق‌العاده آن، دوران جدید را دوران علم می‌نامند و کشفیات و اختراعات جدید در علوم مختلف، زندگی در جهان امروز را متحول کرده است.

(درس ۱۲، صفحه‌های ۱۴۹ و ۱۵۰)

۲۲۷- گزینه ۲

(ممسن بیاتی)

مشارکت مردم در تشکیل حکومت: حق تعیین سرنوشت و دخالت مردم در امور خود گام مثبت دیگری بود که در تمدن جدید برداشته شد و باعث شد برخی حکومت‌های استبدادی و موروثی حاکم بر کشورهای اروپایی از صحنه خارج شوند.

(درس ۱۲، صفحه ۱۵۱)

۲۲۸- گزینه ۳

(ممسن بیاتی)

آثار منفی عدل و قسط:

ظهور ظلم فراگیر و پدیده استعمار: تولید انبوه کالا و نیاز به بازار کشورهای دیگر، احتیاج به منابع طبیعی دیگر کشورها و نیز روحیه فزون‌خواهی حاکمان غربی سبب شد که سرمایه‌داران و قدرتمندان غربی، کشورهای دیگر را به خصوص در آسیا و آفریقا هدف قرار دهند و به بهانه استعمار، بسیاری از این کشورها را تصرف کنند و ذخایر با ارزش و گران قیمت آن‌ها را از آثار باستانی و کتاب‌های خطی گرفته تا جواهرات و منبع طبیعی و معدنی، به کشور خود ببرند و برای آن ملت‌ها، فقر و نیازمندی را برجا گذارند.

(درس ۱۲، صفحه ۱۵۱)

۲۲۹- گزینه ۳

(فرزین سماقی)

تمدن جدید با نگاه مادی به انسان به ویژه در حوزه روابط زن و مرد بیشترین آسیب‌ها را به نهاد خانواده وارد کرده است.

(درس ۱۲، صفحه ۱۵۲)

۲۳۰- گزینه ۱

(فرزین سماقی)

در میان غربیان جدید، دیگر هیچ‌گونه ضابطه و معیار مذهبی و اخلاقی که منشأ الهی داشته باشد، معنا ندارد.

(درس ۱۲، صفحه ۱۵۲)

زبان انگلیسی ۳

۲۳۱- گزینه ۳

(رهمت اله استیری)

ترجمه جمله: «باید به دانش آموزان زمان کافی داده شود تا بتوانند قبل از پاسخ دادن به سؤالات پیچیده امتحانی، با دقت فکر کنند.»

نکته مهم درسی:

با توجه به مفهوم جمله، در جای خالی نمی توان از ساختار منفی استفاده کرد (رد) گزینه های «۲ و ۳». نقش «enough time» برای فعل «give» به معنای «دادن» مفعولی است، پس در جای خالی نیاز به ساختار مجهول داریم (رد گزینه «۴»).

(گراهر، صفحه ۸۶)

۲۳۲- گزینه ۱

(رهمت اله استیری)

ترجمه جمله: «درس های آموخته شده از اشتباهات گذشته نباید هنگام تصمیم گیری های جدی در آینده فراموش شوند.»

نکته مهم درسی:

با توجه به مفهوم جمله، در جای خالی باید از ساختار منفی استفاده کرد (رد) گزینه های «۲ و ۳». نقش «the lessons» برای فعل «forget» به معنای «فراموش کردن» مفعولی است، پس در جای خالی نیاز به ساختار مجهول داریم (رد گزینه «۴»).

(گراهر، صفحه ۸۶)

۲۳۳- گزینه ۲

(رهمت اله استیری)

ترجمه جمله: «آیا می توان در داخل موزه عکس گرفت، به شرطی که بازدیدکنندگان از فلش استفاده نکنند یا مزاحم دیگران نشوند؟»

نکته مهم درسی:

با توجه به علامت سؤال در انتهای جمله، در جای خالی نیاز به ساختار سؤالی داریم (رد گزینه های «۱ و ۴»). اجزای جمله و ساختار مجهول به کار رفته در گزینه «۳» اساساً نادرست است (رد گزینه «۳»).

(گراهر، صفحه ۸۶)

۲۳۴- گزینه ۲

(بیتا قربان پور)

ترجمه جمله: «فرایند یادگیری به زمان و صبر نیاز دارد، به خصوص زمانی که دانش آموزان سعی در درک مفاهیم جدید و دشوار دارند.»

- (۱) منبع
(۲) فرآیند
(۳) نظر
(۴) طراحی

(واژگان، صفحه ۸۶)

۲۳۵- گزینه ۲

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «او قبل از تصمیم گیری در مورد پذیرش شغل جدید در شهری دیگر، پیشنهاد را با دقت بررسی کرد.»

- (۱) احاطه کردن
(۲) در نظر گرفتن
(۳) تبدیل کردن
(۴) جذب کردن

(واژگان، صفحه ۸۶)

۲۳۶- گزینه ۴

(رهمت اله استیری)

ترجمه جمله: «دو خانه بسیار شبیه به هم به نظر می رسند، اگر چه در سال های مختلف توسط شرکت های ساختمانی مختلف ساخته شده اند.»

- (۱) قابل مشاهده، مرئی
(۲) جنبشی
(۳) عملی
(۴) مشابه

(واژگان، صفحه ۸۴)

ترجمه متن درک مطلب:

شرایط اقتصادی همچنین بر امید به زندگی به عنوان رایج ترین مقیاس برای توصیف سلامت جمعیت تأثیر می گذارد. امید به زندگی در ثروتمندترین کشورها بیشتر از فقیرترین مناطق است. در رتبه بندی ۲۰ کشور دارای بالاترین میزان امید به زندگی در سال ۲۰۱۸، هنگ کنگ با ۸۵ سال امید به زندگی، رتبه اول را به خود اختصاص داده است. کشوری که دارای کمترین امید به زندگی در سال ۲۰۱۸ است، جمهوری آفریقای مرکزی است. افرادی که در سال ۲۰۱۸ در جمهوری آفریقای مرکزی متولد شده اند، می توانند به طور میانگین انتظار ۵۳ سال عمر را داشته باشند. تفاوت های جنسیتی در [یحت] امید به زندگی قابل توجه هستند. زنان عموماً چند سال بیشتر از مردان عمر می کنند. میانگین جهانی امید به زندگی به متولدین سال ۲۰۲۰ بیانگر این است که زنان در هنگام تولد، به طور میانگین ۷۵ سال امید به زندگی داشتند، در حالی که مردان امید به زندگی ۷۰ سال بود. بر اساس آماری از سازمان بهداشت جهانی (WHO)، در سال ۲۰۱۳، یک کودک متولد شده در یک خانواده پردرآمد، در هنگام تولد ۷۹ سال امید به زندگی داشت، در حالی که یک کودک متولد شده در یک خانواده کم درآمد، در هنگام تولد ۶۲ سال امید به زندگی داشت. بنابراین، میانگین امید به زندگی در سراسر دنیا به میزان درآمد خانوادگی که افراد در آن زندگی می کنند نیز بستگی دارد.

۲۳۷- گزینه ۴

(مهمر طاهری)

ترجمه جمله: «پاراگراف قبل از این متن به احتمال بسیار زیاد درباره چه موضوعی بحث می کند؟»

«یک عامل مؤثر دیگر بر امید به زندگی»

(درک مطلب)

۲۳۸- گزینه ۱

(مهمر طاهری)

ترجمه جمله: «کلمه "significant" در پاراگراف «۲» از نظر معنایی به ... نزدیک تر است.»

«considerable» (قابل ملاحظه)

(درک مطلب)

۲۳۹- گزینه ۳

(مهمر طاهری)

ترجمه جمله: «چرا نویسنده در پاراگراف «۲» به آماری از سازمان بهداشت جهانی (WHO) اشاره کرده است؟»

«برای اینکه عامل دیگری که بر امید به زندگی مؤثر است را معرفی کند»

(درک مطلب)

۲۴۰- گزینه ۲

(مهمر طاهری)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در متن به عنوان یک عامل مؤثر بر امید به زندگی ذکر نشده است؟»

«وضعیت بهداشتی کشوری که فرد در آن زندگی می کند»

(درک مطلب)

دفترچه پاسخ فرهنگیان

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۲۸ فروردین ماه ۱۴۰۵

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۵۱- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

بعد بیان این آیه: «اولئک کالأنعام بل هم أضلُّ»، دلیل انحراف آن‌ها را این گونه بیان می‌کند: «اولئک هم الغافلون».

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه ۲۱)

۲۵۲- گزینه ۴

(مرتضی ممسنی کبیر)

استاد باید با شهامت بر موضع حق بایستد و بر آن پافشاری کند و نگذارد که تطمیع، تهدید، تبلیغ و جوسازی‌ها، او را از مسیر حق جدا سازند. مربیان بشر، یعنی انبیا (ع) برای دفاع از حق به استقبال همه رقم خطر می‌رفتند و گاهی تحقیر می‌شدند: «إنک لمجنون»

این سکیت از یاران امام رضا (ع)، امام جواد و امام هادی (ع) بود و در عین حال، فرزندان متوکل (خلیفه عباسی) را تعلیم می‌داد. روزی متوکل از او پرسید: «فرزندان من بهترند یا دو فرزند علی بن ابی طالب (ع)؟» او سکوت چندین ساله‌اش را شکست و گفت: «قتیر، غلام علی (ع)، از تو و فرزندان بهتر است، تا چه رسد به حسن و حسین (ع)؟! متوکل که طاغوت و دیکتاتور زمان بود و هرگز توقع شنیدن چنین سخنی را نداشت، به شدت عصبانی شد و دستور قتل استاد را صادر کرد.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، صفات معلم، صفحه ۴۲)

۲۵۳- گزینه ۳

(مرتضی ممسنی کبیر)

در سورة الرحمن، ابتدا به تعلیم قرآن اشاره می‌کند، سپس به آفرینش انسان: «الرحمن» * «عَلَّمَ الْقُرْآنَ» «و خلق الانسان»؛ «خداوند قرآن را آموخت و انسان را آفرید.»

آری! باید قبل از ماشین، راه ساخته شود؛ اول راه هدایت (عَلَّمَ الْقُرْآنَ)، سپس آفرینش انسان. این تعابیر، بیانگر ارزش علم، معلم و تعلیم است و نشان می‌دهد که علم و فرهنگ، بالاترین ارزش را دارد.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه ۲۹)

۲۵۴- گزینه ۱

(مرتضی ممسنی کبیر)

همه موارد صحیح هستند.

الف) خداوند، این دو نام از نام‌های خویش (رثوف و رحیم) را بر هیچ‌یک از پیامبران جز پیامبر اسلام (ص) اطلاق نکرده است.

ب) همچنین آن حضرت را با جمله «عزیز علیه ما عنتم»: غم‌خوار امت معرفی کرده است؛ به گونه‌ای که هر چه مردم را برنجاند؛ پیامبر (ص) را می‌رنجاند و این، بیانگر اوج محبت آن حضرت است که سبب جذب مردم می‌شد.

ج) پیامبر (ص) برای هدایت و تبلیغ دین، شور و عشق فراوانی داشت.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، صفات معلم، صفحه‌های ۳۲ و ۵۰)

۲۵۵- گزینه ۴

(یاسین ساعری)

قرآن کریم، نهج البلاغه و روایات، بهترین معیار سنجش ما هستند تا بدانیم که نتیجه درس خواندن‌ها و درس دادن‌هایمان چیست؟

(همه رشته‌ها: وظایف معلم، صفحه ۱۱۱)

۲۵۶- گزینه ۲

(یاسین ساعری)

استاد و مربی باید رشد جامع مخاطب را در نظر داشته باشند، یعنی اگر به علم او می‌افزایند، بصیرت او را هم ارتقا دهند؛ اگر به مدرک و درس او فکر می‌کنند، به قدرت تشخیص و بینش و موضع‌گیری‌های سیاسی او نیز بیفزایند.

قرآن که «یهدی الی الرشد» است، به انسان، رشد جامع می‌دهد.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، وظایف معلم، صفحه ۸۲)

۲۵۷- گزینه ۴

(عامر کریمی)

خداوند در آیه ۴۰ سورة بقره می‌فرماید: «به پیمانی که با من بسته‌اید، وفا کنید تا من نیز به پیمان شما وفا کنم.» همچنین یکی از بهترین زمان‌های محاسبه برنامه سالانه خود، شب‌های قدر ماه مبارک رمضان است تا بتوانیم بر اساس آن، تصمیمات بهتری برای آینده بگیریم.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۲)

(رشته انسانی: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۸ و ۱۰۰)

۲۵۸- گزینه ۱

(عامر کریمی)

مفاد آیه اشاره‌شده، اشاره به رویارویی جبهه مخالفان حق و محبتان حق دارد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، دوستی یا خدای، صفحه ۱۱۳)

(رشته انسانی: دین و زندگی، دوستی یا خدای، صفحه ۱۱۸)

۲۵۹- گزینه ۳

(عامر کریمی)

روژه باعث می‌شود کسی که آن را به‌جا می‌آورد و تکرار می‌کند، سال به سال باتقوا تر شود و چنین فردی به جایی می‌رسد که کم‌کم احساس می‌کند که هر کاری را که خداوند دستور داده است، به‌آسانی می‌تواند انجام دهد و احساس سختی نمی‌کند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۹)

(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۵)

۲۶۰- گزینه ۲

(یاسین ساعری)

اگر در انجام به موقع نماز بکوشیم، بی‌نظمی را از زندگی خود دور خواهیم کرد. اگر شرط غصبی نبودن لباس و مکان نمازگزار را رعایت کنیم، کمتر به کسب درآمد از راه حرام متمایل خواهیم شد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۵)

(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۱)

۲۶۱- گزینه ۳»

(مرتضی ممسنی کبیر)

علت تفاوت پوشش امام صادق (ع) با پیامبر (ص) در کلام امام صادق (ع) این بود:

امام فرمود: «در آن زمان مردم در سختی بودند، اما امروز ما در شرایط بهتری هستیم و عموم مردم توانایی پوشیدن چنین لباسی را دارند.»
گرچه عفاف، خصلت هر انسان بافضیلتی، اعم از زن و مرد است، اما وجود آن در زنان و دختران ارزش بیشتری دارد؛ زیرا خداوند زنان را بیش از مردان به نعمت و زیبایی آراسته است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۴۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۶)

۲۶۲- گزینه ۳»

(میثم هاشمی)

پیامبر (ص) با وجود آنکه مردان را به کوتاه کردن ناخن سفارش می‌کرد، اما به زنان توصیه می‌کرد ناخن‌های خود را مقداری بلند بگذارند، چون برای آنان زیباتر است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۳۸)

(رشته انسانی: دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۴)

۲۶۳- گزینه ۳»

(غردین سماقی)

چگونگی و نوع پوشش، تا حدود زیادی تابع آداب و رسوم ملت‌ها و اقوام است. ادیان الهی که در اصل و حقیقت، یک دین هستند، همواره بر پوشش تأکید کرده‌اند و آن را لازمه دین‌داری شمرده‌اند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، زیبایی پوشیدگی، صفحه‌های ۱۴۸ و ۱۴۹)

(رشته انسانی: دین و زندگی، زیبایی پوشیدگی، صفحه‌های ۱۵۴ و ۱۵۵)

۲۶۴- گزینه ۲»

(میثم هاشمی)

از نظر قرآن کریم، مهم‌ترین معیار همسر شایسته، با ایمان بودن اوست. (رد گزینه‌های «۱» و «۳»).

و ابتدایی‌ترین زمینه ازدواج، نیاز جنسی است. (رد گزینه «۴»)

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۵۴)

(رشته انسانی: دین و زندگی، ترکیبی، صفحه‌های ۲۱۵ و ۲۲۴)

۲۶۵- گزینه ۴»

(غردین سماقی)

طبق مقررات اسلامی، رضایت کامل دختر و پسر برای ازدواج ضروری است و اگر عقدی به زور انجام گیرد، باطل است و مشروعیت ندارد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه ۱۵۳)

(رشته انسانی: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه ۲۲۳)

۲۶۶- گزینه ۳»

(غردین سماقی)

پیشوایان ما از پدران و مادران خواسته‌اند، که با کنار گذاشتن رسوم غلط، شرایط لازم برای ازدواج فرزندان را فراهم کنند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه‌های ۱۵۵ و ۱۵۶)

(رشته انسانی: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه ۲۲۵)

۲۶۷- گزینه ۲»

(مهمم رضایی‌بغا)

قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که قبل از ازدواج، حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت، زندگی آنان را سامان دهد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه ۱۵)

(رشته انسانی: دین و زندگی، زمینه‌های پیوند، صفحه ۲۱۳)

پاسخ سؤالات همه رشته‌ها به جز انسانی

۲۶۸- گزینه ۴»

(مهمم رضایی‌بغا)

- در موضوع «رشد اخلاقی و معنوی» از اهداف ازدواج، پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، از همان ابتدا از بسترهای فساد دوری می‌کنند، مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند، مهر و عشق بر همسر و فرزندان را در خود پرورش می‌دهند...

- در موضوع «رشد و پرورش فرزندان» از اهداف ازدواج، فرزند، ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم‌بخش وحدت روحی آن‌هاست، آنان دوام وجود خود را در فرزند می‌بینند و از رشد و بالندگی او لذت می‌برند ...

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه ۱۵۳)

۲۶۹- گزینه ۴»

(یاسین ساعری)

زنان و مردان به‌عنوان افراد نوع بشر، استعدادها و ویژگی‌های فطری یکسان و هدف مشترکی دارند که با بهره‌گرفتن از آن ویژگی‌های فطری، می‌توانند به آن هدف مشترک یعنی قرب الهی و بهشت جاوید برسند. عزت از صفاتی است که قرآن کریم بیش از ۹۵ بار خداوند را بدان توصیف کرده است. معصومین بزرگوار (ع) این صفت را از ارکان فضایل اخلاقی دانسته‌اند، که اگر در وجود ما شکل بگیرد، مانع بسیاری از زشتی‌ها خواهد شد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، ترکیبی، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۴۹)

۲۷۰- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

انسانی که به هوی و هوس پاسخ مثبت می‌دهد و تسلیم می‌شود، قدم در وادی ذلت گذاشته و از راه رشد باز می‌ماند. پس از این مرحله است که وقتی در برابر ستمگران و قدرتمندان قرار گرفت، زیر بار ذلت می‌رود و تسلیم خواسته‌های آن‌ها می‌شود. تعبیر مذکور از پیامبر (ص) شامل دوره سنی نوجوانی و جوانی است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۳)

پاسخ سؤالات ویژه انسانی

۲۶۸- گزینه «۴»

(مرتضی ممسنی کبیر)

در آیه شریفه «الیس الله بکاف عبده: آیا خدا برای بنده‌اش کافی نیست؟» به صورت استفهام انکاری، کفایت مطلق خداوند بیان شده است که با عبارت قرآنی «قل حسبی الله: بگو خدا برای من کافی است» هم مفهوم است و آیه شریفه «و من یتوکل علی الله فهو حسبه إن الله بالغ امره: و آن کس که در راه حق به خدا توکل کند، خداوند او را بس است، خداوند امر خویش را به سرانجام می‌رساند.» مؤید «حقیقت توکل بر خدا» است.

(رشته انسانی؛ دین و زندگی، اعتماد بر او، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۰)

۲۶۹- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

جوان و نوجوان معمولاً شجاعت روحی بالایی دارد و دست و پای وجودش چندان به رشته‌های دنیایی بسته نشده است؛ مانند برخی بزرگسالان نیست که به ثروت یا مقام دل بسته باشد یا در حسادت نسبت به دیگری بسوزد یا در فکر تجملات زندگی باشد. او می‌تواند آرمان‌های بزرگ داشته باشد، آرمان‌هایی که از نوع پروازند، از نوع رفتن و صعودکردن، نه از نوع ماندن و در باتلاق زندگی دنیایی فرورفتن. از این رو در این دوره، نیاز شدیدتری به توکل و اعتماد بر خداوند حس می‌شود.

روزی پیامبر اکرم (ص) به مردمی برخورد که اهل کار و فعالیت نبودند. به آنان فرمود: شما چگونه مردمی هستید؟ گفتند: ما توکل‌کنندگان بر خدا هستیم. ایشان فرمود: نه، بلکه شما سربار دیگران هستید.

(رشته انسانی؛ دین و زندگی، اعتماد بر او، صفحه ۱۱۱)

۲۷۰- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

توکل کردن فقط به معنای گفتن جمله «خدا! بر تو توکل می‌کنم» نیست، بلکه انسان باید در قلب خود بر خدا توکل کند و واقعاً او را تکیه‌گاه خود ببیند. اگر این‌گونه باشیم خداوند کارهای ما را به بهترین وجه، چاره خواهد کرد و آن چیزی را که حقیقتاً به نفع ما است، پیش خواهد آورد.

(رشته انسانی؛ دین و زندگی، اعتماد بر او، صفحه ۱۱۰)

هوش و استعداد معلّی

۲۷۱- گزینه ۲»

(ممدیر اصفهانی)

اصطلاح «جنگ‌های نیابتی» یعنی جنگ‌های غیرمستقیم، جنگ‌هایی که ابرقدرت‌ها با هم نمی‌جنگیدند، بلکه از قدرت‌های کوچک‌تر در مناطق مختلف حمایت می‌کردند تا به نیابت از آن‌ها بجنگند.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۲- گزینه ۳»

(ممدیر اصفهانی)

متن از ظهور قدرت‌های جدیدی مانند چین و هند با عنوان ابرقدرت‌های اصلی یا پایان یافتن رقابت تسلیحاتی هسته‌ای آن‌ها به طور کامل سخنی نگفته است، بلکه از انحلال اتحاد جماهیر شوروی و تغییر اساسی نظم جهانی می‌گوید. از آنجا که دوره جنگ سرد، دوره‌ای از تنش‌های ژئوپلیتیک بین ایالات متحده و اتحاد جماهیر شوروی و متحدانشان بوده است، با انحلال اتحاد جماهیر شوروی، حداقل تا مدتی تنش‌های ایدئولوژیک بین شرق و غرب کاهش یافته و باز هم حداقل تا مدتی به تبدیل شدن ایالات متحده به تنها ابرقدرت موجود جهانی منجر شده است.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۳- گزینه ۱»

(فامد کریمی)

«متقن» هم‌خانواده «یقین» و به معنای «قطعی» است.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۴- گزینه ۳»

(فامد کریمی)

استناد به شخصیت غیرواقعی، توهم توطئه و تعمیم‌های بدون رابطه علیت درست، سوگیری‌های دیگر گزینه‌هاست.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۵- گزینه ۳»

(ممدیر اصفهانی)

واژه «مسائل» خود جمع «مسئله» است و نمی‌توان آن را دوباره جمع کرد.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۶- گزینه ۲»

(کتاب منظومه هوش)

نویسنده خیام را در موردی به حافظ شبیه کرده است. لابد آن ویژگی در حافظ آشکارتر است که می‌توان شخصی را به او مانند کرد.

(استدلال‌های متنی، انتساب پیش‌فرض متن، هوش کلامی)

۲۷۷- گزینه ۲»

(کتاب منظومه هوش)

شکل درست ابیات:

- (ج) جوانی پاکباز پاکرو بود / که با پاکیزه‌رویی در کرو (قایق) بود
(ب) چنین خواندم که در دریای اعظم / به گردابی درافتادند با هم
(الف) چو ملاح آمدش تا دست گیر / مبادا کاندرا آن حالت بمیرد
(د) همی‌گفت از میان موج و تشویر / مرا بگذار و دست یار من گیر

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۸- گزینه ۳»

(فرزاد شیرممدری)

با توجه به این‌که اهر و زنجان کنار هم نیستند، سه حالت ممکن است که هر کدام، اهر و زنجان ممکن است در دو جایگاه قرار بگیرند:

_____ خوی _____ کاشان _____ دزفول _____

_____ کاشان _____ خوی _____ دزفول _____

_____ کاشان _____ خوی _____ دزفول _____

دزفول قطعاً اول نیست ولی دیگر گزینه‌ها قطعی نیست.

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۷۹- گزینه ۳»

(فرزاد شیرممدری)

بدون درنظر گرفتن جایگاه خوی و کاشان، سه حالت داریم که جایگاه‌های اهر، دزفول و زنجان را نشان می‌دهد:

_____ زنجان _____ اهر _____ دزفول _____

_____ زنجان _____ اهر _____ دزفول _____

_____ دزفول _____ زنجان _____ اهر _____

معلوم است که خوی و کاشان ممکن است کنار هم باشند یا نباشند.

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۰- گزینه ۴»

(ممدیر اصفهانی)

فرض کنیم ابتدا همه ده مهره سیاه خارج شده باشد. حال مهره‌های بعدی همه سفیدند، ولی هرگز به عدد $20 = 2 \times 10$ نمی‌رسند.

(معادله نویسی، نسبت و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۱- گزینه ۳»

(فاطمه راسخ)

رقم یکان همه عددهای وصف‌شده در صورت سؤال عدد ۵ است، چرا که مضارب ۵ یکان صفر یا ۵ دارند که در این مورد، عددها فرد هستند. حال برای جایگاه دهگان، هشت عدد $\{0, 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9\}$ و برای جایگاه صدگان، هفت عدد $\{1, 2, 3, 4, 5, 8, 9\}$ را داریم، که یعنی مجموعاً $56 = 7 \times 8$ حالت.

(معادله نویسی، نسبت و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۲- گزینه ۲»

(ممیز کنی)

از معادله اول:

$$(L+3)+(M+3)=(N+3) \Rightarrow L+M+3=N$$

از معادله‌های دوم و سوم:

$$\left. \begin{aligned} N &= M + (2 \times L) \\ N &= 2 \times M \end{aligned} \right\} \Rightarrow M + (2 \times L) = 2 \times M \Rightarrow M = 2 \times L$$

جایگذاری نتیجه معادله‌های دوم و سوم در معادله اول:

$$\begin{aligned} L + (2 \times L) + 3 &= 2 \times (2 \times L) \\ \Rightarrow (3 \times L) + 3 &= (4 \times L) \Rightarrow L = 3 \\ \Rightarrow M = 6, N = 12 \Rightarrow L + M + N &= 3 + 6 + 12 = 21 \end{aligned}$$

(معادله نویسی، نسبت و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۳- گزینه ۲»

(ممیز کنی)

کل کار، با واحد «نفر، ساعت»:

$$8 \times 8 \times 6 \quad \text{کل کار انجام شده، دو روز از هشت روز است، یعنی } \frac{1}{4} = \frac{2}{8} \text{ پس}$$

$$1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4} \text{ از کار باقی است. مدت کار، دو روز است و ساعت کار، دوازده ساعت، پس داریم:}$$

$$12 \times 2 \times \frac{3}{4} = \frac{3}{4} \times 8 \times 8 \times 6$$

$$\Rightarrow \text{تعداد کارگر} = \frac{3 \times 8 \times 8 \times 6}{4 \times 12 \times 2} = 12$$

پس تعداد کارگرهایی که باید اضافه شود، برابر است با: $12 - 8 = 4$

(معادله نویسی، نسبت و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۴- گزینه ۳»

(ممیز کنی)

تفاضل بزرگترین و کوچکترین عددهای درون هر ابر صورت سؤال، عدد بیرونی آن ابر را می‌سازد.

$$61 - 6 = 55, 34 - 2 = 32, 77 - 2 = 75, 82 - 9 = 73$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۵- گزینه ۲»

(ممیز کنی)

کوچکترین مضرب مشترک سه عدد درون هر شکل الگوی صورت سؤال، بیرون آن نوشته شده است. کوچکترین مضرب مشترک عددهای ۱۲، ۱۴ و ۳۲ برابر است با:

$$12 = 2 \times 6$$

$$14 = 2 \times 7$$

$$32 = 2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2$$

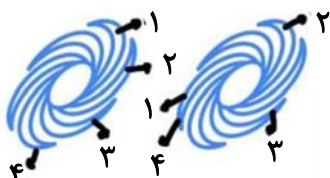
$$\Rightarrow 2 \times 6 \times 7 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 = 32 \times 42 = 1344$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۶- گزینه ۲»

(فاطمه راسخ)

دو طرح در الگوی صورت سؤال هست که هر دو ساعتگرد در حرکت است، یکی یک واحد و دیگری دو واحد در هر مرحله:

(الگوهای تصویری فطری، هوش غیرکلامی)

۲۸۷- گزینه ۴»

(فرزاد شیرمحمدی)

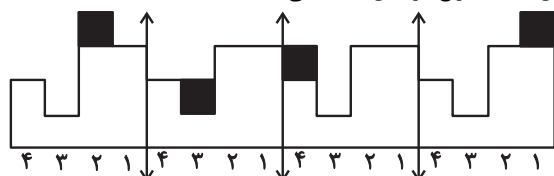
بخش میانی الگوی صورت سؤال، یکی در میان رنگی است. دیگر بخش‌ها، در شکل ۲ نسبت به شکل ۱ کاملاً قرینه شده است و در شکل ۴ نیز باید نسبت به شکل ۳ کاملاً قرینه شود.

(الگوهای تصویری فطری، هوش غیرکلامی)

۲۸۸- گزینه ۳»

(ممیز اصفهانی)

اگر شکل را به بخش‌های چهارستونی تقسیم کنیم، متوجه می‌شویم در انتقال‌ها، یک مربع در حال جابه‌جایی است:

معلوم است که شکل پس از چهار مرحله، تکرار می‌شود.

(الگوهای تصویری فطری، هوش غیرکلامی)

۲۸۹- گزینه ۲»

(فاطمه راسخ)

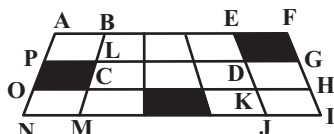
به شکل‌های $\overline{+}$ و $\overline{+}$ در دیگر گزینه‌ها دقت کنید که نادرست دوران یافته‌اند.

(قرینه‌یابی و دوران، هوش غیرکلامی)

۲۹۰- گزینه ۳»

(ممیز کنی)

مستطیل‌های مدّنظر:

FANI – FAOH – FBMI – FBCH

EANJ – EAOK – EBMJ – EBCK

GPOH – GPNI – GLMI – GLCH

(شمارش تصویری، هوش غیرکلامی)